

Budget 2019

- i overblik

Silkeborg
Kommune

Forord

Alle 31 byrådsmedlemmer fra de otte partier i Silkeborg Byråd vedtog 11. oktober 2018 Silkeborg Kommunes budget for 2019 og overslagsårene 2020-2022.

Silkeborg er en af landets store vækstkommuner, og målet er en vækst, så befolkningstallet runder 100.000 borgere i 2025.

Vi har prioriteret børne- og skoleområdet, som får et historisk løft på 31,7 mio. kr. i 2019 stigende til et permanent løft på 86,7 mio. kr. fra 2022.

Pengene skal blandt andet gå til at sikre, at alle får en god og udfordrende skolegang, både dem, som klarer sig bedst, og dem, som klarer sig dårligst. Desuden løser vi særlige udfordringer på enkelte skoler.

På børneområdet går det økonomiske løft til gradvist at løfte normeringerne i daginstitutionerne. Det budgetløft på 4 mio. kr., som oprindeligt blev tildelt i 2018, viderefører vi, så vi kan tilbyde pasning til de væsentligt flere 0-2-årige, som følger af Silkeborg Kommunes høje vækst.

I 2019 begynder vi at bygge et nyt forsorgshjem, som især vil være et tilbud til unge hjemløse. Med intensiv støtte skal flere hjemløse unge ud af misbrug, blive selvforsørgende gennem uddannelse eller job og få egen bolig.

Socialudvalget får 4 mio. kr. i et permanent løft, da vi får flere sårbare borgere, som har brug for hjælp.

Billedkunstens vækstlag får et nyt udstillingssted, hvor der også skabes rammer for arbejdende værksteder for amatørkunstnere. Dette har længe været et ønske både i vækstlaget af kunstnere, blandt borgere og i byrådet.

Vi styrker også kulturlivet med permanente midler, der i 2019 bruges til kunst i byrummet. For at bevare kunstneren Per Kirkebys arv støtter vi Museum Jorn i den store registrerings- og bevaringsopgave i 2019. Vi styrker også elitearbejdet i klubberne i de "ikke professionelle sportsgrene", så unge under 25 år kan søge Kultur- Fritids- og Idrætsudvalget om støtte, når de udtages til VM, EM eller et World Cup.

Vi har som mål, at virksomheden Silkeborg Kommune skal være CO2-neutral i 2025, og vi arbejder med klimatilpasning ved Gudenåen og etablerer el-standere til opladning af elbiler, når vi renoverer eller etablerer nye kommunale parkeringspladser.

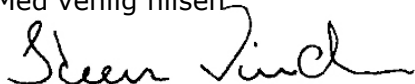
Silkeborg Kommune har fortsat mange store vejprojekter, som indgår i budgettet i 2019-2022. På Viborgvej vil vi fx etablere en intelligent trafikregulering ved Kjellerup og Vinderslev.

Vi er Danmarks Outdoor Hovedstad og for at sikre borgerne bedre adgang til trækstien på strækningen fra Silkeborg til Kongensbro, renoverer vi denne i samarbejde med Naturstyrelsen.

Dette er blot nogle af de mange områder, vi har rettet fokus på i budgettet for 2019. På de næste sider kan du læse mere om budgettet for 2019 og overslagsårene 2020-2022.

Rigtig god læselyst.

Med venlig hilsen

Indledning

Hermed foreligger Budget 2019 og budgetoverslag 2020-2022 for Silkeborg Kommune.

Budgettet består af to dele: En kort udgave med titlen "Budget 2019 i overblik" (denne), som primært retter sig mod dem, der ønsker et overblik over kommunens økonomi og politiske målsætninger, samt en mere dybdegående udgave "Budget 2019 i detaljer", der retter sig mod dem, der ønsker at gå i detaljen på enkeltområder.

"Budget 2019 i overblik" indeholder:

- Målaftalen mellem Byrådet og fagudvalgene 2019-2022.
- Budgetopgørelse
- Bevillingsoversigt
- Anlægsoversigt
- Bevillingsregler
- Regler for økonomisk decentralisering
- Beskrivelsen af de enkelte bevillinger indeholdende:
 - o Udvalgsaftaler
 - o Takstblad

God læselyst.

INDHOLDSFORTEGNELSE

Budget 2019 – i overblik

	Side
Målaftale mellem Byrådet og fagudvalgene 2019-2022	6
Budgetopgørelse 2019-2022	21
Bevillingsoversigt	23
Skattefinansieret anlæg 2019-2022	26
 Økonomi- og Erhvervsudvalget:	
Udvalgsaftale	31
Takster	41
 Vej- og Trafikudvalget:	
Udvalgsaftale	45
Takster	56
 Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget:	
Udvalgsaftale	59
Takster	65
 Børne- og Ungeudvalget:	
Udvalgsaftale	73
Takster	90
 Socialudvalget:	
Udvalgsaftale	93
Takster	100
 Arbejdsmarkedsudvalget:	
Udvalgsaftale	103
 Sundheds- og Ældreudvalget:	
Udvalgsaftale	114
Takster	121
 Klima- og Miljøudvalget:	
Udvalgsaftale	123
Takster	127
 Bevillingsregler	129
Regler for økonomisk decentralisering	132

MÅLAFTALE
MELLEM
SILKEBORG BYRÅD
OG
FAGUDVALGENE
2019-2022

Forudsætninger og økonomiske mål

Herunder beskrives kort de centrale overordnede forudsætninger, der har været gældende for udarbejdelsen af Budget 2019. Endvidere er de økonomiske mål beskrevet.

Forudsætninger for budgettet

Aftalen mellem KL og Regeringen

Den 7. juni 2018 indgik KL og Regeringen aftale om kommunernes økonomi for 2019.

Serviceudgifter

Det kommunale udgiftsloft for 2019 er udgangspunktet for den kommunale serviceramme for 2019.

Udgiftsloftet indeholder en nedregulering på 0,5 mia. kr. som følge af moderniserings- og effektiviseringsprogrammet.

Derudover er regeringen og KL enige om at løfte udgiftsloftet med 1,7 mia. kr. til styrket velfærd, herunder for at understøtte den nære sundhedsindsats og kommunernes arbejde med at yde værdig pleje og omsorg for ældre borgere.

Samlet svarer dette til et løft i forhold til budget 2018 på 1,2 mia. kr. Den kommunale serviceramme udgør derved samlet set 251,9 mia. kr. Hertil kommer yderligere reguleringer i medfør af DUT mv.

Regeringen og KL er enige om, at de resterende 0,5 mia. kr. frigjorte midler fra moderniserings- og effektiviseringsprogrammet i 2019 samt 0,1 mia. kr., som frigøres ved konsolidering af kommunernes opgaver til erhvervsservice, forbliver i kommunerne og målrettes til borger-nær velfærd.

Puljen til klippekort til ekstra hjælp til plejehjemsbeboere på 380 mio. kr. omlægges til bloktilskuddet i 2019.

Endvidere er der som konsekvens af finanslov 2018 i bloktilskuddet midler til bedre hjælp til pårørende og til kommunernes arbejde med at sikre ældre en værdig afslutning på livet. Ansøgningspulje til bedre bemanning i hjemmeplejen og på plejehjem er fastholdt uændret i årene 2018-2021, hvorefter midlerne fra 2022 vil blive udmøntet via det kommunale bloktilskud.

I 2019 er 3 mia. kr. af bloktilskuddet betinget af, at kommunerne overholder den fastsatte serviceudgiftsramme for budgetterne i 2019.

Anlægsudgifter

Det fremgår af aftalen, at kommunernes anlægsinvesteringer i 2019 udgør 17,8 mia. kr. Der er i 2019 fastsat et loft over de kommunale investeringer, og dermed er 1 mia. kr. af kommunernes bloktilskud betinget af, at kommunernes budgetterede anlægsudgifter holder sig inden for den aftalte udgiftsramme.

Sænkning af skatterne

Der er desuden enighed om, at kommunerne skal arbejde for at sænke skatterne i 2019. For at understøtte skattenedsættelser etableres en statsligt finansieret tilskudsordning på 250 mio. kr. til de kommuner, der sænker indkomstskatten.

Hvis der for 2019 sker en skatteforhøjelse for kommunerne under ét, vil der ske en modgående regulering af bloktilskuddet svarende til overskridelsen.

Lånepuljer og tilskud

I 2019 fastsættes et ekstraordinært finansieringstilskud på 3,5 mia. kr. Heraf fordeles 1,5 mia. kr. som grundtilskud til alle kommuner, og 2 mia. kr. fordeles på baggrund af kommunernes grundlæggende økonomiske vilkår.

Hertil afsættes en lånepulje på 500 mio. kr. med henblik på styrkelse af likviditeten i vanskeligt stillede kommuner.

Der afsættes en lånepulje på 250 mio. kr. målrettet investeringer med et effektiviseringspotentiale. Derudover afsættes en lånepulje på 400 mio. kr. målrettet kommuner med behov for større strukturelle investeringer på de borgernære områder.

Overførselsudgifter og udgifter til forsikrede ledige

Det er forudsat, at kommunernes overførselsudgifter vil udgøre 71,8 mia. kr. i 2019, og at kommunernes udgifter til forsikrede ledige vil udgøre 10,6 mia. kr. i 2019.

Udviklingen i befolkningstal for Silkeborg Kommune

Oplysninger om det fremtidige befolkningstal er en væsentlig forudsætning for budgetlægningen på flere af Silkeborg Kommunes områder. Der udarbejdes derfor årligt en ny befolkningsprognose for kommunen på grundlag af kommunens boligprogram. Prognosen beskriver den forventede befolkningsudvikling, dels på de enkelte aldersgrupper, dels på de enkelte områder i kommunen. Befolkningsprognosen danner desuden grundlaget for elevtalsprognosen, som i lighed med befolkningsprognosen er udarbejdet i marts 2018.

I nedenstående skema er vist befolkningsprognosens forventninger til den fremtidige befolkningsudvikling på de udvalgte aldersgrupper. Befolkningstallene for 2018 er faktiske tal opgjort pr. 1. januar 2018.

Aldersgrupper	Realiseret 2018	Prognose					
		Antal			Udvikling i procent		
		2019	2025	2031	2019	2025	2031
0-2 år	2.953	3.022	3.406	3.490	2,3%	15,3%	18,2%
3-5 år	2.970	3.012	3.443	3.671	1,4%	15,9%	23,6%
6-16 år	13.458	13.388	12.922	13.457	-0,5%	-4,0%	0,0%
17-24 år	8.369	8.365	8.872	8.570	0,0%	6,0%	2,4%
25-39 år	14.746	14.917	16.601	17.013	1,2%	12,6%	15,4%
40-59 år	26.052	26.192	26.336	26.494	0,5%	1,1%	1,7%
60-79 år	19.642	19.966	21.951	23.118	1,6%	11,8%	17,7%
80+ år	3.833	4.016	5.424	7.359	4,8%	41,5%	92,0%
Alle	92.023	92.877	98.955	103.173	0,9%	7,5%	12,1%

Befolkningsprognosen forventer generelt en høj befolkningstilvækst, specielt i de første prognoseår. Antallet af borgere vokser i alle aldersgrupper, undtagen gruppen af 6 til 16-årige, hvor antallet forventes at være faldende frem til 2028 og herefter stige til det nuværende niveau i 2031.

Byrådets strategiske målsætninger og værdimarkører

Ud fra drøftelserne på byrådets målseminar foreslås følgende målsætninger indtænkt i kommunens Udviklingsstrategi for vækst og velfærd samt i kommunens Planstrategi.

Målsætning:

- Fortsat befolkningstilvækst

Via udvikling i hele kommunen (geografisk)

- o Bosætning (forskellige boligtyper inkl. almene boliger, arkitekturpolitik, byggemodning)
- o Erhverv (uddannelse, tiltrækning, iværksætteri, greentech)
- o Infrastruktur (trafikplanlægning, biler under jorden, kollektiv trafik/bus, cykelby)

- Fokus på velfærdsområdet
 - o Fastholde og udvikle velfærden
 - o Alle har ret til et godt liv (sundhed og bevægelse, natur og outdoor fra barn til gammel)
 - o Kvalitet i driften (livskvalitet for brugerne, innovative velfærdsløsninger)

Nedenstående målsætninger ønskes indarbejdet i relevante kommende politikker og initiativer:

Målsætning:

- Vækst i beskæftigelse og uddannelse
 - o Aktiv beskæftigelsesindsats (investeringer, produktionsarbejdspladser)
 - o Ungestrategi og uddannelsesfokus (minimum 9. kl. afgangseksamen med 02 i karaktergennemsnit, åben skole, flere i erhvervsfaglige uddannelser, flere uddannelsesparate)

Målsætning:

- Fortsat fokus på Natur og Miljø
 - o Outdoor Hovedstad (natur, grønne aktive byrum, motion og leg)
 - o Klima (CO2 fokus, vedvarende energi, greentech)

Herudover vil FN's verdensmål indgå som input når politikker udarbejdes.

Byrådets økonomiske målsætninger:

De økonomiske målsætninger er besluttet i Økonomi- og Erhvervsudvalget, ved godkendelse af den Økonomiske Politik for 2019, den 10. april 2018.

Målsætning: Robust økonomi

- Der sigtes fortsat mod en ikke disponeret kassebeholdning på 250 mio.kr. (anvendes midler konsolideres på ny).
- Afdrag på den ordinære gæld i forhold til optag af ordinære lån. Der indregnes nettoafdrag på 10-15 mio.kr. årligt.
- For budget 2019 og overslagsårene arbejdes med et anlægsniveau (ex. ældreboliger og energiinvesteringer) på 200-250 mio.kr., idet der sigtes mod at nå de 250 mio.kr. under hensyntagen til kommunernes aftaleoverholdelse samt finansieringsmulighederne.

Eventuel andel af finansieringstilskud, der ikke er medgået til opnåelse af budgetbalance, fordeles i forbindelse med indgåelse af budgetaftale.

I henhold til budgetaftalen er afdrag på ordinær gæld reduceret i 2019.

Byrådets Værdimarkører

Ud fra drøftelserne i grupperne på byrådets målseminar er følgende værdimarkører besluttet for budget 2019:

- Samspil med omverdenen (borgere, organisationer og erhvervsliv – inddragelse og samarbejde)
- Samspil på tværs i kommunen (dialog og imødekommenhed)
- Fokus på de mest sårbare (generel lighed f.eks. i uddannelse og sundhed, mod til at prøve nye veje/innovativ velfærd)
- Faglighed og evidens (medarbejderinddragelse/viden i arbejdstilrettelæggelse)

Budgetopgørelse

Budget 2019 viser følgende:

Det økonomiske resultat af budget 2019, som fremgår af budgetopgørelse 2019-2022, viser et overskud på ordinær drift på 212,6 mio. kr. og et underskud på det skattefinansierede område på 102,2 mio. kr.

Her i indgår 30 mio. kr. til en ringvejsbro, hvor anlægsudgiften refunderes fra staten, forventeligt i 2021. Der indgår også de første 5 mio. kr. til et svømmecenter.

Efter låneoptag og afdrag på lån samt finansforskydninger er der budgetteret med et overskud på de likvide aktiver på 2,3 mio.kr. når der ses bort fra udgifter til anlægsprojekterne ringvejsbro og svømmecenter, hvor udgifterne er forudsat afholdt af kassebeholdningen.

Indregnes disse projekter bliver likviditetspåvirkningen 32,7 mio. kr.

Resultatet er summen af en lang række indtægter og udgifter, der gennemgås nærmere nedenfor.

I det følgende vil økonomien i Silkeborg Kommunes budget blive beskrevet nærmere. Beskrivelsen følger og uddyber "Budgetopgørelse 2019-2022".

A. Skattefinansieret område

1. Indtægter

Silkeborg Kommunes indtægter på det skattefinansierede område består af: 1) skatter og 2) tilskud fra staten, det såkaldte bloktilskud. Af skatterne, som i 2019 budgetteres til at udgøre i alt 4.572,6 mio. kr., udgør indkomstskatterne, som det fremgår af nedenstående tabel, den største del.

Skatter

Mio. kr. – netto Løbende priser	Budget 2018	Budget 2019	--Budgetoverslag--		
			2020	2021	2022
Indkomstskat	3.891,9	4.013,2	4.128,0	4.276,7	4.430,0
Medfinansiering af det skrå skatteloft	-9,8	-10,2	-10,5	-10,7	-11,0
Grundskyld	440,3	459,5	480,5	506,7	534,3
Dækningsafgift af off. Ejendomme	9,0	5,7	5,7	5,7	5,7
Selskabsskat	84,4	96,9	99,0	94,3	90,3
Anden skat på fast ejendom	3,4	7,5	1,5	1,5	1,5
Skatter i alt	4.419,2	4.572,6	4.702,2	4.874,0	5.050,8
Skatteprocent	25,5	25,5	25,5	25,5	25,5
Afgiftspligtige grundværdier øvrige ejendomme: (mio. kr.)	15.086,1	15.736,1	16.475,7	17.381,9	18.338,9
Grundværdier vedr. produktionsjord (mio. kr.)	2.495,3	2.603,9	2.619,5	2.703,3	2.789,8
Grundskyldspromille	28,26	28,26	28,26	28,26	28,26
Promille vedr. produktionsjord	7,2	7,2	7,2	7,2	7,2

Den **kommunale indkomstskat** beregnes som udskrivningsgrundlaget * skatteprocent.

I budget 2019 er selvbudgettering valgt.

Udskrivningsgrundlaget for 2019 er beregnet med udgangspunkt i det skønnede efterreguleringsgrundlag (det skattegrundlag, som selvbudgetterende kommuners skat afregnes på) for 2017, hvor 99,3 procent af selvangivelserne er lignet.

Kommunens udskrivningsgrundlag i årene efter 2017 er baseret på KL's skøn over væksten i efterreguleringsgrundlaget. KL's skøn tilpasses Silkeborg Kommune på følgende måde:

- Det komponentfordelte skattegrundlag fremskrives separat på aldersgrupper. Aldersfordelingen i Silkeborg Kommunes befolkningsprognose er forudsat i fremskrivningen.
- Silkeborg Kommunes befolkningsudvikling er indarbejdet i fremskrivningen. Der er budgetteret med 92.980 borgere pr. 1. januar 2019 og 93.584 pr. 1. januar 2020.

På denne baggrund budgetteres med et udskrivningsgrundlag på 15.738,1 mio. kr. i 2019. Til sammenligning er Silkeborg Kommunes statsgaranterede udskrivningsgrundlag for 2019 opgjort til 15.457,4 mio. kr.

Udskrivningsprocenten er 25,5.

Udskrivningsgrundlaget for budgetoverslagsårene 2020-2022 er beregnet med udgangspunkt i det skønnede for 2017.

Kommunens udskrivningsgrundlag i årene efter 2017 er baseret på KL's skøn over væksten i efterreguleringsgrundlaget. KL's skøn tilpasses Silkeborg Kommune på følgende måde:

- Silkeborg Kommunes befolkningsudvikling er indarbejdet i fremskrivningen. Der er budgetteret med 92.980 borgere pr. 1. januar 2019 og herfra en årlig vækst på 0,65 pct.
- Fremskrivningen foretages særskilt for hver af udskrivningsgrundlagets underkomponenter (eksempelvis lønindkomster eller rentefradrag), baseret på KL's seneste skøn over væksten i udskrivningsgrundlaget.
- Det komponentfordelte skattegrundlag fremskrives separat på aldersgrupper. Aldersfordelingen i Silkeborg Kommunes befolkningsprognose er forudsat i fremskrivningen.

I nedenstående tabel fremgår KL's forventninger til udviklingen i det faktiske udskrivningsgrundlag på landsplan.

	Udvikling i udskrivningsgrundlag i pct.
2016/2017	3,5
2017/2018	2,1
2018/2019	2,9
2019/2020	2,5
2020/2021	3,4
2021/2022	3,3

Nedenstående tabel sammenholder den realiserede udvikling udskrivningsgrundlaget på landsplan og i Silkeborg Kommune de seneste seks lignede år.

Historisk udvikling i det faktiske udskrivningsgrundlag (i procent)

	2010-11	2011-12	2012-13	2013-14	2014-15	2015-16
Silkeborg Kommune	2,4	3,4	3,4	2,5	2,9	4,4
Hele landet	2,1	3,8	2,9	1,9	3,5	3,6
Difference	0,3	-0,4	0,5	0,6	-0,6	0,8

2010 til 2011 var det første år med vækst i udskrivningsgrundlaget over landsgennemsnittet siden 2007. Udviklingen fra 2011 til 2012 var dog igen lavere i Silkeborg Kommune end på landsplan. Fra 2012 til 2013 og igen fra 2013 til 2014 havde Silkeborg Kommune to år i streg, hvor væksten i det faktiske udskrivningsgrundlag er større end på landsplan. Fra 2014 til 2015 var væksten i Silkeborg Kommune igen lavere end på landsplan. Væksten fra 2015 til 2016, som er det senest opgjorte faktiske udskrivningsgrundlag er større i Silkeborg Kommune end på landsplan.

Forventede udskrivningsgrundlag i Silkeborg Kommune:

Budgettet er baseret på et selvbudgetteret udskrivningsgrundlag i 2019. For årene 2020 til 2022 er udskrivningsgrundlagene baseret på skønnede udskrivningsgrundlag beregnet i KL "Skatte- og tilskudsmodel". Beregninger er foretaget med udgangspunkt i skattedata fra indkomståret 2017, hvor 99,3 procent af selvangivelserne er lignet.

Tabel med de budgetterede udskrivningsgrundlag frem til 2019 og forventet udvikling i udskrivningsgrundlaget for Silkeborg Kommune i perioden 2019-2022

År	Stigning	Budgetteret udskrivningsgrundlag (mio. kr.)
2012	Statsgaranti	12.616,1
2013	Statsgaranti	13.324,1
2014	Statsgaranti	13.595,0
2015	Statsgaranti	13.806,4
2016	Statsgaranti	14.245,2
2017	Statsgaranti	14.653,8
2018	Selvbudgettering	15.262,5
2019	Selvbudgettering	15.738,1
2020	2,9%	16.188,4
2021	3,6%	16.771,2
2022	3,6%	17.372,6

Efterregulering ved selvbudgettering

Efterreguleringen for 2016 opgøres i 2018 og afregnes i 2019 for de kommuner, som valgte selvbudgettering i 2016. Silkeborg Kommune har valgt statsgaranti i årene 2009 til 2017, hvorfor der ikke kommer efterregulering af udskrivningsgrundlaget i årene 2016-2020.

Efterregulering afregnes tre år efter budgetåret for de kommuner, som vælger selvbudgettering. Da Silkeborg Kommune i 2018 og 2019 har valgt selvbudgettering, vil kommunen i henholdsvis 2021 og 2022 blive efterreguleret. Den forventede efterregulering er budgetteret på bevilling 5 Tilskud og udligning.

Medfinansiering af det skrå skatteloft:

I skattesystemet er indlagt en øvre grænse for, hvor meget der skal betales i skat af den sidst tjente krone (det skrå skatteloft). Hvis summen af kommuneskat og de forskellige statslige indkomstskatter overstiger det skrå skatteloft betaler staten et nedslag i skatten, så borgerne bliver friholdt for den skat.

For 2019 gælder, at kommunen skal medfinansiere det skrå skatteloft, hvis følgende to betingelser begge er opfyldt: Kommunens udskrivningsprocent er højere end i 2007, og Kommunens udskrivningsprocent er højere end 24,89.

Medfinansiering af det skråskatteloft vil indgå ved midtvejsreguleringen for 2019.

Silkeborg Kommune havde i 2007 en udskrivningsprocent på 24,7 og budgetterer med en udskrivningsprocent på 25,5 i 2019 – hvilket er højere end de 24,89 pct. og udskrivningsprocenten på 25,5 er højere end i 2007. Det betyder, at kommunen skal medfinansiere det skrå skatteloft.

Det faktiske topskattegrundlag i 2018 fremskrives med 1,2 pct. til 1.669,617 mio. kr. i 2019, hvilket betyder at Silkeborg Kommune skal medfinansiere 0,61 pct. (25,5–24,89) ganget med 1.669,617 mio. kr. lig med 10,2 mio. kr.

Skattesanktion og skattepuljer

Det indgår i økonomiaftalen for 2019, at den kommunale skatteudskrivning i 2019 er uændret i forhold til 2018 for kommunerne under ét. Det betyder, at hvis nogle kommuner ønsker at hæve skatten, skal andre kommuner nedsætte skatten tilsvarende. Ellers træder sanktionssystemet i kraft.

Det er skatteudskrivningen for kommunal indkomstskat, grundskyld og dækningsafgift af forretningsejendomme, der samlet er omfattet af skattesanktionen.

Økonomi- og Indenrigsministeriet har medio oktober opgjort den samlede udvikling i den kommunale skatteudskrivning efter at kommunerne har vedtaget budgetter for 2019. Kommuneskatten stiger i alt 69,3 millioner kroner. Fem ud af de seks kommuner, der har hævet skatten, vil blive mødt af en individuel sanktion. Det betyder, at de fem kommuner i budgetåret skal aflevere 75 pct. af sin nettoprovenuegevinst ved skattestigningen, 50 pct. i år 2 og 3, og 25 pct. i år 4.

Resten af modregningen af bloktilskuddet som følge af skattesanktionen skal kommunerne betale kollektivt, efter befolkningsandel. Økonomi- og Indenrigsministeriets endelige opgørelse af skatteresultatet og den modgående regulering i bloktilskuddet vil foreligge i december.

Øvrige skattekilder:

Grundskylden forventes at medføre skatteindtægter på 459,5 mio. kr. Grundskyldspromillen er sat til 28,26 i årene 2019-2022.

Dækningsafgiften af offentlige ejendomme er i 2019 budgetteret til en indtægt på 5,7 mio. kr.

Selskabsskat

Afregningen vedrørende selskabsskatter er endelig opgjort til 96,9 mio. kr. Dette ligger under landsgennemsnittet, og Silkeborg Kommune modtager således 24,2 mio. kr. i udligning.

Anden skat påalignet visse indkomster

Silkeborg Kommunes andel af dødsboskatten vedrørende afsluttede ansættelser for 2016 udgør 7,5 mio. kr. i 2019.

Tilskud og udligning

Tilskud og udligning består af følgende hovedposter:

Mio. kr. – netto Løbende priser	Budget 2018	Budget 2019	--Budgetoverslag--		
			2020	2021	2022
Landsudligning	711,3	696,6	699,1	674,4	655,4
Statstilskud	40,1	27,7	4,5	3,0	-2,3
Tilbagebetaling af parkerings- indtægt	-2,3	-2,3	-2,3	-2,3	-2,3
Betinget bloktilskud	63,5	63,9	64,0	64,1	64,2
Efterregulering vedr. 2018 og 2019				28,2	-7,5
Midtvejsregulering regionalt udviklingsbidrag		2,4			
Udligning og tilskud vedrørende udlændinge	-30,2	-31,0	-31,9	-32,9	-33,7
Udligning vedrørende selskabs- skat	16,8	24,2	32,1	30,6	29,3
Tilskud til skattenedsættelse	1,9	0	0	0	0
Særlige tilskud ældreområdet	26,3	26,8	27,5	28,1	28,8
Beskæftigelsestilskud	190,6	185,1	185,1	185,1	185,1
Tilskud til styrket kvalitet i dag- tilbud	8,7	9,1	9,3	9,5	9,8
Tilskud til styrkelse af kommu- nernes likviditet	23,8	23,9	23,9	23,9	23,9
Tilskud vedr. akutfunktioner i hjemmesygeplejen	2,1	0	0	0	0
Midlertidig overgangsordning vedr. refusionsomlægningen	0,2	0	0	0	0
Kommunale bidrag til regioner- ne	-12,2	-12,5	-10,4	-10,6	-10,9
Udligning af købsmoms	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0
Tilskud og udligning i alt	1.038,5	1.012,0	998,9	999,2	937,7

Tilskud og udligning i 2019

I budget 2019 er der valgt selvbudgettering.

Ved selvbudgettering beregnes tilskuds- og udligningsbeløb ud fra kommunens eget skøn over kommunens udskrivningsgrundlag, folketal i kommunen pr. 1. januar 2019 (betalingskommunefolketal) samt grundværdierne i kommunen. Herved er budgetteringen af skattegrundlag og tilskud og udligning for det enkelte budgetår sammenknyttet.

Udskrivningsprocent, grundværdier vedr. øvrige ejendomme (selvbudgetterede), grundværdier vedr. produktionsjord (selvbudgetterede) og grundskyldspromille, som indgår i beregningerne, er sat til henholdsvis 25,5 %, 15.736,1 mio. kr., 2.603,9 mio. kr. og 28,26 ‰. Hertil forudsættes et betalingskommunefolketal pr. 1. januar 2019 på 92.897 og at fordelingen i aldersgrupper følger kommunens befolkningsprognose. Budgetoverslagsårene er beregnet på grundlag af en årlig vækst i befolkningstallet på 0,65%. Til fremskrivning af udskrivningsgrundlagene 2020 til 2022 er anvendt KL's Skatte- og tilskudsmodels prognose for det selvbudgetterede udskrivningsgrundlag. Beregningerne er foretaget med udgangspunkt i forventet udskrivningsgrundlag for 2017 pr. september 2018.

Der er budgetteret med 696,6 mio. kr. på landsudligningen. Systemet er et såkaldt nettoudligningssystem, hvor udligningen baseres på en beregning af den enkelte kommunes strukturelle underskud eller overskud. Det strukturelle underskud eller overskud beregnes som forskellen mellem en kommunes udgiftsbehov og kommunens beregnede skatteindtægter. Det strukturelle underskud eller overskud er et udtryk for, om en kommune ved at opkræve en gennemsnitlig skatteprocent vil få underskud eller overskud i forhold til sit beregnede udgiftsbehov.

Tilskud til kommuner med højt strukturelt underskud er en ordning, der indebærer, at der ydes et udligningstilskud til de kommuner, som har et strukturelt underskud over en vis størrelse. I 2019 modtager Silkeborg Kommune ikke tilskud som kommune med højt strukturelt tilskud.

Efter landsudligningen og tilskud til kommuner med højt strukturelt underskud og særtilskud m.m. er der 5,7 mia. kr. til fordeling i forhold til befolkningstal. Silkeborg Kommune modtager 91,6 mio.kr. i statstilskud, heraf er 63,9 mio. kr. betinget bloktilskud.

Selvbudgettering i 2019 medfører at alle tilskuds- og udligningsbeløb efterreguleres i 2022 i henhold til det realiserede udskrivningsgrundlag, det realiserede betalingskommunefolketal og udgiftsbehov opdateret med regnskabsoplysninger om kommunernes samlede nettodrifts- og anlægsudgifter. Den skønnede efterregulering af udligningsbeløb for Silkeborg Kommune er i KL "Skatte- og tilskudsmodel" beregnet til at blive 7,5 mio. kr. Denne skønnede efterregulering er budgetteret som udgift i 2022.

Da Silkeborg Kommune valgte selvbudgettering i budget 2018 efterreguleres kommunens tilskuds- og udligningsbeløb for 2018 i 2021. I Budget 2018 var denne efterregulering skønnet til en indtægt på 3,2 mio. kr. i 2021. Det tyder imidlertid på, at væksten i kommunens udskrivningsgrundlag er bedre end forudsat ved budgetlægningen. Skønnet for efterreguleringens størrelse er derfor hævet med 25 mio. kr., som følge af højere forventede skatteindtægter. Nettoefterreguleringen som følge af selvbudgettering i 2018 budgetteres samlet set som en indtægt på 28,2 mio. kr. i 2021.

Efterreguleringernes størrelse og retning kan ændres betydeligt, alt efter hvor store afvigelser, der kommer mellem de budgetterede og de endeligt opgjorte beløb.

Der budgetteres med en midtvejsregulering af det kommunale udviklingsbidrag til regionerne i 2019.

Betinget bloktilskud

En andel af bloktilskuddet på i alt 3 mia. kr. er gjort betinget af, at kommunerne efter finansministerens vurdering har budgetteret i overensstemmelse med de aftalte udgiftsrammer vedrørende serviceudgifterne.

Med hensyn til fordelingen af en eventuel tilskudsned sættelse indebærer ordningen, at økonomi- og indenrigsministeren kan træffe beslutning om fordelingen af den del af tilskudsned sættelsen, der vedrører serviceudgifterne. Formålet er, at hvis det betingede bloktilskud ikke fuldt ud kan udbetales, indføres der mulighed for at gøre udbetalingen af det betingede bloktilskud mere individuel, dvs. afhængig af den enkelte kommunes budgetadfærd. Ordningen indebærer, at der i det enkelte år kan foretages en konkret vurdering af baggrunden for, at kommunernes budgetter for serviceudgifterne i det pågældende år samlet overskrider de forudsatte rammer. På grundlag af denne vurdering træffer økonomi- og indenrigsministeren beslutning om, hvorvidt den delvise udbetaling af det betingede bloktilskud skal foretages kollektivt til alle kommuner, efter individuelle kriterier eller som en kombination heraf.

Endvidere kan finansministeren for det enkelte år beslutte, at op til 1 mia. kr. af bloktilskuddet gøres betinget af, at kommunerne budgetterer bruttoanlægsudgifterne inden for de aftalte rammer. For 2019 er der fastsat et betinget bloktilskud på 1 mia. kr. vedrørende anlægsudgifterne.

Nedsættelse af bloktilskuddet, hvis udgiftsrammerne overskrides

Med virkning fra og med regnskabet for 2012 er der endvidere indført en ordning, som indebærer, at hvis de kommunale serviceudgifter, for kommunerne under ét, overskrider budget-

tet, nedsættes bloktilskuddet i det følgende år tilsvarende. Nedsættelsen vil ske som en kombination af individuelle og kollektive nedsættelser.

40 pct. af nedsættelsen vil blive afregnet kollektivt for kommunerne under ét som en generel nedsættelse af bloktilskuddet, mens 60 pct. vil blive afregnet individuelt for de kommuner, som har overskredet deres budgetter. Den individuelle modregning opgøres i forhold til størrelsen af den enkelte kommunes budgetoverskridelse.

Ved den endelige opgørelse af de kommunale regnskaber, som vil blive foretaget i foråret i året efter regnskabsåret, skal der foretages de nødvendige korrektioner ved sammenligning af budget og regnskab. Der skal korrigeres for eventuelle ændringer i regler og opgaver, som er gennemført efter kommunernes budgetlægning. Endvidere kan der bl.a. være tale om korrektioner for ændrede forudsætninger om pris- og lønudviklingen i den kommunale sektor.

Der er budgetteret med udgifter til udligning for udlændinge på 31,0 mio. kr. samt indtægter i forbindelse med udligning af selskabsskatten på 24,2 mio. kr.

Særlige tilskud

Tilskud til styrkelse af kommunens likviditet

I aftalen om kommunernes økonomi for 2019, indgår at der i 2019 ydes et ekstraordinært tilskud på 3,5 mia. kr.

Tilskuddet er fordelt på følgende måde:

- 1,5 mia. kr. er fordelt som grundtilskud til alle kommuner fordelt efter indbyggertal
- 1 mia. kr. er fordelt efter indbyggertal til kommuner med et strukturelt underskud pr. indbygger over landsgennemsnittet
- 1 mia. kr. er fordelt efter indbyggertal til kommuner med et statsgaranteret beskatningsgrundlag under 179.200 kr. pr. indbygger.

Silkeborg Kommune får et tilskud på 23,9 mio. kr. svarende til 1,5 mia. kr. gange med 0,015903 (Silkeborg kommunes befolkningsandel i statsgarantien).

På de to øvrige kriterier får Silkeborg kommune ikke andel af tilskuddet.

Der budgetteres med at likviditetstilskuddet fortsætter i overslagsårene. Dette er en betydelig budgetusikkerhed, idet tilskuddet er etårigt. Erfaringsmæssigt kan det imidlertid konstateres, at tilskuddet de seneste år er forhandlet hjem hvert år, som en del af økonomiaftalen mellem regeringen og KL. Hertil taler den manglende adressering af de grundlæggende skævheder i kommunernes finansiering, der som følge af den mislykkede udligningsreform ikke håndteres, for en fortsættelse af tilskuddet i den ene eller anden form.

Tilskud ældreområdet

Her budgetteres Silkeborg Kommunes andel af statstilskuddet vedrørende et generelt løft af ældreområdet (11,5 mio. kr.) samt statstilskuddet til styrket kvalitet i ældreplejen (15,4 mio. kr.). Tilskuddene fordeles efter en demografisk fordelingsnøgle på ældreområdet.

Beskæftigelsestilskud

Beskæftigelsestilskuddet består af:

- Et grundtilskud, som svarer til den enkelte kommunes samlede tilskud i året to år før tilskudsåret opreguleret til tilskudsårets forventede pris- og lønniveau og som udgangspunkt reguleret for ændringer i love og regler på de områder, der er omfattet af beskæftigelsestilskuddet.
- Et merudgiftsbehov, der for kommunerne under ét beregnes som forskellen mellem kommunernes grundtilskud og de skønnede kommunale nettoudgifter for tilskudsåret

Der udmeldes et foreløbigt beskæftigelsestilskud til kommunerne i året før tilskudsåret. Beskæftigelsestilskuddet midtvejsreguleres i tilskudsåret og efterreguleres året efter tilskudsåret.

Beskæftigelsestilskuddet til Silkeborg Kommune er på 185,1 mio. kr. i 2019.

Tilskud til styrket kvalitet i dagtilbud

Med finansloven for 2012 blev der afsat et tilskud til bedre normeringer og kvalitet i dagtilbud fra 2013 og frem. Tilskuddet, der i 2019 udgør 554,8 mio. kr., fordeles i henhold til det skønnede antal af 0-5 årige i kommunerne pr. 1. januar 2019.

Tilskuddet til styrket kvalitet i dagtilbud er på 9,1 mio. kr. i 2019.

Kommunale bidrag til regionerne

Der er budgetteret med enhedsbeløbet vedrørende udviklingsbidraget i 2019 på 135 kr. pr. indbygger. I alt budgetteres udviklingsbidraget til 12,5 mio. kr.

2. Driftsudgifter

I følgende tabel fremgår driftsudgifterne i 2019-2022 på bevillingsniveau.

Hele 1.000 kr.	Budget	Overslagsår		
	2019	2020	2021	2022
Skattefinansieret drift:				
Økonomi- og Erhvervsudvalget				
- 11 Ældreboliger	-22.936	-22.936	-22.936	-22.936
- 12 Kommunale ejendomme	228.785	219.785	219.785	219.785
- 14 Centrafunktioner	424.564	421.431	417.786	417.786
- 15 Fælles Formål	52.525	47.192	48.721	48.058
- 16 Tværgående aktiviteter	104.765	28.850	20.850	10.850
Økonomi- og Erhvervsudvalget i alt	787.703	694.322	684.206	673.543
Plan- og Vejudvalget				
- 24 Kollektiv Trafik	41.958	41.958	41.958	41.958
- 25 Veje	83.007	83.007	83.007	83.007
- 28 Entreprenøropgaver	0	0	0	0
Plan- og Vejudvalget i alt	124.965	124.965	124.965	124.965
Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget				
- 34 Kultur og Fritid	123.979	123.479	123.479	123.479
Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget i alt	123.979	123.479	123.479	123.479
Børne- og Ungeudvalget				
- 41 Skoler	912.373	922.373	937.373	952.373
- 43 Dagpleje og daginstitutioner	365.769	370.769	375.769	380.769
- 44 Socialtilsyn Midt	0	0	0	0
- 45 Børn og unge med særlige behov	192.401	192.401	192.401	192.401
- 47 Handicap - sociale overførsler	15.444	15.444	15.444	15.444
Børne- og Ungeudvalget i alt	1.485.987	1.500.987	1.520.987	1.540.987
Socialudvalget				
- 53 Socialområdet	418.121	419.721	418.510	417.410
- 54 Handicap - voksne	0	0	0	0
Socialudvalget i alt	418.121	419.721	418.510	417.410
Arbejdsmarkedsudvalget				
- 61 Arbejdsmarked - serviceudgifter	19.666	19.666	19.323	19.323
- 66 Arbejdsmarked - overførselsudgifter	103.693	104.351	104.785	105.462
- 67 Sociale - overførsler	1.166.996	1.185.256	1.206.664	1.227.321
- 69 Arbejdsmarked - institutioner	0	0	0	0
Arbejdsmarkedsudvalget i alt	1.290.355	1.309.273	1.330.772	1.352.106
Sundheds- og Ældreudvalget				
- 73 Sundhed og Ældre	798.153	795.968	794.653	794.653
- 76 Aktivitetsbestemt medfinansiering	325.831	325.831	325.831	325.831
- 78 Fritvalgsområdet	0	0	0	0
Sundheds- og Ældreudvalget	1.123.984	1.121.799	1.120.484	1.120.484
Klima- og Miljøudvalget				
- 81 Natur og miljø	9.062	9.062	9.062	8.862
Klima- og Miljøudvalget i alt	9.062	9.062	9.062	8.862
Anslået pris- og lønstigninger i overslagsårene		132.221	258.394	388.915
Skattefinansieret driftsudgifter i alt	5.364.156	5.435.829	5.590.859	5.750.751

Overslagsårene er fremskrevet med KL's forventede pris- og lønudvikling for serviceudgifter, anlægsudgifter og overførselsudgifter. Samme pris- og lønudviklingsprocent anvendes til regulering af bloktilskuddet.

Serviceudgifterne er budgetlagt til 3.785,7 mio. kr.

For en yderligere specifikation af driftsudgifterne henvises til budgetforudsætningerne for de enkelte bevillinger samt til bevillingsaftalerne.

3. Renter

Nedenfor er vist Silkeborg Kommunes renteindtægter og -udgifter:

Mio. kr. – løbende priser	Budget 2018	Budget 2019	Budget- overslag 2020	Budget- overslag 2021	Budget- overslag 2022
Renteudgifter	13,3	14,1	15,5	17,0	17,7
Renteindtægter	-6,4	-6,4	-6,4	-6,4	-6,4
I alt	7,0	7,8	9,2	10,7	11,4

Det fremgår af tabellen, at nettorenteudgiften i 2019 er budgetteret til 7,8 mio. kr.

4. Anlægsudgifter

Anlægsbudget 2019-2022				
Bevilling / projekt - i 1.000 kr.	2019	2020	2021	2022
Bevilling 12 Kommunale ejendomme	14.300	22.800	25.800	24.500
Bevilling 14 Centralfunktioner	0	0	0	1.000
Bevilling 15 Fælles formål	0	6.000	7.000	7.000
Bevilling 16 Tværgående aktiviteter	38.500	18.850	-30.650	-7.500
ØKONOMI- OG ERHVERVSUDVALGET	52.800	47.650	2.150	25.000
Bevilling 25 Veje	86.265	133.000	-34.800	66.000
Bevilling 29 Planlægning og Byggemodning	39.590	39.400	44.810	46.000
PLAN- OG VEJUDVALGET	125.855	172.400	10.010	112.000
Bevilling 34 Kultur og Fritid	36.550	67.150	164.150	18.650
KULTUR-, FRITIDS- OG IDRÆTSUDVALGET	36.550	67.150	164.150	18.650
Bevilling 41 Skoler	26.500	60.500	105.000	97.000
Bevilling 43 Dagleje og Daginstitutioner	13.300	30.500	35.000	35.000
Bevilling 45 Børn og Unge med særlige behov	800	800	0	0
BØRNE- OG UNGEUDVALGET	40.600	91.800	140.000	132.000
Bevilling 53 Socialområdet	40.250	6.750	6.600	6.600
SOCIALUDVALGET	40.250	6.750	6.600	6.600
Bevilling 73 Sundhed og Ældre	12.330	26.800	53.726	71.900
SUNDHEDS- OG ÆLDREUDVALGET	12.330	26.800	53.726	71.900
Bevilling 81 Natur og Miljø	6.400	3.700	2.400	3.400
KLIMA- OG MILJØUDVALGET	6.400	3.700	2.400	3.400
ANLÆG I ALT	314.785	416.250	379.036	369.550

B. Resultat

Det fremgår af budgetopgørelsen, at der forventes et samlet underskud på det skattefinansierede område på 102,2 mio. kr.

Her i indgår 30 mio. kr. til en ringvejsbro, hvor anlægsudgiften refunderes fra staten, forventeligt i 2021. Der indgår også de første 5 mio. kr. til et svømmecenter.

Ses der bort fra disse to anlægsprojekter er resultatet et underskud på 67,2 mio.kr.

C. Likviditet

Der er indregnet nettoafdrag på ordinær gæld med 5 mio. kr. i 2019 jævnfør budgetaftalen.

Der er indregnet nettolåneafdrag på energiinvesteringer på 0,4 mio. kr. På ældreboliger er budgetteret et nettoafdrag på 11,0 mio. kr.

Der er under finansforskydninger budgetteret med indskud i Landsbyggefonden for 50 boliger årligt. Grundkapitalindskuddet er beregnet med 10 % som forudsættes at blive gennemsnittet.

Der er, på bundlinjen, budgetteret med et underskud på de likvide aktiver med 32,7 mio. kr. heri indgår anlægsudgifter til anlægsprojekterne ringvejsbro og svømmecenter. Fratrækkes disse bliver likviditetspåvirkningen et overskud på 2,3 mio. kr.

Budgetoppgørelse 2019-2022					
Mio. kr. - netto	2018	Budget 2019	Overslagsår		
			2020	2021	2022
Indtægter					
Skatter	-4.419,2	-4.572,6	-4.704,2	-4.874,0	-5.050,8
Tilskud og udligning	-760,7	-739,1	-725,9	-726,1	-664,5
Betinget balancetilskud	-63,5	-63,9	-64,0	-64,1	-64,2
Likviditetstilskud/finansieringstilskud	-23,8	-23,9	-23,9	-23,9	-23,9
Beskæftigelsestilskud	-190,6	-185,1	-185,1	-185,1	-185,1
Indtægter i alt	-5.457,7	-5.584,5	-5.703,0	-5.873,2	-5.988,4
Driftsudgifter					
Økonomi- og Erhvervsudvalget	766,5	787,7	694,3	684,2	673,5
Plan- og Vejudvalget	122,9	125,0	125,0	125,0	125,0
Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget	121,9	124,0	123,5	123,5	123,5
Børne- og Ungeudvalget	1.429,6	1.470,5	1.485,5	1.505,5	1.525,5
Socialudvalget	403,5	418,1	419,7	418,5	417,4
Arbejdsmarkedsudvalget	18,8	19,7	19,7	19,3	19,3
Sundheds- og Ældreudvalget	1.094,8	1.124,0	1.121,8	1.120,5	1.120,5
Klima- og Miljøudvalget	8,8	9,1	9,1	9,1	8,9
Driftsudgifter ex. overførselsudgifter og udgifter til forsikrede ledige	3.966,9	4.078,0	3.998,6	4.005,6	4.013,6
Børne- og Ungeudvalget	15,1	15,4	15,4	15,4	15,4
Arbejdsmarkedsudvalget	1.075,0	1.130,1	1.149,4	1.170,7	1.192,1
Forsikrede ledige	151,8	140,6	140,2	140,7	140,7
Overførselsudgifter og udgifter til forsikrede ledige i alt	1.241,9	1.286,1	1.305,1	1.326,9	1.348,2
Anslået pris- og lønstigninger i overslagsårene			132,2	258,4	388,9
Driftsudgifter i alt	5.208,8	5.364,2	5.435,8	5.590,9	5.750,8
Renter m.v.	7,0	7,8	9,2	10,7	11,4
Resultat af ordinær drift	-241,9	-212,6	-258,0	-271,7	-226,3
Anlægsudgifter ex. ældreboliger og energiinvesteringer					
Økonomi- og Erhvervsudvalget	52,8	44,8	39,7	-5,9	17,0
Plan- og Vejudvalget	98,0	95,9	92,4	99,0	92,0
Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget	30,6	31,6	22,2	14,2	18,7
Børne- og Ungeudvalget	40,8	40,6	91,8	140,0	132,0
Socialudvalget	38,3	40,3	6,8	6,6	6,6
Arbejdsmarkedsudvalget	0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sundheds- og Ældreudvalget	4,2	5,3	9,5	20,6	26,9
Klima- og Miljøudvalget	6,3	6,4	3,7	2,4	3,4
Ordinært anlæg, excl. særprojekter	270,9	264,7	266,0	277,0	296,6
Særprojekter: <i>Søtorvet, Ringvejsbro* og Svømmecenter</i>		35,0	125,0	61,0	20,0
Anlæg ex. ældreboliger (boligdel/ beboer), energiinvesteringer:	270,9	299,7	391,0	338,0	316,6
Ældreboliger (boligdel og beboertilskud)		7,1	17,3	33,1	45,0
Energiinvesteringer	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0
Anlægsudgifter i alt	278,9	314,8	416,3	379,0	369,6
Resultat af skattefin. område	37,0	102,2	158,2	107,4	143,2
Likviditet					
Resultat af skattefinansierede område	37,0	102,2	158,2	107,4	143,2
Ordinær låneoptag/ændret låneprofil	-34,1	-53,9	-39,9	-32,6	-35,7
Afdrag ordinære lån	49,1	58,9	54,9	47,6	50,7
Energiinvestering - låneoptag	-8,0	-8,0	-8,0	-8,0	-8,0
Afdrag energiinvesteringer	8,1	8,4	9,9	10,5	11,0
Ældreboliger - låneoptag og beboerindskud		-7,1	-17,3	-33,1	-45,0
Afdrag ældreboliger	16,4	18,1	18,5	18,9	19,4
Finansforskydninger (inkl. kursreg.)	-68,6	-85,9	11,2	15,7	15,7
Ændring af likvide aktiver	-0,1	32,7	187,5	126,4	151,3
<i>Særprojekter finansieret af kassen*</i>		35,0	125,0	61,0	20,0
Ændring af likvide aktiver herefter		-2,3	62,5	65,4	131,3

Anm.: Positive tal angiver udgifter, negative tal angiver indtægter

*Refusion for udlæg til ringvejsbro er indregnet i 2021

BEVILLINGSOVERSIGT

Bevillingsoversigt 2019-2022

Hele 1.000 kr.	2018	Budget	Overslagsår		
		2019	2020	2021	2022
Skattefinansieret drift:					
Økonomi- og Erhvervsudvalget					
- 11 Ældreboliger	-23.477	-22.936	-22.936	-22.936	-22.936
- 12 Kommunale ejendomme	224.278	228.785	219.785	219.785	219.785
- 14 Centralfunktioner	410.757	424.564	421.431	417.786	417.786
- 15 Fælles Formål	52.855	52.525	47.192	48.721	48.058
- 16 Tværgående aktiviteter	102.064	104.765	28.850	20.850	10.850
Økonomi- og Erhvervsudvalget i alt	766.477	787.703	694.322	684.206	673.543
Plan- og Vejudvalget					
- 24 Kollektiv Trafik	40.796	41.958	41.958	41.958	41.958
- 25 Veje	82.129	83.007	83.007	83.007	83.007
- 28 Entreprenøropgaver	0	0	0	0	0
Plan- og Vejudvalget i alt	122.925	124.965	124.965	124.965	124.965
Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget					
- 34 Kultur og Fritid	121.943	123.979	123.479	123.479	123.479
Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget i alt	121.943	123.979	123.479	123.479	123.479
Børne- og Ungeudvalget					
- 41 Skoler	887.294	912.373	922.373	937.373	952.373
- 43 Dagpleje og daginstitutioner	349.047	365.769	370.769	375.769	380.769
- 44 Socialtilsyn Midt	0	0	0	0	0
- 45 Børn og unge med særlige behov	193.307	192.401	192.401	192.401	192.401
- 47 Handicap - sociale overførsler	15.140	15.444	15.444	15.444	15.444
Børne- og Ungeudvalget i alt	1.444.788	1.485.987	1.500.987	1.520.987	1.540.987
Socialudvalget					
- 53 Socialområdet	143.243	418.121	419.721	418.510	417.410
- 54 Handicap - voksne	260.301	0	0	0	0
Socialudvalget i alt	403.544	418.121	419.721	418.510	417.410
Arbejdsmarkedsudvalget					
- 61 Arbejdsmarked - serviceudgifter	18.798	19.666	19.666	19.323	19.323
- 66 Arbejdsmarked - overførselsudgifter	370.322	103.693	104.351	104.785	105.462
- 67 Sociale - overførsler	856.445	1.166.996	1.185.256	1.206.664	1.227.321
- 69 Arbejdsmarked - institutioner	0	0	0	0	0
Arbejdsmarkedsudvalget i alt	1.245.565	1.290.355	1.309.273	1.330.772	1.352.106
Sundheds- og Ældreudvalget					
- 72 Sundhedsområdet	143.218	0	0	0	0
- 73 Sundhed og Ældre	631.385	798.153	795.968	794.653	794.653
- 76 Aktivitetsbestemt medfinansiering	320.164	325.831	325.831	325.831	325.831
- 78 Fritvalgsområdet	0	0	0	0	0
Sundheds- og Ældreudvalget	1.094.767	1.123.984	1.121.799	1.120.484	1.120.484
Klima- og Miljøudvalget					
- 81 Natur og miljø	8.809	9.062	9.062	9.062	8.862
Klima- og Miljøudvalget i alt	8.809	9.062	9.062	9.062	8.862
Anslået pris- og lønstigninger i overslagsårene			132.221	258.394	388.915
Skattefinansieret driftsudgifter i alt	5.208.818	5.364.156	5.435.829	5.590.859	5.750.751

Bevillingsoversigt 2019-2022

Hele 1.000 kr.		Budget	Overslagsår		
			2020	2021	2022
2018		2019			
Skattefinansieret anlæg:					
Økonomi- og Erhvervsudvalget	60.750	52.800	47.650	2.150	25.000
Plan- og Vejudvalget	97.990	125.855	172.400	10.010	112.000
Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget	30.550	36.550	67.150	164.150	18.650
Børne- og Ungeudvalget	40.800	40.600	91.800	140.000	132.000
Socialudvalget	38.310	40.250	6.750	6.600	6.600
Arbejdsmarkedsudvalget	0	0	0	0	0
Sundheds- og Ældreudvalget	4.200	12.330	26.800	53.726	71.900
Klima- og Miljøudvalget	6.300	6.400	3.700	2.400	3.400
Anlægsudgifter i alt	278.900	314.785	416.250	379.036	369.550
Skattefinansierede område i alt	5.487.718	5.678.941	5.852.079	5.969.895	6.120.301
Forsyningsvirksomhed:					
Affaldshåndtering	0	0	0	0	0
Finansiering:					
2. Renter	U 13.300	14.100	15.500	17.000	17.700
	I -6.350	-6.350	-6.350	-6.350	-6.350
3. Finansforskydninger	U -68.473	-118.556	-176.312	-110.740	-135.597
	I 0	0	0	0	0
4. Afdrag ordinære lån	U 49.136	58.885	54.852	47.600	50.700
Ordinær låneoptag/ændret låneprofil	I -34.136	-53.885	-39.852	-32.600	-35.700
Afdrag energiinvesteringer	U 8.074	8.365	9.885	10.525	11.005
Energiinvesteringer låneoptag	I -8.000	-8.000	-8.000	-8.000	-8.000
Afdrag ældreboliger	U 16.441	18.078	18.495	18.923	19.361
Ældreboliger - låneoptag og beboerindskud	I -7.050	-17.300	-33.080	-45.000	
5. Tilskud og udligning	U 92.738	96.916	96.963	99.263	101.636
	I -853.395	-835.969	-822.813	-825.373	-766.105
Beskæftigelsestilskud	I -190.572	-185.100	-185.100	-185.100	-185.100
Betinget balancetilskud	I -63.491	-63.911	-63.988	-64.092	-64.208
Likviditetstilskud/finansieringstilskud	I -23.784	-23.856	-23.856	-23.856	-23.856
6. Skatter	U 13.790	14.184	14.458	14.740	15.031
	I -4.432.996	-4.586.792	-4.718.661	-4.888.755	-5.065.818
Finansiering i alt	-5.487.718	-5.678.941	-5.852.079	-5.969.895	-6.120.301

Anm.: positive tal angiver udgifter, negative tal angiver indtægter

SKATTEFINANSIERET ANLÆG

Anlægsbudget 2019-2022					
Bevilling / projekt - i 1.000 kr.	2019	2020	2021	2022	Senere
Bevilling 12 Kommunale ejendomme	14.300	22.800	25.800	24.500	82.000
Salg	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000
Køb	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
Energiinvesteringer	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000
Renoveringer og vedligehold		4.000	5.000	5.000	5.000
Indeklima/Ventilation		5.000	5.000	4.000	10.000
Nedrivning					2.000
Øget vedligehold af kommunens bygninger					5.000
Forebyggelse og afhjælpning af AT-påbud					10.000
Renovering af toiletter, Søvej 1		1.500	2.500	1.000	
Affaldsopbevaring	5.500	3.500	3.000		
Lovpligtig energimærkning	800	800	800		
Byrådssal og andre renoveringer			1.500	6.500	42.000
Bevilling 14 Centralfunktioner	0	0	0	1.000	2.000
Igangsætning/projektering af aktiviteter				1.000	2.000
Bevilling 15 Fælles formål	0	6.000	7.000	7.000	10.000
Modernisering mv. IT infrastruktur/materiel		3.000	3.500	3.500	5.000
Digitalisering		3.000	3.500	3.500	5.000
Bevilling 16 Tværgående aktiviteter	38.500	18.850	-30.650	-7.500	27.500
Pulje til særlige indsatser/vækstpulje		7.500	7.500	10.000	10.000
Pulje til medfinansiering af lokalt initierede projekter		7.500	7.500	7.500	7.500
Anlægspulje til senere disponering		3.850	4.350	25.000	10.000
Pulje til overførsler fra 2018 til 2019	38.500				
Reduktionspulje til udmøntning			-50.000	-50.000	
ØKONOMI - OG ERHVERVSUDVALGET	52.800	47.650	2.150	25.000	121.500
Bevilling 25 Veje	86.265	133.000	-34.800	66.000	538.700
Mindre anlægsarbejder	3.500	3.600	3.500	4.000	4.000
Vejbelysning - kabellægning				2.500	2.500
Vejbelysning - fortove				2.500	2.500
Christian 8. vej Nørretorv til Lyngbygade				1.000	1.200
Nordskovvej	25.865	15.000	15.200		
Konkrete undersøgelser vedr. vejanlæg	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500
Cykelstier med medfinansiering	1.000	2.400	4.500	5.000	5.000
Trafiksikkerhedsplan, inkl. Trafiksikkerhedsby	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500
Nordre Ringvej/Ansvej	3.200				
Center Nord, etape 1 (Kryds Viborgvej/Nordre Ringvej)	5.000	9.000	4.000		1.500
Bymiljøer i Silkeborg Kommune	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Renovering af gågade i Silkeborg	1.000	10.000	10.000	5.000	5.000
Renovering af stibro over gudenåen	2.000	2.500			
Allingvej m.fl.	2.700				
Signal Julsøvej/Borgdalsvej	4.800				
Skolekatalog	1.200				
Søtorvet*			21.000	20.000	
Ringvejsbro*	30.000	80.000	40.000		
Ringvejsbro, indtægt fra Vejdirektoratet			-150.000		
Viborgvej, Kjellerup - Balle					11.000
Renovering, Århusvej				5.000	
Hårupvej, forlægning vest om Hårupvej		4.500	10.000		
Havneområdet, renov. ophalerpladsen til hjejleåedene				2.000	4.000
Modernisering, Dybdalen			1.000	13.000	9.000

Bevilling / projekt - i 1.000 kr.	2019	2020	2021	2022	Senere
Erhvervskorridor, Øst					14.000
Rustrupvej, Toftevænget, Saltenvej					17.000
Jernbaneskæring ved Frederiksberggade (50%)					125.000
Højmarkslinjen					9.000
Ny Randersvej					75.000
Søndertorv, renovering					8.000
Center Nord, etape 2-5					22.000
Vestre Højmarksvej					70.000
Supercykelsti over Silkeborg Langsø					14.000
Vejbelysning, master					75.000
Havneområdet fra Højlekiosken til jernbanebroen					5.000
Sejling Hedevej					53.000
Bevilling 29 Planlægning og Byggemodning	39.590	39.400	44.810	46.000	47.000
Byggemodning, færdiggørelse, tilslutningsbidrag m.m.	36.590	36.400	41.810	42.000	43.000
Forundersøgelser, færdiggørelse og ad hoc formål	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000
Jordbundsusg. til lokalplaner og ad hoc formål				1.000	1.000
PLAN- OG VEJUDVALGET	125.855	172.400	10.010	112.000	585.700
Bevilling 34 Kultur og Fritid	36.550	67.150	164.150	18.650	101.550
Helhedsplan for Indelukket		3.000		6.500	7.000
Ombygning, forbedring m.v.	500	150	150	150	500
Bynært aktivitetsområde i Silkeborg					4.500
Renovering af søbade	2.000				4.000
Kunstgræsbaner				4.500	4.500
Kunstgræsbane Gødvad (Helhedsplan)	3.000	2.000			
Helhedsplan i Gødvad (projektering og opførelse)	4.900				
Speedwayanlæg/Ellingbanen	1.500	1.500			
Søsportsanlæg, Sølystparken					3.000
Ekstraordinær vedligeholdelse og mindre nyanlæg	750				750
Udskiftning af legeredskaber	300				300
Etablering af nye idrætsanlæg	2.000				2.000
Hal ved Sølystskolen	4.500	3.500	2.000		
Hal i Sejs	500	5.000	4.500		
Hal i Hvinningdal	2.000	2.000			
Trailcenter og outdoorfaciliteter	3.000	3.000	4.000		
Ombygning og forbedring af ejendomme					500
Optimere drift/bygning i Lunden/Vestergadehal	1.500	1.500			3.000
Udstillingssted for billedkunstens vækstlag, renovering og indretning	5.000				
Svømmecenter*	5.000	45.000	150.000		
Forbedring af koncertfaciliteter					30.000
Friluftsfaciliteter					1.000
Renoveringsopgaver i Indelukket					9.000
Renovering af havneanlæg/bådpladser					3.000
Udskiftning af nøglesystemer					1.000
Forbedrede omklædningsfaciliteter, Resenbro					3.000
Realisering af helhedsplan for Søholt					12.000
Forbedring af omklædningsfaciliteter					6.000
Kunst i Byrummet (Installation B. Plads)				7.500	2.500
Naturlegepladser		500	3.500		4.000
Etablering af bikepark ved cirkuspladsen	100				
KULTUR-, FRITIDS- OG IDRÆTSUDVALGET	36.550	67.150	164.150	18.650	101.550

Bevilling / projekt - i 1.000 kr.	2019	2020	2021	2022	Senere
Bevilling 41 Skoler	26.500	60.500	105.000	97.000	123.700
Ny skole (Dybkær)	7.500	25.000	66.000	60.000	
Kjellerup Skole, ombygning	1.500	14.000	6.000		
Hvinningdalskolen - erstatning pga. Troldebusken	2.000	6.000			
Funder-Kragelund skole, afd. Funder	2.000	7.000	27.000	22.000	
Pulje til det specialiserede område	6.000	4.000			
Sejs Skole, helhedsplan og genopretning	1.000				
Pulje: kapacitet, om- og tilbygninger,	6.500	4.500	5.000	5.000	110.000
Hovedtandklinik i Silkeborg - 1. etape			1.000	10.000	13.700
Bevilling 43 Dagpleje og Daginstitutioner	13.300	30.500	35.000	35.000	119.650
Ramme til renovering ifbm. lovkrav og pålæg	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Pulje til bygningsmæssige ændringer	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
Fleksibel ordning med udegruppe	2.000				
Midlertidige pladser i Funder	1.300				
Funder, ny daginstitution etape 2	500	8.000	15.000		
Erstatn.byg./driftopt. -3 daginstitutioner i Kjellerup	1.000		9.000	29.000	
Sejs, nye børnehave- og vuggestuepladser	3.000	10.000	8.000		
Sejs - etape 2					15.000
Virkhund, nye børnehave- og vuggestuepladser	2.500	9.500			
Thorning børnehus, renovering				3.000	2.000
Fleksibl. børnehave-/vuggestue Balle/Hvinningdal					250
Pulje til driftsoptimeringer					13.800
Silkeborg, modernisering af institutionerne					30.000
Erstatningsbyg./driftopt. for 2 daginstitutioner i Them					16.000
Digitalisering					9.600
Alderslyst, renovering og driftsoptimering					30.000
Bevilling 45 Børn og Unge med særlige behov	800	800	0	0	0
Anlægspulje	800	800			
BØRNE- OG UNGEUDVALGET	40.600	91.800	140.000	132.000	243.350
Bevilling 53 Socialområdet	40.250	6.750	6.600	6.600	6.600
Diverse aktivitetsændringer af bygninger	2.150	2.150	2.000	2.000	2.000
Velfærdsteknologi mv.	2.600	3.100	3.100	3.100	3.100
Anlægstillæg indenfor Handicapområdet	1.600	1.500	1.500	1.500	1.500
Boliger til voksne med svær udviklingshæmning	27.600				
Etablering af forsorgshjem på Tulipanvej	6.300				
SOCIALUDVALGET	40.250	6.750	6.600	6.600	6.600
Bevilling 73 Sundhed og Ældre	12.330	26.800	53.726	71.900	232.841
Det nære sundhedstilbud				1.000	2.000
Rosengårdscentret				2.500	
Al-huset, Kjellerup					1.000
Plejecenter - Nylandsvej - servicearealer - 1. etape	1.500		6.000	10.000	14.248
Fårvang Ældrecenter - servicearealer	3.280	7.000	8.246		
Skovly-Birkebo Ældrecenter - servicearealer		500	3.400	5.400	11.242
Søvangen 8 boliger, servicearealer					2.500
Mindre anlægsarbejder	500	500	500		1.000
Velfærdsteknologi mv.		1.500	2.500		2.500
Nyt plejecenter i Silkeborg - Nylandsvej - boligdel/ beboerindskud - 1. etape		4.000	20.000	45.000	10.106
Nyt plejecenter i Silkeborg - Nylandsvej - egenfinansiering/grundkapital - 1. etape	400	1.300	2.100		8.865

Bevilling / projekt - i 1.000 kr.	2019	2020	2021	2022	Senere
Nyt plejecenter i Silkeborg - Nylandsvej - boligdel/beboerindskud - 2. etape					76.500
Nyt plejecenter i Silkeborg - Nylandsvej - egenfinansiering/grundkapital - 2. etape					12.665
Fårvang Ældrecenter - boligdel/beboerindskud	6.000	9.000	4.118		
Fårvang Ældrecenter - egenfin./grundkapital	650	1.000	1.462		
Skovly-Birkebo Ældrecenter - boligdel/beboerindskud		2.000	5.000		17.898
Skovly-Birkebo Ældrecenter - egenfin./grundkapital			400		3.231
Søvangen 8 boliger, boligdel/beboerindskud					14.586
Omstillingspulje - plejeboligplanen				3.000	12.000
Nyt omsorgssystem				3.000	
Demenssikring af plejecentrene					10.000
Nøglebriksystem, plejecentrene					10.000
Nøglesystem, hjemmeplejen					10.000
Ny teknologi					1.000
Velfærdsteknologi, plejecenter Marienlund					1.000
Omstilling - indretning/demenssikring af plejeboliger					8.000
Arbejdsmiljø, hjælpemidler				2.000	2.000
Demenssimulator					500
SUNDHEDS- OG ÆLDREUDVALGET	12.330	26.800	53.726	71.900	232.841
Bevilling 81 Natur og Miljø	6.400	3.700	2.400	3.400	26.200
Kortlægning/naturprojekter bilag IV arter	300	300	300		600
Opmåling/digitalisering af vandløb, regulativer		1.200			1.200
Kjellerupbanen		400			2.000
Genopretning af Fattigkær, Kærsgårds plantage	200				
Naturhandleplaner	1.000	1.000	1.000	1.000	4.000
Vand og klimaplaner	600	400			1.000
Udbygning af publikumsfac. langs Gudenåen			300	300	300
Gudenå-projekter	1.000				2.000
Rågekampagne					400
Them Bavnehøj	200				
Naturgenopretning Vråds/Sepstrup	400				
Naturkvalitetsplan			300		
Sluseanlæg			500	500	1.500
Nipgård Sø					1.000
Vandet og Middelhede mose					1.000
Genopretning af højmoser					3.000
Silkeborg, renovering af stier, udskiftning af broer	300			600	400
Fugletårne, 2 stk. ved gode natur/fuglelokaliteter					800
Ny bro ved Harbovad/Den skæve bane					2.000
Thorsø og andre vandområder				500	2.500
Genopretning af højmoser		400		500	2.500
Renovering af Trækstien	2.400				
KLIMA- OG MILJØUDVALGET	6.400	3.700	2.400	3.400	26.200
ANLÆG I ALT	314.785	416.250	379.036	369.550	1.317.741

*finansieres af kassen

ØKONOMI- OG ERHVERVSUDVALGET

Udvalgsaftale for Økonomi- og Erhvervsudvalget

Udvalgsaftalen er indgået mellem Økonomi- og Erhvervsudvalget og henholdsvis Ejendomschefen for bevilling 11 Ældreboliger og bevilling 12 Kommunale ejendomme og kommunaldirektøren for bevilling 14 Centralfunktioner. Aftalen er et-årig, men kan indeholde flerårige mål.

Udvalgsaftalens mål baseres på byrådets strategiske målsætninger:

Målsætning:

- Fortsat befolkningstilvækst
- Fokus på velfærdsområdet
- Vækst i beskæftigelse og uddannelse
- Fortsat fokus på Natur og Miljø
- Robust økonomi

Herudover vil FNs verdensmål indgå som input, når politikker udarbejdes.

Byrådets Værdimarkører:

- Samspil med omverdenen (borgere, organisationer og erhvervsliv – inddragelse og samarbejde)
- Samspil på tværs i kommunen (dialog og imødekommenhed)
- Fokus på de mest sårbare (generel lighed f.eks. i uddannelse og sundhed, mod til at prøve nye veje/innovativ velfærd)
- Faglighed og evidens (medarbejderinddragelse/viden i arbejdstilrettelæggelse)

Mål

Nedenfor fremgår målene for følgende bevillinger: Bevilling 11 Ældreboliger, bevilling 12 Kommunale ejendomme og bevilling 14 Centralfunktioner, der skal være medvirkende til at opfylde byrådets strategiske målsætninger.

Mål for bevilling 12 Kommunale Ejendomme

Mål	Handlinger	Succeskriterium
Ejendomme ønsker i samarbejde med Kultur- og Borgerservice at systematisere vedligeholdelsen af udendørs idrætsanlæg og prioritere midlerne ift. bruernes behov.	Der dannes et overblik over antallet og standarder for udendørs idrætsanlæg i Silkeborg Kommune. Der oprettes en tværgående projektgruppe med medarbejdere fra både Ejendomme og Kultur- og Borgerservice der skal prioritere midler ift. behov for udendørs idrætsfaciliteter	Inden udgangen af 2019 er der en oversigt over udgifter til udendørs idrætsanlæg i forskellige standarder. Der er indgået en aftale mellem bevilling 34 Kultur og Fritid og bevilling 12 Kommunale ejendomme om serviceniveauet på udendørs idrætsanlæg
Ejendomme ønsker i samarbejde med Kultur- og Borgerservice inden udgangen af 2019, at øge brugertilfredsheden med 20 % i	Der er i løbet af 2019 udarbejdet et brugerdesign, som vil blive testet i tre haller i samarbejde med brugerne.	Brugerne oplever et tilfredsstillende serviceniveau i idrætshaller og gymnastiksale.

Silkeborg Kommunes idrætshaller og gymnastiksale i forhold til 2017 niveau (flerårigt mål)	Der dannes et overblik over brugerudnyttelse i idrætshaller og gymnastiksale. Optælling af brugere i haller og sale.	
Udarbejdelse og implementering af ny procedure for byggeri i Silkeborg Kommune.	Igangsætte og gennemføre proces for – og gentænkning af proceduren for byggeri i Silkeborg Kommune.	At proceduren for byggeri er gentænkt og udarbejdet. At proceduren er forelagt og godkendt i Økonomi- og Erhvervsudvalget.
Ejendomme sigter i 2019 mod at fastholde målsætningen på 2 % reduktion af CO ₂ -udledningen fra driften af Silkeborg Kommunes ejendomme. (flerårigt)	Løbende forbedringer af energistyringen. Implementering af energibesparende projekter.	En opnået reduktion på 2 % af CO ₂ -udledningen fra driften af Silkeborg Kommunes ejendomme. Derved reduktion af energiforbruget.

Mål for bevilling 14 Centralfunktioner

Mål	Handlinger	Succeskriterium
Et godt værtsskab / en god service af Silkeborg Kommunes borgere, foreninger og virksomheder <i>Fokus på tværgående fagligt samarbejde i Silkeborg Kommune, der medvirker til kvalitativ service og sikrer god modtagelse samt vejledning/afklaring/bistand, hvor afgørelser forklares og begrundes.</i>	Etablering af en overskuelig digital indgang for henvendelser til kommunen og for informationssøgning. Etablering af én primær fysisk indgang for borgere. Fokus på det gode værtsskab – hvordan leverer vi den gode/ rigtige service til borgerne.	En indgang – fysisk og digitalt – for borgere og virksomheder til Silkeborg Kommune. Den oplevede service bedømmes positivt af borgere, virksomheder og foreninger i tilfredshedsundersøgelser.
Effektiv anvendelse af ressourcer via digitalisering og velfærdsteknologi <i>Digitalisering der skaber værdi for borgere, virksomheder, foreninger og fremmer effektivitet.</i>	Videreudvikle projektmetode med model for gevinstrealisering og for dokumentation heraf. Anvende RPA (Robotic Process Automation) og Machine Learning. DigiMidt udvælger, i samarbejde med afdelinger og stabe og inspireret af materiale fra KL og netværk, minimum 20 arbejdsgange, der kan automatiseres med robotteknologi. Der er fortsat fokus på overholdelse af Databeskyttelsesforordningen. DPO gennemfører	Model for gevinstrealisering anvendes, og gevinster dokumenteres. 20 automatiserede arbejdsgange er sat i drift, og gevinstrealisering er dokumenteret. Der gennemføres tværgående kontroller, og der afrapporteres til direktionen samt Økonomi-

	kontroller, og systemejerne har ansvaret for fokus på sikkerheden.	og Erhvervsudvalget.
Attraktiv arbejdsplads <i>Fokus på at tiltrække og fastholde kompetente medarbejdere på alle niveauer i Silkeborg Kommune.</i>	Der gennemføres analyser mhp. at identificere, hvad der er afgørende for tiltrækning og fastholdelse på kommunens arbejdspladser. Revision af kommunens procedure for ansættelse af nye medarbejdere. Initiativer i forbindelse med introduktion af nye medarbejdere og ledere. Revision af den gennemførte forebyggelsesindsats vedrørende stress, vold og ulykker mhp. fortsat udvikling af det gode arbejdsmiljø. Skærpet fokus på hvordan Silkeborg Kommune brandes og italesættes som en attraktiv arbejdsplads. En analyse af ledelseskommisionens anbefalinger og efterfølgende omsætning til fokuspunkter og indsatser i Silkeborg Kommune.	Der er gennemført analyser med henblik på igangsættelse af en række initiativer, der sikrer en øget tiltrækning og fastholdelse af medarbejdere og ledere. Der er sket en styrkelse af ledernes kompetencer til ansættelse af nye medarbejdere. Der er udarbejdet vejledninger til introduktion af nye medarbejdere og ledere. Der er udarbejdet nye initiativer, der kan videreudvikle forebyggelsesindsatsen. Der er igangsat tiltag, der fortæller om Silkeborg Kommune som en attraktiv arbejdsplads. Der er gennemført en analyse og implementeret udvalgte indsatser.
Fokus på natur og miljø i dagligdagen <i>Medarbejdere og ledere vurderer i dagligdagen, hvorledes miljøhensyn kan indgå i opgavevaretagelsen.</i>	Hverdagsinitiativer, der tager hensyn til miljøet, skal indtænkes i alle opgaver. Kommunens enheder identificerer initiativer, der kan medvirke til at mindske miljøbelastninger som f.eks. elforbrug og CO₂-udledning.	Større antal af møder udenfor huset gennemføres digitalt. Mindske CO₂-udledning ved mindre kørsel til/fra møder. Dele viden om initiativer der kan medvirke hertil.
Understøtte initiativer der fokuserer på unges uddannelsesparathed	Følge arbejdet i Ungestrategiudvalget (§17.4-udvalg).	Ungestrategiudvalget fremlægger strategi for færre unge udenfor arbejdsmarkedet for byrådet senest ultimo 2019, jf. Ungestrategiudvalgets kommissorium.

Tværgående samarbejde i den kommunale organisation <i>Fokus på at inddrage alle relevante kompetencer både i driftssituationen og i en proaktiv tilrettelæggelse af kommende aktiviteter og projekter.</i>	Samskabe gode løsninger for den enkelte borger ud fra forskellige faglige perspektiver. Inddrage forskellige fagligheder på tværs af afdelinger med henblik på en innovativ tilgang til fremtidig planlægning og opgaveløsning Samskabe på tværs af den kommunale organisation og interessenter i lokalsamfundet.	Medarbejdere og ledere bedømmer det tværfaglige samarbejde positivt.
--	---	--

1. Bevilling 11 Ældreboliger - Forudsætninger

Følgende afsnit har til formål:

- at synliggøre fokusområder inden for fagområdet.
- at præcisere, hvilke politiske forventninger, der samlet set er til den service, der skal ydes indenfor de givne økonomiske rammer.

1.a Økonomisk oversigt

Nedenstående er en økonomisk oversigt for bevillingen. Ønskes mere detaljerede oplysninger om økonomiske baggrundsvariable, henvises til budgetforudsætningerne for bevillingen.

<i>Netto 1.000 kr. i 2019 prisniveau</i>	Budget 2019	Overslag 2020	Overslag 2021	Overslag 2022
Ældreboliger	-22.936	-22.936	-22.936	-22.936
I alt	-22.936	-22.936	-22.936	-22.936

1.b Aktuelle udfordringer

Der er ingen aktuelle udfordringer, det er veldrevet drift.

1.c Beskrivelse af serviceniveau

Serviceniveauet er oprindeligt aftalt med den enkelte boligafdeling og huslejen fastsættes herefter. Bevilling 11 er en "Hvile i sig selv bevilling"

2. Bevilling 12 Kommunale Ejendomme - Forudsætninger

Følgende afsnit har til formål:

- at synliggøre fokusområder inden for fagområdet.
- at præcisere, hvilke politiske forventninger, der samlet set er til den service, der skal ydes indenfor de givne økonomiske rammer.

2.a Økonomisk oversigt

Nedenstående er en økonomisk oversigt for bevillingen. Ønskes mere detaljerede oplysninger om økonomiske baggrundsvariable, henvises til budgetforudsætningerne for bevillingen.

<i>Netto 1.000 kr. i 2019 prisniveau</i>	Budget 2019	Overslag 2020	Overslag 2021	Overslag 2022
Ejendomsdrift	224.474	215.474	215.474	215.474
Byfornyelse	1.140	1.140	1.140	1.140
Driftssikring af boligbyggeri	1.749	1.749	1.749	1.749
Ældreboliger	1.422	1.422	1.422	1.422
I alt	228.785	219.785	219.785	219.785
Anlæg	14.300	22.800	25.800	24.500

2.b Aktuelle udfordringer

2.1 Område- og arealanvendelse

Der er fokus på at ejendomsporteføljen understøtter Silkeborg Kommunes kerneopgaver bedst muligt. Det er et ønske at skabe sammenhæng mellem ejendomsstrategien og kommuneplanen og få skabt sammenhæng mellem kommunale bygninger og arealer. Der arbejdes ud fra et tværgående kommunalt koncept, hvor der foretages områdeanalyser. Områdeanalyserne udarbejdes med henblik på at understøtte vækst i de enkelte områder. Blandt andet i Hvinningdal og Funder, hvor områdets vækst, understøttes med henholdsvis en ny hal i Hvinningdal og flere kvadratmeter til skole og daginstitution i Funder.

2.2 Vækst

Silkeborg Kommune har en stor og ældre bygningsmasse med et moderniserings- og vedligeholdelsesefterslæb. Det betyder at der er et behov for at opprioritere modernisering for at gøre kommunens ejendomme mere fleksible, så de er til større glæde for flere. Samtidig øges væksten og demografien i Silkeborg Kommune, hvilket betyder at der blandt andet er behov for flere daginstitutionspladser, haller og pladser på skolerne. Ejendomme bliver derfor nødt til at forholde sig til demografiudviklingen i prioriteringen og fordelingen af byggeri- og vedligeholdelsesprojekterne.

2.c Beskrivelse af serviceniveau

Ejendomme arbejder løbende på at levere den *rigtige* service. Med den rigtige service menes, at det ikke nødvendigvis er en højere service, men et serviceniveau, der er afstemt mellem de ressourcer, der er til rådighed til opgaven og den service brugeren har behov for.

Opgaverne prioriteres i forhold til, hvad der er mest rationelt – holdt op i mod tidsplaner og brugerens ønsker og behov. Endvidere sikres det, at opgaven løses på den bedste måde, så den tilgodeser behovet samt de økonomiske rammer. Det formidles til brugeren hvornår opgaven løses.

3.1 Service Level Agreement (SLA)

Formålet med en Service Level Agreement er, at sikre forventningsafstemning for samarbejdet mellem driftsafdelingen og Ejendomme. Aftalen fastlægger serviceniveau, roller og ansvar

samt procedurer for samarbejdet. Endvidere har den til formål at sikre et konstruktivt grundlag for samarbejdet så begge parter oplever det som gensidigt forpligtende.

Service Level Agreement beskriver de vilkår og betingelser, hvorunder Ejendomme yder service til driftsafdelingerne i Silkeborg Kommune.

3.2 Servicekompetence

I Ejendomme har vi fokus på at forbedre brugernes oplevelse af den service, som Ejendomme leverer. Vi arbejder derfor løbende med evaluering af brugertilfredshed, forventningsafstemning og udvikling af servicekompetencer, så vi i Ejendomme får et ens normsæt for, hvad god service er.

3. Bevilling 14 Centralfunktioner - Forudsætninger

Følgende afsnit har til formål:

- at synliggøre fokusområder inden for fagområdet.
- at præcisere, hvilke politiske forventninger, der samlet set er til den service, der skal ydes indenfor de givne økonomiske rammer.

1.a Økonomisk oversigt

Nedenstående er en økonomisk oversigt for bevillingen. Ønskes mere detaljerede oplysninger om økonomiske baggrundsvariable, henvises til budgetforudsætningerne for bevillingen.

<i>Netto 1.000 kr. i 2019 prisniveau</i>	Budget 2019	Overslag 2020	Overslag 2021	Overslag 2022
Byfornyelse	121	121	121	121
Sekretariat og forvaltninger	237.251	235.113	235.113	235.113
Fælles IT og telefoni	13.598	13.598	13.598	13.598
Jobcentre	63.888	62.893	59.248	59.248
Naturbeskyttelse	987	987	987	987
Miljøbeskyttelse	3.194	3.194	3.194	3.194
Byggesagsbehandling	3.213	3.213	3.213	3.213
Voksen-, ældre- og handicapområdet	27.295	27.295	27.295	27.295
Det specialiserede børneområde	28.379	28.379	28.379	28.379
Administrationsbidrag til Udbetaling Danmark	22.559	22.559	22.559	22.559
Tjenestemandspension	30.760	30.760	30.760	30.760
Interne forsikringspuljer	-6.681	-6.681	-6.681	-6.681
I alt	424.564	421.431	417.786	417.786
Anlæg	0	0	0	1.000

Silkeborg Kommunes indbyggertal ventes at stige med 12 procent i perioden 2018-2031.

Herunder ventes en markant stigning i aldersgruppen 80+ årige, som ifølge prognosen kan forventes at vokse med 92 procent frem til 2031. Vi imødeser større fødselsårge, hvilket betyder, at der forventes betragtelige stigninger i aldersgrupperne 0 til 2-årige og 3 til 5-årige på henholdsvis 11 og 13 procent over blot fem år. Der forventes derimod faldende antal børn i skolealderen frem til 2028 (samlet set -4 procent), hvorefter elevtallet igen vil være stigende. Antallet af voksne borgere forventes generelt at være stigende på tværs af alle aldersgrupper, dog med højeste stigninger for 25 til 39-årige og 60 til 79-årige.

Den ventede demografiske udvikling vil kræve løbende tilpasninger af de kommunale opgaveområder.

1.b Aktuelle udfordringer

Silkeborg Kommune står, som landets øvrige kommuner, over for en række alment kendte udfordringer jf. nedenstående. Silkeborg Kommunes administration på bevilling 14 Centralfunktioner er en af de væsentlige aktører i kommunens håndtering af udfordringerne.

Økonomi, demografi og service

Silkeborg Kommune skal bevare et stærkt fokus på at styre økonomien og overholde budgetterne. Dette i en situation hvor befolkningssammensætningen medfører en stigende

efterspørgsel efter serviceydelser, og hvor rammerne for den kommunale økonomi er begrænsede og under pres.

Udvikling af opgaveløsning i forhold til borgernes behov, nye muligheder og behovet for stadig effektivisering

Kommunerne mødes til stadighed med krav om at levere mere kvalitet og flere serviceydelser for de givne ressourcer.

Effektivisering, digitalisering, forenkling og innovation af Silkeborg Kommunes opgavevaretagelse skal sikre mest mulig kvalitet til borgerne i forhold til de økonomiske rammer.

Dokumentation, evaluering og evidens

Silkeborg Kommune har behov for at kunne dokumentere og evaluere de valgte løsninger og den leverede service i forhold til kvalitet, effekt og omkostninger. Silkeborg Kommune arbejder til stadighed på at gøre dokumentation og evaluering til en integreret del af det daglige arbejde i hele organisationen. Sigtet er, at dokumentation og evaluering skal give mening for den enkelte samt skabe læring og udvikle kvaliteten af kommunens ydelser.

Endvidere har Silkeborg Kommune en målsætning om at arbejde "evidensinformeret". Det vil sige, at kommunens valg af indsatser og metoder – ud over at være baseret på politiske holdninger og ønsker – skal være baseret på den aktuelt bedste faglige viden om effekter. En vigtig måde at fremskaffe evidens på er, at Silkeborg Kommune selv foretager systematiske evalueringer af egne indsatser.

Klima

Det globale klima forandrer sig hastigt i disse år, og en vigtig årsag hertil er udledningen af CO₂ og andre drivhusgasser.

Silkeborg Kommune prioriterer klimaudfordringen højt, og Byrådet har med budgetaftalen for 2019 vedtaget, at virksomheden Silkeborg Kommune skal være CO₂-neutral i 2025.

1.c Beskrivelse af serviceniveau

Silkeborg Kommunes administration sikrer borgerne og virksomhederne tilgængelighed og kvalitet i den administrative betjening ved at være borgernes/virksomhedernes væsentligste personlige, telefoniske, skriftlige og digitale indgang til den kommunale sektor. I de kommende år vil sigtet være at øge den digitale kommunikation.

Borgerne/virksomhederne vil ved henvendelse til kommunen opleve offensiv og dynamisk borgerservice, hvor engagerede og fagligt kompetente medarbejdere i dialog med borgeren skaber sammenhæng og kvalitet for den enkelte. Alle henvendelser vil blive behandlet og søgt løst i første ombæring, og der er fokus på enkel sagsbehandling, når en borger henvender sig til kommunen.

Silkeborg Kommunes samlede administration deltager aktivt i understøttelsen af den borgerrelaterede og virksomhedsrettede service samt i betjeningen af det politiske niveau.

Opfølgning på mål og budget

Der følges op på ovenstående mål og budget i forbindelse med de større årlige budget- og målopfølgninger, der gennemføres ultimo januar (status på det forgangne år), marts, juli og oktober. Der kan derudover forekomme ad-hoc opfølgninger efter behov.

Målene kan ved budgetopfølgningerne justeres som følge af lovændringer eller beslutninger, ændrede rammebetingelser mv. I denne forbindelse sikres sammenhæng mellem de justerede mål og budgettet.

Ved budgetoverskridelser iværksættes korrigerende handlinger, således årets budget overholdes.

TAKSTOVERSIGT

Udvalg: Økonomi- og Erhvervsudvalget Bevilling: 14 Centralfunktioner		
Ydelse:	Budget 2018 takst kroner	Budget 2019 takst kroner
Gebyrer for diverse registerdata mv.		
Afgivne oplysninger fra folkeregistret		
Folkeregisteroplysning og attester	52,00	70,00
Rabat ved forudbetaling af 20 forespørgsler	940,00	1.260,00
Gebyrer i fbm. opkrævning		
Rykkerskrivelse for restancer	250,00	250,00
Rykkerskrivelse for ydelser ikke tillagt udpantningsret, bl. regningskrav	100,00	100,00
Sygesikring		
Sundhedskort	195,00	200,00
Andet		
Vielsesgebyr (hvis begge parter er udenlandske statsborgere)	850,00	870,00
Afgivne oplysninger vedr. ejendomsdata		
BBR-attest	70,00	70,00
Ejendomsattest	70,00	70,00
Vurderingsattest	70,00	70,00
Gebyrer for byggesagsbehandling		
Timepris	482,00	494,00
Brugerbetaling for godkendelse og tilsyn efter Miljøbeskyttelsesloven og husdyr- godkendelsesloven		
Timepris (Reguleres årligt på grundlag af de senest offentliggjorte PL-reguleringssatser, der offentliggøres af Finansministeriet i den årlige aftale om kommunernes økonomi.)	322,49	328,62
Administrationsgebyr		
Erhvervsaffald	371,00	357,00

TAKSTOVERSIGT

Udvalg: Økonomi- og Erhvervsudvalget Bevilling: 14 Centralfunktioner		
Ydelse:	Budget 2018 takst kroner	Budget 2019 takst kroner
Taxi Trafikbog (pris+fremstillingspris)* *Maksimale takster er fastsat i taxibekendtgørelsens §40. Kan pristalsreguleres.	Dagspris + 25,00	Dagspris + 25,00
Behandling af skilte Behandling af ansøgning om skilte, nabohjælp, legende børn mv.	850,00	850,00
Vandløbsregulering og -restaurering Gebyr for behandling af sager om vandløbsregulering og -restaurering (jf. Bkg. nr. 1780 af 16/12/2015) Max 2% af det samlede anlægsomkostning dog min. 3.000,00 kr.	6.303,00	6.353,00
Sejllads på Gudenåen Koncession for udlejning af fartøj på Gudenåen	300,00	300,00
Gebyr for registrering af motorbåd	200,00	200,00
Gebyr for registrering af gæstefartøjer	30,00	75,00
GEODATA - brugerbetaling		
Leverancer		
<i>Persontid:</i>		
Dataleverance/time - min. 750,00 kr	506,00	510,00
Konsulentydelse/time (KTC-Kortgruppen)	542,00	546,00
<i>Analog kortprodukter</i>		
Print af kort og fotos	100,00	100,00

TAKSTOVERSIGT

Udvalg: Økonomi- og Erhvervsudvalget Bevilling: 15 Fælles formål		
Ydelse:	Budget 2018 takst kroner	Budget 2019 takst kroner
Behandling af ansøgning om taxitilladelse*	450,00	
Udstedelse af taxitilladelse*	1.500,00	
Udstedelse af førerkort	110,00	110,00
Påtegning af toldattest	160,00	160,00
Taxitilladelsesplader	Dagspris + 35 kr.	Dagspris + 35 kr.
*Maksimale takster er fastsat i taxibekendtgørelsens § 40. Kan pristalsreguleres. Fra 2019 overgår takster og indtægter til Trafikstyrelsen		

PLAN- OG VEJUDVALGET

Udvalgsaftale for Plan- og Vejudvalget

Udvalgsaftalen er indgået mellem Plan- og Vejudvalget og afdelingschefen for bevilling 24 Kollektiv trafik, bevilling 25 Veje, bevilling 28 Entreprenøropgaver og bevilling 29 Planlægning og byggemodning. Aftalen er et-årig, men kan indeholde flerårige mål.

Udvalgsaftalens mål baseres på byrådets strategiske målsætninger:

Målsætning:

- Fortsat befolkningstilvækst
- Fokus på velfærdsområdet
- Vækst i beskæftigelse og uddannelse
- Fortsat fokus på Natur og Miljø
- Robust økonomi

Herudover vil FNs verdensmål indgå som input, når politikker udarbejdes.

Byrådets Værdimarkører:

- Samspil med omverdenen (borgere, organisationer og erhvervsliv – inddragelse og samarbejde)
- Samspil på tværs i kommunen (dialog og imødekommenhed)
- Fokus på de mest sårbare (generel lighed f.eks. i uddannelse og sundhed, mod til at prøve nye veje/innovativ velfærd)
- Faglighed og evidens (medarbejderinddragelse/viden i arbejdstilrettelæggelse)

Mål

Nedenfor fremgår målene for følgende bevillinger: Bevilling 24 Kollektiv trafik, bevilling 25 Veje, bevilling 28 Entreprenøropgaver og bevilling 29 Planlægning og byggemodning, der skal være medvirkende til at opfylde byrådets strategiske målsætninger.

Bevillingsmål

Mål for bevilling 24 Kollektiv trafik

Mål	Handlinger	Succeskriterium
Køreplanen tilpasses befolkningens behov, idet der prioriteres i følgende rækkefølge: 1. Uddannelseskørsel 2. Bolig – arbejdsstedskørsel 3. Øvrig kørsel i perioden kl. 6-18 på hverdage 4. Aften og weekendkørsel.	Effektiv udnyttelse af ressourcerne, så værdien er størst muligt. Kørslen optimeres på strækninger og tider, hvor mange har et transport behov. På mindre benyttede linjer og i perioder med få kunder suppleres buskørslen med Flexbus. Muligheden for at bestille Flextur tilbydes alle borgere, dog ikke til interne ture i Silkeborg bymidte. Hvis Region Midtjylland beslutter, at nedlægge kørsel i Silkeborg Kommune, vil det få	At borgerne benytter den kollektive trafik, idet buskørsel tilbydes med den frekvens og i det tidsinterval, hvor der er kundegrundlag til buskørsel. Buskørsel på ture/strækninger med få kunder nedlægges eller erstattes med Flexbus. Afklaring og evt. tilpasninger af rutenet, hvis der bliver nedlagt regional kørsel i Silkeborg.

	konsekvenser for specielt de uddannelsessøgende, men også bolig- arbejdsstedsrejsende.	
Kørsel til ungdomsuddannelser	Det tilstræbes, at transporttiden i busserne ikke overstiger 1 time hver vej. Elever i ungdomsuddannelser forventes at kunne gå/cykle til bus i samme omfang som folkeskoleelever i 10. klasse.	At unge ikke vælger en ungdomsuddannelse i Silkeborg fra på grund af transporttiden. Elever i ungdomsuddannelser anses for at være betjent, hvis der er busforbindelse indenfor en afstand på 4 km.
Øge kendskabet og brugen af den Kollektive trafik.	Kommunikere og markedsføre den kollektive trafik og Flextur.	Den kollektive trafik indgår som et bevidst valg i befolkningen.

Mål for bevilling 25 Veje

Mål	Handlinger	Succeskriterium
Fastholde vejenes og stiernes kvalitet og komfort.	Effektiv udnyttelse af ressourcerne til vedligeholdelse af de offentlige veje. Vejkapitalen opgøres i Vejman-systemet. Kontrol af det udførte arbejde efter opgravninger.	Systematisk kontrol af større opgravningsarbejder. Vejenes værdi (vejkapitalen) fastholdes.
Finde yderligere potentiale for mulig CO ₂ -besparelse i vejdriften.	Opgøre status for CO ₂ -udslip i vejdriften og undersøge hvordan dette kan reduceres yderligere. Belysningsstrategien realiseres ved opsætning af LED-belysning og nedtagning af luftledninger.	At potentialet for yderligere reduktion af CO ₂ -udslip er beregnet. LED-udskiftningen foregår løbende og er fuldt udskiftet i 2019. Luftledninger kabellægges i perioden 2014-2027.
Forberede vejene til klimaændringer.	Undgå og forebygge oversvømmelser de forkerte steder. Anvende effektive løsninger til at sikre vejanlæggene mod opblødning i de våde perioder.	Anvender lavteknologiske løsninger (grøfter, faskiner osv.) langs eksisterende veje med våde rabatter. Lokalteter og løsninger findes ud fra kortlægning fra 2018.
Antallet af dræbte og tilskadekomne i trafikken reduceres mindst svarende til målsætningen på landsplan.	Uheldsbekæmpelse, trafiksikkerhedskampagner, udbedring af problemlokaliteter.	Reduktion i antal dræbte og tilskadekomne.
Gennemførelse af Trafik-investeringsplanen frem til 2025 for vejområdet med fokus på at få gennemført de motorvejsrelaterede anlæg.	Inddeling af ønskerne i: • Ønsker i budgetperioden (4 år). • Ønsker i planperioden (til 2025). • Ønsker ud over planperioden.	Plan- og Vejudvalget har prioriteret ønskerne til investeringer og har skønnet det samlede investeringsbehov.
Fremme af trygheden og trafiksikkerheden i kommunen for både borgere og besøgene gennem særlige indsatser.	Realisering af projekter prioriteret i trafiksikkerhedsplanen og i cykelhandlingsplanen.	Flere sikkerhedsprojekter og -forsøg realiseres i dialog med Skoler, institutioner og lokalråd.

Mål for bevilling 28 Entreprenøropgaver

Mål	Handlinger	Succeskriterium
Udgifter og indtægter skal balancere, så resultatet over flere år viser et overskud på 0-5 % af omsætningen.	Fokus på faste omkostninger og løbende effektiviseringer.	Konkurrencedygtige priser.
Medarbejdernes kompetencer skal matche entreprenørgårdens behov, så der investeres i de rigtige efteruddannelser.	Behovet for efteruddannelse afdækkes ad to sideløbende spor, hhv. det individuelle – og det teambaserede spor.	Efteruddannelsen forløber iht. uddannelsesplanen.
Udvikling af ydelser der matcher kundernes behov og sikrer konkurrenceevnen.	Inddrage ledelse og medarbejderne i forenklingen af produktionen, og understøtte en innovativ kultur, så alle gode ideer kommer frem.	Kundetilfredshed og ordrefremgang.

1. Bevilling 24 Kollektiv trafik - Forudsætninger

Følgende afsnit har til formål:

- at synliggøre fokusområder inden for fagområdet.
- at præcisere, hvilke politiske forventninger, der samlet set er til den service, der skal ydes indenfor de givne økonomiske rammer.

1.a Økonomisk oversigt

Nedenstående er en økonomisk oversigt for bevillingen. Ønskes mere detaljerede oplysninger om økonomiske baggrundsvariable, henvises til budgetforudsætningerne for bevillingen.

<i>Netto 1.000 kr. i 2019 prisniveau</i>	Budget 2019	Overslag 2020	Overslag 2021	Overslag 2022
Formål	441	441	441	441
Kollektiv Trafik m.v	41.517	41.517	41.517	41.517
I alt	41.958	41.958	41.958	41.958

1.b Aktuelle udfordringer

Region Midtjylland reducerer budgettet til kollektiv trafik:

Region Midtjylland har besluttet at reducere udgiften til kollektiv trafik med ca. 60 mio. kr. i perioden 2019-2021. Besparelserne på den regionale bustrafik bliver indfaset områdevis, dog senest i budgetåret 2021. Da kommunerne ikke forventes at ville overtage og videreføre den regionale kørsel i uændret form, vil beslutningen betyde et stort og omfattende trafikplanarbejde for Midttrafik og de berørte kommuner.

Region Midtjylland besluttede på sit møde 31. oktober 2018, at nedlægge samtlige ruter i bruttokataloget.

Det betyder at følgende ruter i Silkeborg Kommune nedlægges; 77, 110, 112, 114 og 926X – kørsel for i alt ca. 3,5 mio. kr.

Såfremt Silkeborg Kommune vil opretholde det nuværende serviceniveau i de områder, hvor Region Midtjylland nedlægger ruter, skal der afsættes flere penge på bevilling 24 alternativt tages beslutning om nedlæggelse af kørsel på bybuslinjer eller lokale ruter.

Midttrafik planlægger den kollektive trafik. I forbindelse med ændringer, sender Midttrafik køreplanerne i offentlig høring forud for køreplansskiftet.

Hovedparten af unge til ungdomsuddannelserne benytter de regionale busruter, som Region Midtjylland fastsætter serviceniveauet for. Målsætningen om, at unge ikke vælger en ungdomsuddannelse fra i Silkeborg på grund af transporttiden kan ikke blive opfyldt alene med de lokale busruter. Silkeborg Kommune vil opfordre Regionen til at følge Silkeborg Kommunes mål om, at transporttiden ikke overstiger 1 time i busserne.

Bybusserne i Silkeborg er tilrettelagt med gode forbindelser med tog og øvrige busruter på Silkeborg Trafikterminal. Alle bybusser kører til Trafikterminalen for at få bedre forbindelser til/fra togene og de regionale busser. Etablering af busbanen på en del af Christian 8.s Vej forbedrer fremkommeligheden for alle busser. Disse ændringer er sket ud fra målsætningen om, at kørslen skal tilpasses befolkningens behov i prioriteret rækkefølge:

- uddannelseskørsel,
- bolig - arbejdsstedskørsel,
- øvrig kørsel på hverdage mellem kl. 6-18 og
- herefter aften- og weekendkørsel.

Der er en løbende tilpasning af kørslen på baggrund af ønsker, behov og data fra tællebusser og realtidsudstyr. Data fra tællebusser og realtidsudstyr kan give et godt indblik i, hvordan den kollektive trafik bliver benyttet. Ruter og ture med få kunder vil blive reduceret eller omlagt.

Kunderne får oplysninger om evt. forsinkelser på realtidsskærme. Disse er placeret på Silkeborg Trafikterminal og ved superstoppestedet på Godthåbsvej. Endvidere er de store stoppesteder på Ansvej ved Borgergade, Oslovej ved gymnasiet og Kejlstrupvej ved College 360 forsynet med topskilte med realtidsoplysninger for busserne.

Kunderne skal have en god betjening med busserne. Forholdene ved stoppestederne er også vigtige for, at kunderne får en god oplevelse og gerne vil benytte den kollektive trafik.

Forholdene på Silkeborg Trafikterminal er i flere omgange forbedret efter den store ombygning i 2012, hvor faciliteterne blev opgraderet; bænke, læskærme, lys og opholdsarealer. Herudover blev antallet af parkeringspladser til cykler og biler udvidet. Allerede i 2014 blev antallet af cykelparkeringspladser igen udvidet, og der blev opsat større og flere læskærme på Silkeborg Trafikterminal.

Ungdomskortet er blevet en stor succes. Dette billige (367 kr./måned) periodekort til unge under uddannelse, har givet en del flere kunder i den kollektive trafik. Disse kunder bliver der værnnet om ved løbende at forbedre faciliteterne og indsætte dubleringskørsler for at sikre tilstrækkelig kapacitet. Kørslen bliver forsøgt tilrettelagt, så transporttiden i bussen maksimalt er 1 time til f.eks. Silkeborg Gymnasium. Dette for at kunderne bliver fastholdt i den kollektive trafik efter endt ungdomsuddannelse.

Alle SU-berettigede, der går på en videregående uddannelse, kan for 639 kr. pr. måned frit rejse mellem Silkeborg og de videregående uddannelser i Aarhus. Dette er ca. ½ pris af taksten for et periodekort på denne strækning.

Silkeborg Kommune indførte støtte til Flextur i 2012, så borgerne kan benytte kørslen til 7 kr. pr. km. Flextur er et supplement til den kollektive trafik, som bliver tilbudt ud fra visionen om at tilbyde kørsel aften og weekend tilpasset befolkningens behov. Der er indgået venneaftaler med Viborg, Ikast-Brandø og Skanderborg kommuner, så borgerne kan bruge Flextur mellem disse kommuner til 7 kr. pr. km. I 2017 blev der indført byzone, således at intern kørsel indenfor Silkeborg by, blev taget ud af den billige Flextur. Denne begrænsning skal ses i sammenhæng med, at bybusserne i forvejen betjener dette område.

Bevillingen dækker også udgifter til bus-it og øvrige udgifter. Disse udgifter dækker over udgifter til realtidsløsninger, videoovervågning, Wi-Fi, datatrafik og andre IT-løsninger.

1.c Beskrivelse af serviceniveau

I bybusnettet i Silkeborg by skal der være en busafgang hver halve time i morgen- og eftermiddagstimerne på hverdage på de mest benyttede linjer. På de øvrige linjer og i den øvrige betjeningstid skal der være busafgang hver time. I skolernes ferieperioder bliver driften reduceret, så den er tilpasset efterspørgslen.

Kunderne ønsker kort rejsetid, og derfor bliver bybusbetjening på de større veje prioriteret i stedet for kørsel på mindre veje i villakvarterer.

Større oplandsbyer skal have direkte busforbindelse til Silkeborg. Oplandsbyerne Kjellerup, Them og Voel har højeste prioritet med hensyn til buskørsel til Silkeborg.

Øvrige større byer betjenes med buskørsel i de perioder, hvor der kundemæssigt er grundlag for kørsel med større busser. Øvrige tidspunkter tilbydes Flexbus og Flextur.

Mindre bysamfund og landområder betjenes med buskørsel til distriktsskolerne. Kørslen bliver tilpasset forbindelser til regionale og lokale busruter til/fra Silkeborg, hvor det er muligt.

Der skal være læskærme ved de vigtigste stoppesteder, hvor mange stiger på bussen. Der er ca. 250 læskærme i Silkeborg Kommune.

Der skal ligeledes være køreplantavler ved de vigtigste stoppesteder, hvor mange stiger på bussen. I øjeblikket er der ca. 500 køreplantavler.

Der er sat realtidsstandere op på Trafikterminalen, ved superstoppestedet på Godthåbsvej samt topskilte med realtidsinformation ved 4 store stoppesteder i Silkeborg (Ansvej ved Borgergade, Oslovej ved gymnasiet og Kejlstrupvej ved College 360). Endvidere kan kunderne få trafikinformation om bussen på Midttrafik Live og på Rejseplan.dk.

2. Bevilling 25 Veje - Forudsætninger

Følgende afsnit har til formål:

- at synliggøre fokusområder inden for fagområdet.
- at præcisere, hvilke politiske forventninger, der samlet set er til den service, der skal ydes indenfor de givne økonomiske rammer.

2.a Økonomisk oversigt

Nedenstående er en økonomisk oversigt for bevillingen. Ønskes mere detaljerede oplysninger om økonomiske baggrundsvariable, henvises til budgetforudsætningerne for bevillingen.

<i>Netto 1.000 kr. i 2019 prisniveau</i>	Budget 2019	Overslag 2020	Overslag 2021	Overslag 2022
Faste ejendomme	300	300	300	300
Driftsbygninger og pladser	358	358	358	358
Parkering	-11.229	-11.229	-11.229	-11.229
Vejvedligeholdelse	42.514	42.514	42.514	42.514
Belægning	31.557	31.557	31.557	31.557
Vintertjeneste	16.023	16.023	16.023	16.023
Tjenestemandspensioner	3.484	3.484	3.484	3.484
I alt	83.007	83.007	83.007	83.007
Anlæg	86.265	133.000	-34.800	66.000

2.b Aktuelle udfordringer

Fremkommelighed

Motorvejen har haft stort betydning for Silkeborg, men afføder også et behov for investeringer i vejnettet for at sikre en tilfredsstillende trafikafvikling. Den øgede trafik fra motorvejsafkørslerne nødvendiggør ombygning af strækningen fra Borgergade, Christian 8.s Vej over Søtorvet til Drewsensvej og Lyngbygade. En anden afgørende faktor for trafikafviklingen i Silkeborg er at lade trafikken fra motorvejsafkørslen ved Resenbro på vej mod Silkeborg Midtby benytte Nordskovvej frem for Århusvej.

Trafikafviklingen omkring "Center Nord" ved Nørrevænget er en aktuell problemstilling, herunder et nyt signalreguleret kryds mellem Viborgvej og Nordre Ringvej.

Højmarkslinjen omkring Silkeborg forlægning/udbygning af Hårupvej og udbygning af Dybdalen mellem Hårup og Resenbro, samt etablering af den vestlige etape mellem Hvinningdal og Funder – forlængelse af Vestre Højmarksvej samt den vestlige etape mellem Eidervej og Funder.

For at få det fulde udbytte af motorvejen er det også nødvendigt at etablere nye vejforbindelser nord for Silkeborg hhv. Sejling Hedevej og Høje Kejlstrupvej.

Vedligeholdelse

Plan- og Vejudvalget arbejder fortsat på at forbedre infrastrukturen. Asfalten har i store træk samme niveau i hele kommunen, men der er voksende udfordringer med at få eksisterende fortove, cykelstier og vejafvandingen op på et acceptabelt niveau.

Energi

Kommunen skal være CO₂-neutral i 2025. På kort sigt gennemføres belysningsstrategien, mens det langsigtede mål er at fremme CO₂-neutral transport, herunder få flere til at vælge cykel og kollektiv trafik, som også gavner fremkommeligheden.

Cykelstier

Anlæg af nye cykelstier og cykelfaciliteter er vigtige midler til at gøre det attraktivt og sikkert at cykle. Silkeborg Kommune samarbejder på tværs af faggrænser, hvor cykelprojekter suppleres med en "sundhedsvinkel" og sundhedsprojekter suppleres med en "trafikvinkel". Her er specielt fokus på at sikre cykelveje til skoler. Det er samtidig vigtigt at holde standarden på de etablerede anlæg og holde dem farbare om vinteren, så det fortsat er attraktivt at cykle.

Trafiksikkerhed

Indsatsen på trafiksikkerhedsområdet skal fastholdes, så den positive udvikling med færre uheld også fastholdes. Det kræver både nye investeringer og fokus på at vedligeholde de eksisterende tiltag.

Attraktive byarealer

De bymæssige og kulturmæssige oplevelsesmuligheder i Silkeborg by bør udbygges, så Silkeborg fremstår som en attraktiv og moderne by. Efter færdiggørelsen af Torvet og etablering af p-kældrer er der behov for renovering af gågadedelen af Vestergade, Søndergade, Søndertorv, Skoletorvet og sidste etape af havneområdet ved Åhavevej.

Parkering

Parkeringspladserne i Silkeborg Midtby er tæt belagte på hverdage og lørdag formiddag. Med den ønskede fortætning i bebyggelsen er det ikke realistisk at beslaglægge mere areal til parkering, tværtimod må det forventes, at eksisterende p-arealer inddrages til byggeri. Der må derfor etableres parkering i flere niveauer som p-kældre eller p-huse. Der bliver tale om både offentlig og privat finansiering af sådanne anlæg. Eksempler herpå er projektet i forbindelse med Campus Bindslevs Plads, P-huset på Papirfabrikken og ifm. Søtorvet.

2.c Beskrivelse af serviceniveau

Serviceniveauet på vejene fastholdes med det nuværende bevillingsniveau.

De omfattende kloakarbejder giver mulighed for billig fortovsrenovering, når fliserne i forvejen er oppe. Denne synergieffekt gør det muligt at fastholde fortovenes niveau. Det nuværende niveau indebærer, at der er en del strækninger, der er ujævne og med opløste flisere.

3. Bevilling 28 Entreprenøropgaver - Forudsætninger

Følgende afsnit har til formål:

- at synliggøre fokusområder inden for fagområdet.
- at præcisere, hvilke politiske forventninger, der samlet set er til den service, der skal ydes indenfor de givne økonomiske rammer.

3.a Økonomisk oversigt

Nedenstående er en økonomisk oversigt for bevillingen. Ønskes mere detaljerede oplysninger om økonomiske baggrundsvariable, henvises til budgetforudsætningerne for bevillingen.

<i>Netto 1.000 kr. i 2019 prisniveau</i>	Budget 2019	Overslag 2020	Overslag 2021	Overslag 2022
Personale	57.745	57.745	57.745	57.745
Produktionsomkostninger	26.914	26.914	26.914	26.914
Materiel	21.483	21.483	21.483	21.483
Bygninger	2.334	2.334	2.334	2.334
Tjenestemandspensioner	238	238	238	238
I alt	108.714	108.714	108.714	108.714
Indtægter	-108.714	-108.714	-108.714	-108.714
Netto	0	0	0	0

3.b Aktuelle udfordringer

Efterfølgende er angivet de væsentligste udfordringer til bevarelse/styrkelse af konkurrenceevnen:

Udgifter og indtægter skal balancere således at resultatet over flere år, viser et overskud på 0-5 % af omsætningen.

Medarbejdernes kompetencer skal matche Entreprenørgårdens behov, så der investeres i de rigtige efteruddannelser.

De individuelle kursusønsker fra MUS samles gruppevis og sendes til de enkelte teams. Teamet afklarer på grundlag heraf gruppens behov for efteruddannelse som sådan for at kunne løse teamets opgaver effektivt. De individuelle ønsker kan dermed blive prioriteret (justeret) ud fra teamets behov som sådan. Der er således tale om en mere nuanceret kompetenceafklaring på medarbejderniveau med fokus på hvilken efteruddannelse der er behov for.

Teamets ønsker til uddannelse indgår herefter sammen med de individuelle ønsker i udarbejdelsen af den centrale uddannelsesplan, som udarbejdes af ledergruppen og fællestillidsmanden omkring sommerferien.

Udvikling af ydelser der sikrer konkurrenceevnen og matcher kundernes behov.

Medarbejderne stimuleres gennem en innovativ kultur med oplevelsen af "at vi gør som vi siger" til at komme med gode ideer til en forenkling af produktionen, så vi kan leve op til vore kunders og egne krav til en effektiv virksomhed.

Stimulationen sker løbende og formaliseres på de 4 årlige møder med teamlederne og til dels på MED-møderne.

3.c Beskrivelse af serviceniveau

Serviceniveauet fastlægges af bestilleren.

4. Bevilling 29 Plan og byggemodning - Forudsætninger

Følgende afsnit har til formål:

- at synliggøre fokusområder inden for fagområdet.
- at præcisere, hvilke politiske forventninger, der samlet set er til den service, der skal ydes indenfor de givne økonomiske rammer.

4.a Økonomisk oversigt

Nedenstående er en økonomisk oversigt for bevillingen.

<i>Netto</i> <i>1.000 kr. i 2019 prisniveau</i>	Budget 2019	Overslag 2020	Overslag 2021	Overslag 2022
Anlæg	39.590	39.400	44.810	46.000

Opfølgning på mål og budget

Der følges op på ovenstående mål og budget i forbindelse med de større årlige budget- og målopfølgninger, der gennemføres ultimo januar (status på det forgangne år), marts, juli og oktober. Der kan derudover forekomme ad-hoc opfølgninger efter behov.

Målene kan ved budgetopfølgningerne justeres som følge af lovændringer eller beslutninger, ændrede rammebetingelser mv. I denne forbindelse sikres sammenhæng mellem de justerede mål og budgettet.

Ved budgetoverskridelser iværksættes korrigerende handlinger, således årets budget overholdes.

TAKSTOVERSIGT

Udvalg: Plan- og Vejudvalget

Bevilling: 25 Veje

Ydelse:	Budget 2018 takst kroner	Budget 2019 takst kroner
<u>Særlig råden over vejeareal</u>		
<u>Stadepladser til erhvervsvirksomhed (momsfrit)</u>		
Pølsevogn på Torvet i Kjellerup - indeksreguleret		
<u>Kiosker (inkl. moms)</u>		
Midlertidig stadeplads, pr. dag	230,00	230,00
<u>Stadepladser til torvehandel</u>		
El-afgift, pr. gang	80,00	80,00
El-afgift, ½ årlig	1.375,00	1.375,00
<u>Onsdagstov (Nørretov, Silkeborg)</u>		
Afgift pr. stadeplads (1 p-plads)	80,00	80,00
½ årlig afgift	1.650,00	1.650,00
<u>Fredagstov (Torvet, Kjellerup og Them)</u>		
Afgift pr. lille stadeplads, pr. gang	80,00	UDGÅR
Afgift pr. lille stadeplads, ½ årlig	1.650,00	UDGÅR
<u>Fredagstov (Torvet, Kjellerup og Them)</u>		
Afgift pr. stadeplads (3x3 m), pr. gang		58,00
Afgift pr. stadeplads (3x3 m), ½ årlig		1.188,00
Suppl. sommerperiode tillægges 1/3 afgift af årlig fredagstakst		
<u>Lørdagstov (Torvet, Silkeborg)</u>		
Afgift pr. mindre bodplads pr. gang (foran gl. rådhus)	40,00	UDGÅR
Afgift pr. mindre bodplads ½ årlig (foran gl. rådhus)	825,00	UDGÅR
Afgift pr. lille stadeplads (ca. ½ standardplads), pr. gang	80,00	UDGÅR
Afgift pr. lille stadeplads (ca. ½ standardplads), ½ årlig	1.650,00	UDGÅR
Afgift pr. standard stadeplads (5x5 m), pr. gang	160,00	UDGÅR
Afgift pr. standard stadeplads (5x5 m), ½ årlig	3.300,00	UDGÅR
Afgift for 1½ stadplads pr. gang	300,00	UDGÅR
Afgift for 1½ stadeplads, ½ årlig	6.200,00	UDGÅR
Afgift for 2 sammenhængende standardpladser, pr. gang	480,00	UDGÅR
Afgift for 2 sammenhængende standardpladser, ½ årlig	9.900,00	UDGÅR
Suppl. fredagsplads tillægges afgift svarende til lørdag		UDGÅR
Suppl. sommerperiode tillægges 1/3 afgift af lørdag		UDGÅR
<u>Lørdagstov (Torvet, Silkeborg)</u>		
Afgift pr. stadeplads (3x3 m), pr. gang		58,00
Afgift pr. stadeplads (3x3 m), ½ årlig		1.158,00
Suppl. sommerperiode tillægges 1/3 afgift af årlig lørdagstakst		
<u>Bagagerumssalg, Søtorvet, Silkeborg - søndag</u>		
Pr. gang		
Pris pr. p-plads pr. gang	80,00	80,00
antallet af p-pladser aftales for en periode på ½ år		

TAKSTOVERSIGT		
Udvalg: Plan- og Vejudvalget Bevilling: 25 Veje		
Ydelse:	Budget 2018 takst kroner	Budget 2019 takst kroner
<u>Udeservering, Silkeborg Midtby</u>		
Zone 1: Torvet, Vestergade, Søndergade, Tværgade og Nygade Pris pr. m ² /mdr.	40,00	40,00
Zone 2: Øvrige gader i Silkeborg Midtby (afgrænsning p-forbudszonen) Pris pr. m ² /mdr.	20,00	20,00
Juletræssalg (areal op til 25 m ²) momsfrit, pr. gang	685,00	685,00
<u>Parkerings takst pr. time, Silkeborg</u>		
Rådhusgade	10,00	10,00
Østergade	11,00	11,00
Mejerigården	11,00	11,00
Godthåbsvej	10,00	10,00
Bios Gård	10,00	10,00
Bindsevs Plads	10,00	10,00
Markedsgade	10,00	10,00
Rådhuset	10,00	10,00
Skoletorvet	10,00	10,00
Hostrupsgade	10,00	10,00
Søgade	10,00	10,00
Søtorvet	10,00	10,00
Råden over betalingsparkeringspladser pr. time		
Afregnes i hele dage i betalingstiden pr. p-bås	3,00	3,00
Ved ikke-kommercielle arrangementer	1,50	1,50
<u>Periodekort (kr./kalenderdag)</u>		
0 - 60	12,00	12,00
61 - 180	11,00	11,00
181 - 360	10,00	10,00
<u>Bidrag til parkeringsfond (momsfrit) *</u>		
Bymidten	118.740,00	121.350,00
Borgergadeområdet, Silkeborg	83.310,00	85.140,00
Kjellerup by	47.586,00	48.630,00
Bidrag til p-hus/p-kælder (bebyggelsespct. mindst 110)	217.920,00	222.710,00
*) Da der kun etableres offentligt tilgængelige P-pladser opkræves kun halv takst		
<u>Renholdelse (+ moms)</u>		
Gebyr for gågader mv., hvor kommunen udfører arbejdet	220,00	220,00
<u>Vintertjeneste (+ moms)</u>		
Gebyr for gågader mv., hvor kommunen udfører arbejdet	80,00	80,00
<u>Kundevognsparkering (1 p-plads) (momsfrit)</u>	5.685,00	5.825,00
<u>Stander for gratisaviser</u>	5.065,00	5.190,00
<u>Etablering af særlig servicevejvisning</u>	3.820,00	3.900,00
<u>Drift af særlig servicevejvisning</u>	382,00	390,00

KULTUR-, FRITIDS- OG IDRÆTSUDVALGET

Udvalgsaftale for Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget

Udvalgsaftalen er indgået mellem Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget og afdelingschefen for bevilling 34 Kultur og Fritid. Aftalen er et-årig, men kan indeholde flerårige mål.

Udvalgsaftalens mål baseres på byrådets strategiske målsætninger:

Målsætning:

- Fortsat befolkningstilvækst
- Fokus på velfærdsområdet
- Vækst i beskæftigelse og uddannelse
- Fortsat fokus på Natur og Miljø
- Robust økonomi

Herudover vil FNs verdensmål indgå som input, når politikker udarbejdes.

Byrådets Værdimarkører:

- Samspil med omverdenen (borgere, organisationer og erhvervsliv – inddragelse og samarbejde)
- Samspil på tværs i kommunen (dialog og imødekommenhed)
- Fokus på de mest sårbare (generel lighed f.eks. i uddannelse og sundhed, mod til at prøve nye veje/innovativ velfærd)
- Faglighed og evidens (medarbejderinddragelse/viden i arbejdstilrettelæggelse)

Mål

Nedenfor fremgår målene for følgende bevillinger: Bevilling 34 Kultur og Fritid, der skal være medvirkende til at opfylde byrådets strategiske målsætninger.

For alle målene ser udvalget gerne nogle fælles løsninger og nogle fokuspunkter der vedrører børn og unge

Bevillingsmål

Mål for bevilling 34 Kultur og Fritid

Mål	Handlinger	Succeskriterium
Implementering af handleplan for kulturpolitikken	Med udgangspunkt i Kultursporet udarbejdes der en handleplan, hvor konkrete handlinger og indsatser for 2020 godkendes politisk. Særligt fokus på best practice for implementering af kulturtilbud i Den åbne Skole	Handleplanen godkendes af Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget
Implementering af handleplan for Idræts- og Fritidspolitikken	Med udgangspunkt i Idræts- og Fritidspolitikken udarbejdes der en handleplan, hvor konkrete handlinger og indsatser for 2020 godkendes politisk.	Handleplanen godkendes af Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget

	Særligt fokus på best practice for implementering af idræts- og fritidstilbud i Den åbne Skole	
Sårbare og udsatte borgere	Med udgangspunkt i erfaringer og resultater fra projekt "Kultur på recept", som udløber med udgangen af 2019, ønskes på tværs af sundhed, beskæftigelse samt kultur og fritid udarbejdet et oplæg til et forslag til en permanent løsning for videreførelse af et lignende projekt i Silkeborg Kommune. Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget ønsker at spille en aktiv rolle i fremtidige nærmiljøprojekter.	Præsentation af en bæredygtig model, som tager højde for økonomi, drift og organisering på tværs af de tre områder.
Synlighed – én indgang til viden om Silkeborg Kommunes kultur-, fritid-, outdoor- og eventliv.	Via dialogmøder skal sikres en indsamling af viden omkring markedsføringsindsatserne fra kommunens kulturinstitutioner, aktører, arrangører og foreninger inden for kultur og idrætsområdet i Silkeborg Kommune. Herudover indledes en dialog med Visit Silkeborg, Handel Silkeborg m.fl., ift. den aktuelle markedsføringsindsats overfor potentielle kultur og outdoorturister. Brug af viden om, hvordan digital formidling af kultur- og fritidsaktiviteter kan anvendes som en del af den samlede kommunale markedsføring – herunder også i en bosætningsmæssig kontekst.	Udarbejdelse af en dummy version af en markedsføringsplatform, som tager afsæt i at understøtte lokale foreninger, aktører, institutioner og arrangører med at udbrede kendskabet til såvel institutionerne samt de mange aktiviteter i Silkeborg Kommune. Dummyversionen skal kunne håndtere det lokale, regionale og nationale perspektiv.
Realisering af Danmarks Outdoor Hovedstad	Med udgangspunkt i Masterplanen for udvikling af Danmarks Outdoor Hovedstad igangsættes de beskrevne initiativer for 2019. Initiativerne i Masterplanen vil indeholde forskellige temaer, herunder • synliggørelse af eksisterende og fremtidige aktiviteter og tiltag • sundhed, motion og bevægelse for alle • bosætning og beskæftigelse	De planlagte initiativer i Masterplanen igangsættes og resultaterne formidles internt i Silkeborg Kommune og eksternt til øvrige interessenter.

	• måling af antallet af aktive og effekter af aktiviteter i naturen	
Implementering af Bevæg dig for livet	Med udgangspunkt i samarbejdsaftalen for Bevæg dig for livet igangsættes konkrete handlinger og initiativer på tværs af kommunen, herunder bl.a. skole-, social- og beskæftigelsesafdelingen, og foreninger, frivillige og selvorganiserede grupper.	Flere dyrker motion i naturen og flere målgrupper får adgang til idrætsaktiviteter og faciliteter. Synliggørelse af events og sikre mulighed for deltagelse for bredere målgrupper.
International Dukketeater Festival	Sammen med den kunstneriske leder af Festival of Wonder udarbejdes en model for en fremtidig organisering, som kan konsolidere festivalens potentiale og bæredygtighed. Der kigges samtidig på muligheder for synergier med de øvrige festivalsekretariater i Silkeborg Kommune.	Udarbejde en eller flere modeller til organisering og finansiering af en dukketeaterfestival med international fokus.

1. Bevilling 34 Kultur og Fritid - Forudsætninger

Følgende afsnit har til formål:

- at synliggøre fokusområder inden for fagområdet.
- at præcisere, hvilke politiske forventninger, der samlet set er til den service, der skal ydes indenfor de givne økonomiske rammer.

Økonomisk oversigt

Nedenstående er en økonomisk oversigt for bevillingen. Ønskes mere detaljerede oplysninger om økonomiske baggrundsvariable, henvises til budgetforudsætningerne for bevillingen.

<i>Netto 1000 kr. i 2019 prisniveau</i>	Budget 2019	Overslag 2020	Overslag 2021	Overslag 2022
Grønne områder og naturpladser	2.516	2.516	2.516	2.516
Stadion og idrætsanlæg	3.508	3.508	3.508	3.508
Andre fritidsfaciliteter	-35	-35	-35	-35
Havne	-492	-492	-492	-492
Lystbådehavne m.v.	-1.679	-1.679	-1.679	-1.679
Idrætsfaciliteter for børn og unge	8.500	8.500	8.500	8.500
Folkebiblioteker	36.381	36.381	36.381	36.381
Museer	10.692	10.692	10.692	10.692
Biografer	51	51	51	51
Teatre	1.124	1.124	1.124	1.124
Musikarrangementer	7.592	7.443	7.443	7.443
Andre kulturelle opgaver	17.662	17.311	17.311	17.311
Fælles formål	4.955	4.955	4.955	4.955
Folkeoplysende voksenundervisning	1.727	1.727	1.727	1.727
Frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde	4.148	4.148	4.148	4.148
Lokaletilskud	21.854	21.854	21.854	21.854
Fritidsaktiviteter uden for folkeoplysningsloven	1.686	1.686	1.686	1.686
Fælles formål	-934	-934	-934	-934
Sekretariat og forvaltninger	807	807	807	807
Tjenestemandspension	3.916	3.916	3.916	3.916
I alt	123.979	123.479	123.479	123.479
Anlæg	36.550	67.150	164.150	18.650

Aktuelle udfordringer

Der er et stort engagement blandt Silkeborgs borgere. Et engagement, som giver sig udslag i viljen til at producere og tage et ansvar for et aktivt kultur- og idrætsliv. Dette fordrer mange henvendelser fra grupper, foreninger og enkeltpersoner om støtte til rigtig mange gode initiativer. Samlet set er disse initiativer med til dels at opgradere byens idræts- og kulturprofil og dermed også image som en attraktiv bosætningskommune med et aktivt kultur- og fritidsliv.

Samtidig opleves en naturlig trang til at gennemføre tværgående projekter med kultur- og fritidsaktiviteter i centrum. Aktiviteter som sikrer mere synlighed af kultur- og idrætslivet,

udvikling af diverse tiltag, implementering af kultur- og fritidsaktiviteter på tværs af kommunens afdelinger, større inddragelse af borgere mv.

Men bevillingsrammen levner ikke plads til de prioriteringer, der giver mulighed for at understøtte, vedligeholde og iværksætte nye kvalitative og værdifulde initiativer.

Beskrivelse af serviceniveau

Inden for kulturområdet kan bl.a. nævnes Silkeborg Bibliotek og Medborgerhuse, Kulturaftalen med Kulturministeriet – Østjysk Vækstbånd, Europæisk Kulturregion, Dukketeaterfestivalen – Festival of Wonder, spillestederne Kedelhuset og Rampelys, Riverboat Jazz Festival, Jysk Musikteater, Museum Silkeborg, Kunstcentret Silkeborg Bad, kulturskolen Den Kreative Skole, øvefaciliteter samt en række kulturarrangementer.

Inden for idræts- og fritidsområdet kan nævnes legepladser, parker, idrætsanlæg, idrætshaller, svømmehaller, søbade, varmtvandsbadeanstalt, lystbådehavne, vandrerhjem, campingpladser, klubhuse, medborgerhuse samt lokale forsamlingshuse.

Opfølgning på mål og budget

Der følges op på ovenstående mål og budget i forbindelse med de større årlige budget- og målopfølgninger, der gennemføres ultimo januar (status på det forgangne år), marts, juli og oktober. Der kan derudover forekomme ad-hoc opfølgninger efter behov.

Målene kan ved budgetopfølgningerne justeres som følge af lovændringer eller beslutninger, ændrede rammebetingelser mv. I denne forbindelse sikres sammenhæng mellem de justerede mål og budgettet.

Ved budgetoverskridelser iværksættes korrigerende handlinger, således årets budget overholdes.

TAKSTOVERSIGT

Udvalg: Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget Bevilling: 34 Kultur og Fritid		
Ydelse:	Budget 2018 takst kroner	Budget 2019 takst kroner
Parker og legepladser Benyttelse af grønne områder til kommercielle formål, leje pr. dag. Der betales endvidere for forbrug af el og vand Uden opstilling af telt/begrænsning af offentlighedens adgang: Foreninger, skoler og institutioner Borgere Virksomheder Ved opstilling af telt/begrænsning af offentlighedens adgang: Foreninger, skoler og institutioner Borgere Virksomheder * Ved afholdelse af koncerter er der dog betaling af el ** Pris er ekskl. el og vand Gebyr for leje af areal til salg af fyrværkeri Grundbeløb, uanset antal lejedage Pr. container, pr. dag Pr. container, leje i perioden 10. december til 10. januar Pr. container, pr. påbegyndt lejeperiode før 10. december eller efter 10. januar Forbrug af strøm efter forbrug	1.600,00 *gratis gratis gratis *gratis 800,00 **1.600,00 1.500,00 75,00 0,00 0,00	1.600,00 *gratis gratis gratis *gratis 800,00 **1.600,00 1.500,00 0,00 1.750,00 875,00
Omkleedningsbygninger Overnatning 1. nat pr. person Efterfølgende overnatninger, pr. nat pr. person	25,00 25,00	25,00 25,00
Campering ved kommunale haller og idrætsanlæg Overnatning 1. nat pr. person Efterfølgende overnatninger, pr. nat pr. person	25,00 25,00	25,00 25,00
Kunstgræsbane Gebyr for klubber hjemmehørende i Silkeborg Kommune: 1 modul 1½ time, 11-mandsbane 1 modul 1½ time, 7-mandsbane Leje for klubber hjemmehørende udenfor Silkeborg Kommune: 1 modul 1½ time, 11-mandsbane 1 modul 1½ time, 7-mandsbane	330,00 215,00 1.085,00 645,00	330,00 215,00 1.085,00 645,00

TAKSTOVERSIGT

Udvalg: Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget Bevilling: 34 Kultur og Fritid		
Ydelse:	Budget 2018 takst kroner	Budget 2019 takst kroner
Kommunale idrætshaller		
Der henvises til vedtagne retningslinier for udleje. Taksterne fremskrives gennemsnitlig med 2,4 % fra 2018 til 2019		
Varmtvandsbadeanstalten		
Karbad incl. håndklæde	75,00	75,00
Brusebade incl. håndklæde	60,00	60,00
Dampbad, inkl. håndklæde og sæbe	75,00	75,00
Dampbad kl. 9-12 tirsdag-fredag	50,00	50,00
Dampbad børn (fra 2 til 12 år)	30,00	30,00
Dampbad, 12-turskort	720,00	720,00
Dampbad pensionister	60,00	60,00
Kur- og urtebad	250,00	250,00
Mudderindpakning incl. dampbad	300,00	300,00
Saltbad	250,00	250,00
Wellnesspakke	375,00	375,00
Massage ½ time incl. dampbad	300,00	300,00
Massage 1 time incl. dampbad	500,00	500,00
Hotstone massage incl. dampbad	500,00	500,00
Arrangementer i 1 afdeling	2.000,00	2.000,00
Arrangementer i begge afdelinger	3.000,00	3.000,00
Lystbådehavne		
Leje af bådpladser. Lejen er inkl. moms		
Gruppe A: indtil 1,70 m i pladsens bredde	2.400,00	2.700,00
Gruppe B: 1,71 m - 2,30 m i pladsens bredde	4.990,00	5.290,00
Gruppe C: over 2,30 m i pladsens bredde	8.400,00	8.700,00
Både over 26 fod tillægges ekstra leje årligt	2.000,00	0,00
Leje af gæstepladser pr. døgn	80,00	80,00
Depositum ved ansøgning om bådplads, ekskl. moms	1.000,00	1.000,00
Depositum tilbagebetales, når der overtages en bådplads, eller ved udmeldelse fra ventelisten		
Gebyr for isætning og optagning af både i		
Indelukket, pris pr. gang	100,00	100,00
Kort til 10 adgange	750,00	750,00
Virksomheder med salg af både - årskort	8.000,00	8.000,00

TAKSTOVERSIGT

Udvalg: Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget Bevilling: 34 Kultur og Fritid		
Ydelse:	Budget 2018 takst kroner	Budget 2019 takst kroner
Svømmehaller <u>Svømmecenter Nordvest:</u> Leje pr. time: Store Bassin 1.000,00 1.000,00 Varmtvandsbassin 1.000,00 1.000,00 Lille Bassin 495,00 495,00 pr. sauna 40,00 40,00 Billetpriser: Enkeltbillet, barn 20,00 20,00 Enkeltbillet, voksne 40,00 40,00 10-turskort voksne / 20 turskort barn 320,00 320,00 20-turskort voksne / 40 turskort barn 600,00 600,00 Pensionistsvømning: Enkeltbillet 20,00 20,00 20-turskort 400,00 400,00 <u>Kjellerup Svømmesal:</u> Leje pr. time 500,00 500,00 <u>Varmtvandsbassin i Ans:</u> Leje pr. time 310,00 310,00 Silkeborg Bibliotekerne <u>Bødetakster:</u> Voksne: Aflevering 1-7 dage for sent 20,00 20,00 Aflevering 8-30 dage for sent 55,00 55,00 Aflevering mere end 30 dage for sent 130,00 130,00 Aflevering efter 50 dage - inkasso 230,00 230,00 Børn: Aflevering efter 50 dage - inkasso 80,00 80,00 <u>Fotokopiering:</u> Sort/hvid fotokopi, A4 1,00 1,00 Sort/hvid fotokopi, A3 2,00 2,00 Farvekopi, A4 2,00 2,00 Farvekopi, A3 4,00 4,00 <u>Print:</u> Sort/hvid 1,00 1,00 Farve 2,00 2,00 <u>Fax:</u> Danmark, side 1 5,00 5,00 Efterfølgende sider 1,00 1,00 Udlandet, side 1 15,00 15,00 Efterfølgende sider 1,00 1,00 Modtagelse af fax 5,00 5,00		

TAKSTOVERSIGT

Udvalg: Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget Bevilling: 34 Kultur og Fritid		
Ydelse:	Budget 2018 takst kroner	Budget 2019 takst kroner
Silkeborg Arkiv: <u>Fotokopiering:</u> Sort/hvid fotokopi, A4 Sort/hvid fotokopi, A3 Farvekopi, A4 Farvekopi, A3 <u>Fotos:</u> Skannet foto inkl. brænding og CD Efterfølgende fotos Tillæg pr. foto til kommercielt brug <u>Eksamensbeviser (genudstedelse):</u> <u>Klasselister (udfærdigelse):</u> <u>Gotisk skriftlæsning:</u> Pr. påbegyndt time. Der opkræves minimum for en time Biografklub i Kjellerup Udregnes individuelt efter type film og om der er tale om lukket eller åben forestilling.		
Den Kreative skole Taksterne er for musik/sang/teater/billedkunst /dans/forfattersporet. <u>Elever under 25 år</u> Kor i 31 uger 1 hold i 31 uger 1 instrumentalt storhold m. 8-12 elever 2 eller flere hold i 31 uger 1 instrumentalt småhold m. 4-6 elever i 37 uger + 1 hold i 31 uger + 2 eller flere hold i 31 uger 1 instrument i 20 min. pr. uge i 37 uger evt. med fællesundervisning + 1 hold i 31 uger + 2 eller flere hold i 31 uger 1 instrument i 25 min. pr. uge i 37 uger evt. med fællesundervisning + 1 hold i 31 uger + 2 eller flere hold i 31 uger 2 instrumenter i hver 25 min. pr. uge i 37 uger +1 eller flere hold i 31 uger 1 instrument 25 min. + 15 tilkøbsminutter i 37 uger + 1 eller flere hold i 31 uger	<i>Takst</i> <i>1.8.2018</i> 920,00 1.840,00 2.132,00 3.680,00 4.240,00 5.160,00 6.080,00 4.472,00 5.392,00 6.312,00 4.888,00 5.808,00 6.728,00 9.776,00 10.696,00 7.976,00 8.896,00	<i>Takst</i> <i>1.8.2019</i> 944,00 1.880,00 2.178,00 3.760,00 4.328,00 5.272,00 6.216,00 4.568,00 5.512,00 6.456,00 5.000,00 5.944,00 6.888,00 10.000,00 10.944,00 8.000,00 8.920,00

TAKSTOVERSIGT

Udvalg: Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget Bevilling: 34 Kultur og Fritid		
Ydelse:	Budget 2018 takst kroner	Budget 2019 takst kroner
<u>Elever over 25 år</u> 1 voksenhold i 31 uger 1 instrument i 25 min. pr. uge i 31 uger 1 instrument i 25 min. pr. uge + 15 tilkøbs- minutter i 31 uger <u>Talentundervisning</u> Musik, talentforskole, 25 min. soloundervisning og talentdelen i 37 uger Musik, talentlinien, 25 min. soloundervisning, 1 instrument, og talentdelen i 37 uger Musik, talentlinien, 25 min. soloundervisning, 2 instrumenter, og talentdelen i 37 uger Dans, holdundervisning og talentdelen i 30 uger Billedkunst, holdundervisning og talentdelen i 30 uger <u>Elever med bopæl uden for Silkeborg Kommune</u> Kommune, forhøjes priserne for musikundervisning med 55 %. Priserne for undervisning i billedkunst, teater og dans forhøjes med 75 %	1.840,00 4.888,00 7.976,00 5.488,00 5.888,00 10.776,00 4.600,00 2.800,00	1.880,00 5.000,00 8.000,00 5.600,00 6.000,00 11.000,00 4.760,00 2.880,00
Mosaikken Leje af lokaler for foreninger, organisationer, institutioner samt brugerkredse uden for Silkeborg Kommune Rotunden, max 4 timer Rotunden, en hel dag Box 1, max 4 timer Box 2-3, max 4 timer Boxene, en hel dag:	1.500,00 2.000,00 500,00 500,00 800,00	1.500,00 2.000,00 500,00 500,00 800,00
Medborgerhuse Silkeborg <i>Lunden:</i> <u>Leje af lokaler (inkl. køkkenfaciliteter og service):</u> Sal 1: 180 personer v/borde Sal 2: 120 personer v/borde Sal 3: 48 personer v/borde Lokale A med begrænsede faciliteter (ca. 40 personer) Lokale B (ca. 20 personer) Lokale C (ca. 10 personer) Lokale D (ca. 20 personer)	1.900,00 1.550,00 950,00 525,00 325,00 200,00 350,00	1.900,00 1.550,00 950,00 525,00 325,00 200,00 350,00

TAKSTOVERSIGT

Udvalg: Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget Bevilling: 34 Kultur og Fritid		
Ydelse:	Budget 2018 takst kroner	Budget 2019 takst kroner
<u>Erhvervsmæssige arrangementer:</u>		
Sal 1: 180 personer v/borde	3.500,00	3.500,00
Sal 2: 120 personer v/borde	2.500,00	2.500,00
Sal 3: 48 personer v/borde	1.400,00	1.400,00
Lokale A (ca. 40 personer) begrænsede køkkenfaciliteter	950,00	950,00
Lokale B (ca. 20 personer) begrænsede køkkenfaciliteter	475,00	475,00
Lokale C (ca. 10 personer) begrænsede køkkenfaciliteter	300,00	300,00
Lokale D (ca. 10 personer) begrænsede køkkenfaciliteter	575,00	575,00
<u>Bindsevs Plads 5:</u>		
<u>Leje af lokaler:</u>		
Store sal A: 214 personer v/borde	2.200,00	2.200,00
Sal B: 64 personer v/borde	1.100,00	1.100,00
Sal C: 84 personer v/borde	1.150,00	1.150,00
Sal D: 44 personer v/borde	975,00	975,00
Mødelokale 1: 30 personer	600,00	600,00
Mødelokale 2: 30 personer	600,00	600,00
Mødelokale 3: 20 personer	600,00	600,00
Mødelokale 4: 8 personer	275,00	275,00
Mødelokale 5: 8 personer	275,00	275,00
Mødelokale 6: 8 personer	275,00	275,00
<u>Erhvervsmæssige arrangementer:</u>		
Store sal A: 214 personer v/borde	4.550,00	4.550,00
Sal B: 64 personer v/borde	2.300,00	2.300,00
Sal C: 84 personer v/borde	2.500,00	2.500,00
Sal D: 44 personer v/borde	2.000,00	2.000,00
Mødelokale 1: 30 personer	1.150,00	1.150,00
Mødelokale 2: 30 personer	1.150,00	1.150,00
Mødelokale 3: 20 personer	1.150,00	1.150,00
Mødelokale 4: 8 personer	475,00	475,00
Mødelokale 5: 8 personer	475,00	475,00
Mødelokale 6: 8 personer	475,00	475,00
Personalemæssig assistance pr. arbejdstime inkl. moms	250,00	250,00
Ændring af åbningstid, pr. time pr. lokale, inkl. moms	250,00	250,00
Ny Kjærsgaard, Plantagevej 11		
<u>Leje af lokaler:</u>		
Store sal: 200 personer	800,00	800,00
Lille sal: 35 personer	300,00	300,00
Fast ugentligt lotterispil	800,00	800,00

TAKSTOVERSIGT

Udvalg: Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget Bevilling: 34 Kultur og Fritid		
Ydelse:	Budget 2018 takst kroner	Budget 2019 takst kroner
<u>Erhvervsmæssige arrangementer</u>		
Store sal: 200 personer	1.200,00	1.200,00
Lille sal: 35 personer	450,00	450,00
Overnatning 1. nat pr. person	25,00	25,00
Efterfølgende overnatninger, pr. nat pr. person	20,00	20,00
Toftebjerg Medborgerhus, Them		
Lokale 7 og 9: 24 personer	380,00	380,00
Lokale 7 og 9: 24 personer, maks. 4 timer	250,00	250,00
Lokale 8: 12 personer	330,00	330,00
Lokale 8: 12 personer, maks. 4 timer	190,00	190,00
Store sal: 180 personer	1.900,00	1.900,00
Store sal: 180 personer, maks. 4 timer	1.000,00	1.000,00
Lille sal: 48 personer	880,00	880,00
Lille sal: 48 personer, maks. 4 timer	500,00	500,00
<u>Erhvervsmæssige arrangementer:</u>		
Lokale 7 og 9: 24 personer	550,00	550,00
Lokale 7 og 9: 24 personer, maks. 4 timer	380,00	380,00
Lokale 8: 12 personer	470,00	470,00
Lokale 8: 12 personer, maks. 4 timer	275,00	275,00
Store sal: 180 personer	2.850,00	2.850,00
Store sal: 180 personer, maks. 4 timer	1.500,00	1.500,00
Lille sal: 48 personer	1.250,00	1.250,00
Lille sal: 48 personer, maks. 4 timer	750,00	750,00
Ændring af åbningstid (pr. time pr. lokale), inkl. moms	325,00	325,00
Leje af videoprojektor, inkl. moms	275,00	275,00
Gebyr på kommunale klublokaler og klubhuse		
Foreningers benyttelse af:		
Lokaler under 50m ²	2.600,00	2.600,00
Lokaler mellem 50-99m ²	5.100,00	5.100,00
Lokaler mellem 100-199m ²	10.200,00	10.200,00
Lokaler mellem 200-299m ²	15.300,00	15.300,00
Lokaler over 300m ²	25.300,00	25.300,00
Lagerlokaler	3.100,00	3.100,00
Overnatningsgebyr		
Klasselokaler, idrætshaller og -sale		
Overnatning 1. nat pr. person	25,00	25,00
Efterfølgende overnatninger, pr. nat pr. person	25,00	25,00

BØRNE- OG UNGEUDVALGET

Udvalgsaftale for Børne- og Ungeudvalget

Udvalgsaftalen er indgået mellem Børne- og Ungeudvalget og afdelingscheferne for bevilling 41 Skoler, bevilling 43 Dagpleje og daginstitutioner, bevilling 44 Socialtilsynet, bevilling 45 Børn og unge med særlige behov og bevilling 47 Handicap – sociale overførsler. Aftalen er et-årig, men kan indeholde flerårige mål.

Udvalgsaftalens mål baseres på byrådets strategiske målsætninger:

Målsætning:

- Fortsat befolkningstilvækst
- Fokus på velfærdsområdet
- Vækst i beskæftigelse og uddannelse
- Fortsat fokus på Natur og Miljø
- Robust økonomi

Herudover vil FN's verdensmål indgå som input, når politikker udarbejdes.

Byrådets Værdimarkører:

- Samspil med omverdenen (borgere, organisationer og erhvervsliv – inddragelse og samarbejde)
- Samspil på tværs i kommunen (dialog og imødekommenhed)
- Fokus på de mest sårbare (generel lighed f.eks. i uddannelse og sundhed, mod til at prøve nye veje/innovativ velfærd)
- Faglighed og evidens (medarbejderinddragelse/viden i arbejdstilrettelæggelse)

Mål

Nedenfor fremgår målene for følgende bevillinger: Bevilling 41 Skoler, bevilling 43 Dagpleje og daginstitutioner, bevilling 44 Socialtilsynet, bevilling 45 Børn og Unge med særlige behov og bevilling 47 Handicap – sociale overførsler, der skal være medvirkende til at opfylde byrådets strategiske målsætninger.

Tværgående mål

Fælles mål med Børne- og Ungeudvalget, Arbejdsmarkedsudvalget, Socialudvalget og Sundheds- og Ældreudvalget vedrørende bevilling 41 Skoler, bevilling 45 Børn og unge med særlige behov, 53 Socialområdet, bevilling 61 Arbejdsmarked – serviceudgifter, bevilling 66 Arbejdsmarked – overførselsudgifter, bevilling 67 Sociale overførsler og bevilling 73 Sundhed og ældre.

Mål	Handlinger	Succeskriterium
Udsatte unge tilbydes en tidlig og fremskudt indsats, således at deres udfordringer ikke vokser sig større	Udvikling og etablering af et åbent rådgivningstilbud i samskabelse med unge og frivillige foreninger.	Åbent rådgivningstilbud er sat i drift og der er udført en evaluering af de unges oplevelse heraf.
	Udvikling af effektiv indsats mod ufrivillig ensomhed i udsatte grupper (blandt unge og ældre) i samarbejde med regionale og nationale samarbejdspartnere.	Rådgivningstilbuddet har bidraget til at de unge, der benytter tilbuddet, har bedre trivsel.

		At der er udviklet og søsat indsatser mod ufrivillig ensomhed blandt unge. Der er sket en nedgang i antallet af ufrivilligt ensomme unge.
Udsatte unge, med flere kontaktpunkter i kommunen, oplever en enkel indgang og en koordineret indsats.	Der implementeres en fælles samarbejdsmodel, som omfatter: • Forenkling af de unges indgang til kommunen. • Koordinering af de komplekse sager, der går på tværs af kommunens afdelinger.	Samarbejdsmodellen er søsat i 2019 og der er udført en evaluering af de unges oplevelse heraf. De unge oplever en enkel indgang og giver udtryk for, at de har sammen-hængende og koordinerede indsatser.

Fælles mål med Arbejdsmarkedsudvalget vedrørende bevilling 67 Sociale overførsler og bevilling 41 Skoler

Mål	Handlinger	Succeskriterium
Flere unge vælger en erhvervsuddannelse.	Skoleafdelingen og Beskæftigelsesafdelingen vil gennem styrket samarbejde arbejde på at opnå målet ved at: • Udkolingen kvalificerer elevernes valg af ungdomsuddannelser igennem specialisering af udkolingsens fagrække. • Undervisningen i udkolingen bliver mere anvendelsesorienteret og erhvervsrettet, bl.a. ved at grundskolerne kan tilbyde eleverne et mere varieret og praktisk orienteret udkolingsforløb med forløb på lokale virksomheder. • Styrke uddannelsesvejledningen om erhvervsuddannelserne. Øge synlighedsindsatsen af karriereveje inden for de erhvervsfaglige områder. • Forankre den politisk vedtagne "strategi for uddannelse til flere udsatte unge", som bl.a. har fokus på at skabe gode overgange mellem grundskole og tværfaglig indsats for de mest udsatte unge.	Mindst 25 pct. af kommunens afgangselever skal vælge en erhvervsuddannelse direkte efter 9. eller 10. klasse i 2020. Andelen skal op på mindst 30 pct. i 2025. I 2018 har 21% af de unge valgt at starte på en erhvervsuddannelse.

--	--	--

Fælles mål for bevilling 41 Skoler, bevilling 43 Dagpleje og daginstitutioner og bevilling 45 Børn og unge med særlige behov

Mål	Handlinger	Succeskriterium
Børn og familier oplever en sammenhængende, lokal og hurtig indsats som igangsættes inden begyndende problemer vokser sig store.	Familie og Børnehandicap skal i samarbejde med Dagtilbud, Skole, Sundhedsplejen og PPR udvikle og afprøve nye måder til lokal visitation til Servicelovens §11. Afprøvningen finder sted i 3 skoledistrikter.	Der opnås konkrete erfaringer med forsøg i nogle lokalområder. Forsøg som evt. kan omsættes til en generel indsats fra 2020 og frem. Børn og familier i de udvalgte lokalområder tilkendegiver, at de får hjælp hurtigt og professionelt i forhold til den konkrete problemstilling.
Forankre Trivsel på Tværs – en model for tidlig opsporing og indsats, så alle børn fra 0-7 år trives og er bedre rustet, når de starter i skole.	Tilpasse lokal praksis til Trivsel på Tværs på alle relevante fagområder. Gennemføre forsøg med tiltag, der styrker de professionelle kompetencer til at bringe forældrenes ressourcer mest muligt i spil. Understøtte samarbejde på tværs af fagområder om konkrete lokale udfordringer i børnegruppen. Implementere en struktur som sikrer, at data fra Trivsel på Tværs anvendes lokalt og centralt til udvikling af kvaliteten.	1 år efter implementering (2019): Medarbejdere og forældre oplever samarbejdsmodellen som meningsfuld, samt at modellen understøtter barnets udvikling og samarbejdet mellem forældre og professionelle. Medarbejderne oplever, at metoderne og strukturen medfører, at ressourcerne i det tværgående samarbejde udnyttes fleksibelt og effektivt. Forældre, som er i kontakt med flere faggrupper, oplever at der er en god sammenhæng i indsatsen. 2 år efter implementering (2020): Alderen på børn, der første gang modtager foranstaltninger efter Social- og Serviceloven er faldet med minimum 1 år. Andelen af børn, der ved sprog vurderingen i 0. klasse i efteråret har behov for en særlig eller fokuseret sprogindsats skal reduceres år for år 3 år efter implementering (2021):

		5 procent flere børn i dagtilbud er samlet set i trivsel (med udgangspunkt i den baseline, der skabes via det 1. års trivselsmålinger)
Undersøge om systematik og mindset i Trivsel på Tværs kan styrke indsatsen for børn i udsatte positioner i 0. til 4. klasse.	Afprøve Trivsel på Tværs på Sølystskolen, Bryrup Skole, Thorning Skole og Fårvang Skole i tæt samarbejde med Sundhedsplejen, Familierådgivning og Pædagogisk Psykologisk Rådgivning. Gennemføre en evaluering med anbefalinger i foråret 2019.	Der er udviklet en model for Trivsel på Tværs tilpasset skoleområdet 0. – 4. klasse. De involverede medarbejdere oplever et styrket tværfagligt samarbejde om børns trivsel. Børn og forældre oplever øget dialog og kvalitet i samarbejdet om børnenes trivsel. Der er skabt grundlag for beslutning om eventuel implementering af Trivsel på Tværs i 0. til 4. klasse på hele skoleområdet til budget 2020 – skoleåret 20/21.

Fælles mål for bevilling 41 Skoler og bevilling 45 Børn og unge med særlige behov

Mål	Handlinger	Succeskriterium
Mindske betydningen af social baggrund i forhold til faglige resultater.	Der igangsættes følgende tre handlinger: Udarbejde fælles koordinerede og målrettede tiltag i f.t. forældreinddragelse. Udarbejde fælles koordinerede og målrettede tiltag i f. t. sprog- og læseudvikling. Udarbejdelse af handleplan for opfølgning på fravær (herunder skolevægring) og implementering heraf.	At forældre oplever sig inddraget og bidragende i f.t. at understøtte barnets læring. Andelen af elever som opnår mindst 02 i dansk og matematik ved FSA øges i løbet af de næste 5 år. Der registreres et løbende fald i fravær på skolerne over de næste fem år.
At opspore børn og unge der udvikler tegn på psykisk sårbarhed så tidligt som muligt, således færre skolebørn udvikler psykiske lidelser.	Afdækning af behov for kompetenceudvikling i forhold til at kunne se de 1. tegn på sårbarhed. Kompetenceudvikling af fagprofessionelle. Iværksættelse af målrettede og koordinerede tiltag i et samarbejde med barnet/den	At fagprofessionelle har viden om tidlige tegn på psykisk sårbarhed hos børn og unge. At fagprofessionelle oplever at de har relevante handlemuligheder. En øget trivsel ses i skolernes trivselsmålinger.

	unge og dennes familie og netværk.	
--	------------------------------------	--

Bevillingsmål

Mål for bevilling 41 Skoler

Mål	Handlinger	Succeskriterium
Videnscentre Med henblik på at det samlede skolevæsen lykkes med at opfylde de tre nationale mål fra skole-reformen, skal videnscentrene understøtte skolerne i på tværs i skolevæsenet at opbygge den nødvendige viden og kapacitet gennem udvikling af netværk og videndeling.	Understøtte udvikling af viden i det samlede skolevæsen ved at: opsamle, producere og efterfølgende dele aktuel/ny viden. Support til skolerne i at udvikle praksis der understøtter en varieret og motiverende skoledag. Videnscentrene varetager indenfor hvert sit område praksisnær kompetenceudvikling af medarbejderne ved samtlige kommunale skoler.	At vi i løbet af de næste 5 år (2017-22) på kommunalt niveau kan registrere en stigning i elevernes faglige progression gradvist år for år. Særligt skal andelen af 'gode' i dansk og matematik øges. At vi i løbet af de næste 5 år på kommunalt niveau kan registrere en stigning i andelen af elever der målt efter 15 måneder fastholdes i deres ungdomsuddannelse, således vi når 95% målsætningen. At vi i løbet af de næste 5 år på kommunalt niveau kan registrere en stigning i andelen af børn og unge med dansk som andetsprog der får forudsætninger for at tage en ungdomsuddannelse.
Det er et politisk mål at medarbejdere og ledere kan frigøre mere tid til forberedelse af kerneopgaven og mindre tid på uhensigtsmæssige procedurer og administration. Kerneopgaven forstås overordnet som at indfri de nationale mål: - Folkeskolen skal udfordre alle elever, så de bliver så dygtige, de kan. - Folkeskolen skal mindske betydningen af social baggrund i forhold til faglige resultater.	Skoleafdelingen forventes i foråret 2019 i samspil med de lokale ledelser og MED-udvalg at afklare om der lokalt i kommunen og på den enkelte skole er uhensigtsmæssige regler og procedurer der blokerer for ledelsens og medarbejdernes mulighed for at fokusere på kerneopgaven.	At såvel ledelse som medarbejdere i 2021 oplever et større professionelt råderum med hensyn til forberedelse af kerneopgaven og dermed også mulighed for at skabe endnu mere spændende og varieret undervisning.

Tilliden til og trivslen i folkeskolen skal styrkes blandt andet gennem respekt for professionel viden og praksis. Et andet væsentligt mål med folkeskolereformen er at skabe mere spændende og varieret undervisning. Det kræver tid til grundig forberedelse.		
--	--	--

Mål for bevilling 43 Dagpleje og daginstitutioner

Mål	Handlinger	Succeskriterium
Implementering af ny dagtilbudslov, hvor fokus er høj kvalitet i institutioner og dagpleje samt øget fleksibilitet for børnefamilier.	Regeringsudspillet "<i>Stærke dagtilbud – alle børn skal med i fællesskabet</i>" omsættes til konkret praksis i Silkeborg Kommune. Der skal fremadrettet være en politisk drøftelse og fastsættelse af rammer og prioriterede indsatser i dagtilbud hvert 2. år. Der skal arbejdes med udvikling af høj kvalitet i dagtilbud. Det skal ske via kompetenceudvikling af ledere og medarbejdere. Der skal samtidigt arbejdes med en fælles ramme som understøtter institutioner og dagpleje i deres arbejde med at omsætte den styrkede læreplans fokus på børnefællesskaber, legen, dannelse og stimulerende læringsmiljøer til gavn for børnene. Der skal arbejdes med en fælles ramme for "Det åbne dagtilbud" og samarbejdet i lokalområderne. Der skal arbejdes med tilpasning af de nuværende tilbud, herunder udvikling af fleksible løsninger med afsæt i børnefamiliers behov.	Ledelse og medarbejdere i dagtilbud føler sig opkvalificeret og fagligt kompetente i arbejdet med kvalitetsudvikling. Institutioner og dagpleje tilbyder trygge og stimulerende lege og læringsmiljøer, som understøtter et sammenhængende børneliv. Børnefamilier oplever, at de har valgmuligheder og der er øget fleksibilitet i dagtilbud.

Mål for bevilling 44 Socialtilsynet

Mål	Handlinger	Succeskriterium
At Socialtilsyn Midt tilbyder omkringliggende kommuner en årsrapport med data for egen kommune.	Socialtilsyn Midt udarbejder udkast til årsrapport på kommuneniveau. Udkast til årsrapport på kommuneniveau drøftes med mindst én kommune.	At udkast til årsrapport på kommuneniveau er udarbejdet inden 1. juli 2019. At mindst to kommuner køber udkast til årsrapport på kommuneniveau inden udgangen af 2019.
At Socialtilsyn Midt igangsætter et nyt koncept for grundkursus- og godkendelsesforløb for plejefamilier medio 2019.	At Socialtilsyn Midt deltager i de tværgående arbejdsgrupper som Socialstyrelsen står i spidsen for og leverer de input, der er nødvendige.	At nye plejefamilier kan starte op hos Socialtilsyn Midt i et nyt grundkursus- og godkendelsesforløb medio 2019.

Mål for bevilling 45 Børn og unge med særlige behov

Mål	Handlinger	Succeskriterium
At borgeren får den rette hjælp hurtigere, når der ydes hjælp efter Servicelovens § 11 (forebyggende og lettere tiltag) og hjælp/foranstaltninger efter Servicelovens § 52 (komplekse problematikker, herunder anbringelser).	Arbejdsgange afdækkes, fra første kontakt med Familie og Børnehandicap til der iværksættes hjælp, med henblik på at vurdere optimeringsmuligheder. Der udvikles nye måder at sætte indsatserne i gang på.	Tidsperioden fra henvendelse til iværksættelse af indsats er i gennemsnit 6 uger for hjælp der ydes efter §11 og 3 måneder for hjælp der ydes efter § 52. Borgeren oplever at få den rette hjælp rettidigt. Barnet og den unges trivsel øges hurtigere.

1. Bevilling 41 Skoler - Forudsætninger

Følgende afsnit har til formål:

- at synliggøre fokusområder inden for fagområdet.
- at præcisere, hvilke politiske forventninger, der samlet set er til den service, der skal ydes indenfor de givne økonomiske rammer.

1.a Økonomisk oversigt

Nedenstående er en økonomisk oversigt for bevillingen. Ønskes mere detaljerede oplysninger om økonomiske baggrundsvariable, henvises til budgetforudsætningerne for bevillingen.

<i>Netto 1.000 kr. i 2019 prisniveau</i>	Budget 2019	Overslag 2020	Overslag 2021	Overslag 2022
Folkeskoler	590.983	600.983	615.983	630.983
Fællesudgifter for kommunens samlede skolevæsen	1.504	1.504	1.504	1.504
Pædagogisk psykologisk rådgivning mv.	12.355	12.355	12.355	12.355
Skolefritidsordninger	56.841	56.841	56.841	56.841
Befordring af elever i grundskolen	23.076	23.076	23.076	23.076
Specialundervisning i regionale tilbud	193	193	193	193
Kommunale specialskoler	64.670	64.670	64.670	64.670
Efter- og videreuddannelse i folkeskolen	3.585	3.585	3.585	3.585
Bidrag til statslige og private skoler	58.995	58.995	58.995	58.995
Efterskoler og ungdomskostskoler	25.360	25.360	25.360	25.360
Specialpædagogisk bistand til børn i førskolealderen	0	0	0	0
Teatre	123	123	123	123
Ungdomsskolevirksomhed	33.565	33.565	33.565	33.565
Kommunale tilskud til statsligt finansierede selvejende	38	38	38	38
Kommunal tandpleje	31.545	31.545	31.545	31.545
Sprogstimulering for tosprogede børn i førskolealderen	1.550	1.550	1.550	1.550
Tjenestemandspensioner	7.990	7.990	7.990	7.990
I alt	912.373	922.373	937.373	952.373
Anlæg	26.500	60.500	105.000	97.000

1.b Aktuelle udfordringer

Flere skoler er udfordret af en uhensigtsmæssig udvikling i elevtallene. For nogle skoler giver dette problemer i forhold til kapaciteten, på andre giver et stigende elevgrundlag yderligere pres på ressourcerne. Elevtalsprognosen 2018 giver et billede af de kommende års elevtal, og skoleafdelingen følger nøje udviklingen på de skoler som er presset kapacitetsmæssigt.

Flere børn segregeres til specialundervisningstilbud, eller har behov for ekstra støtte i undervisnings- og fritidsdelen. Dette udfordrer såvel den generelle økonomi som kapaciteten på inklusionscentre. I 2018 er der gennemført en analyse af det specialiserede område. Det tilstræbes at der sker forandringer med virkning i 2019.

Skolerne er generelt udfordret med at afbalancere de økonomiske ressourcer i forhold til planlægningen af skoleåret, såvel på almenområdet som på specialområdet. Flere skoler har endvidere en udfordring i forhold til de 8% frie timer der fremgår af tildelingsmodellen, idet gennemsnitslønningerne på den enkelte skole påvirker det faktiske antal frie timer.

1.c Beskrivelse af serviceniveau

På Bevilling 41 Skoler er der placeret udførelsen af en lang række opgaver i henhold til Folkeskoleloven, Ungdomsskoleloven m.fl., herunder driften, tilsynet og udviklingen af:

- Skoler
- Fritidstilbud
- Inklusionscentre
- Silkeborg Ungdomsskole
- Kommunal tandpleje, børne- og unge tandpleje 0-18 år
- samt en række øvrige opgaver relateret til ovenstående.

Skoler

Der findes 24 folkeskoler med eget fritidstilbud. Skolerne varetager undervisningen af p.t. ca. 11.000 elever inkl. egne specialklasser.

Fritidstilbud

Fritidstilbuddet er for 0. klasse til og med 6. klasse. Fritidstilbuddene har en generel åbningstid fra kl. 6.30 til 17.00, der dog kan tilpasses efter det lokale behov.

Inklusionscentre

I Silkeborg Kommune er der i alt 6 inklusionscentre til varetagelse af det specialpædagogiske område:

1. Inklusionscenter for elever med svære generelle indlæringsvanskeligheder:
 - a. Dybkær Specialskole
 - b. Thorning Skoles specialklasser og Sølystskolens specialklasser
2. Inklusionscenter for elever med svære specifikke vanskeligheder placeret på Langsøskolen.
3. Inklusionscenter for elever med gennemgribende udviklingsforstyrrelser: Skolen i Nørskovlund.
4. Inklusionscenter for elever med svære læsevanskeligheder på Balleskolen.
5. Inklusionscenter for elever med svære socio-emotionelle vanskeligheder: Afdeling Ulvedal placeret under Hvinningdalskolen.
6. Inklusionscenter for elever med særlige vanskeligheder i udskolingen: Silkeborg Ungdomsskole.

Silkeborg Ungdomsskole

Silkeborg Ungdomsskole varetager undervisnings-, fritids- og klubtilbud for elever fra 7. klasse til de 18-årige i Silkeborg Kommune.

Fritidsundervisningen er placeret både på Ungdomsskolen og lokalt på byens øvrige skoler. Klubtilbuddet er primært forankret på eller i nærheden overbygningsskolerne i kommunen. 10MedPuls er kommunens 10. klasse-tilbud. I skoleåret 2017-2018 var der 167 elever.

I skoleåret 2017/18 var der 3 EUD-10 forløb på Silkeborg Ungdomsskole i samarbejde med Silkeborg Business College, Sosu-skolen og Teknisk Skole Silkeborg.

Grundskolen for Unge udlændinge (GFU) - har i skoleåret 2017-2018 44 elever.

Højmarksskolen er inklusionscenter for "Unge med særlige behov" og rummer 46 elever i forskellige undervisningstilbud.

Derudover er SSP-konsulenten samt Ungdomsplatformen forankret i Ungdomsskolen.

Kommunal Tandpleje, børne- og unge tandpleje 0-18 år

Tandplejen råder over 6 behandlingsklinikker og 7 forebyggelsesklinikker fordelt i områderne Gjern, Them og Silkeborg. I Kjellerupområdet varetages tandplejen af 4 private tandklinikker efter aftale med Silkeborg Kommune.

2 Bevilling 43 Dagpleje og daginstitutioner - Forudsætninger

Følgende afsnit har til formål:

- at synliggøre fokusområder inden for fagområdet.
- at præcisere, hvilke politiske forventninger, der samlet set er til den service, der skal ydes indenfor de givne økonomiske rammer.

2.a Økonomisk oversigt

Nedenstående er en økonomisk oversigt for bevillingen. Ønskes mere detaljerede oplysninger om økonomiske baggrundsvARIABLE, henvises til budgetforudsætningerne for bevillingen.

<i>Netto 1.000 kr. i 2019 prisniveau</i>	Budget 2019	Overslag 2020	Overslag 2021	Overslag 2022
Fælles formål	42.889	42.889	42.889	42.889
Dagplejen	89.736	89.736	89.736	89.736
Integrerede institutioner	215.506	220.506	225.506	230.506
Åbne pædagogiske tilbud, legesteder m.v.	28	28	28	28
Tilskud til puljeordninger, private klubber og privatinstitutioner	17.864	17.864	17.864	17.864
Særlige dagtilbud og særlige klubber	-680	-680	-680	-680
Tjenestemandspension	426	426	426	426
I alt	365.769	370.769	375.769	380.769
Anlæg	13.300	30.500	35.000	35.000

2.b Aktuelle udfordringer

Bevilling 43 Dagpleje og daginstitutioner vil fortsat i 2019 være præget af ændringerne i børnetallet. Børnetallet varierer mellem lokalområderne, hvor særligt lokalområderne Sejs, Virklund, Funder, Balle og Buskelund og Hvinningdal oplever et stigende børnetal. Efterspørgslen på pasning i disse områder er steget mere end forventet, og den øgede efterspørgsel giver udfordringer med at skaffe fysisk rum til børnene i de enkelte distrikter. I nogle tilfælde er det nødvendigt at etablere midlertidige løsninger. I andre områder er der et faldende børnetal, hvilket giver et overskud af pladser.

Den 1. juli 2018 trådte en ny dagtilbudslov i kraft. Flere af punkterne i den nye dagtilbudslov lever Silkeborg Kommune allerede op til, men der er punkter, hvor den nuværende praksis skal ændres. Den nye dagtilbudslov giver blandt andet en øget fleksibilitet for børnefamilierne og indebærer for eksempel ret til deltidspladser for forældre på barsels- eller forældreorlov samt et kombinationstilbud til familier med skæve arbejdstider.

I 2019 vil bevilling 43 Dagpleje og daginstitutioner fortsat være præget af samarbejdsmodellen for tidlig indsats og opsporing, der også bliver kaldt Trivsel på Tværs. Samarbejdsmodellen har til formål at opspore tidlige tegn på mistrivsel og hurtigt iværksætte en indsats til at rette op på mistrivsel sammen med forældrene og evt. andre samarbejdspartnere. Samarbejdsmodellens metoder og værdier har medført en ændring i praksis for langt de fleste medarbejdere i dagtilbud. I 2019 forventes samarbejdsmodellen at være fuldt implementeret og i drift, og fokus vil være på at se og følge resultaterne af samarbejdsmodellen.

2.c Beskrivelse af serviceniveau

Der er pasningsgaranti for børn i alderen fra 30 uger til skolestart. Garantien gælder en plads i Kommunen, og ikke i et bestemt område eller institution. Den dag kommunen senest skal tilbyde en plads kaldes "garantidatoen". Garantidatoen er i udgangspunktet 3 måneder efter opskrivning. En omlægning af visitationen medfører, at de fleste forældre får tilbud om plads 3 måneder før start.

Det tilstræbes at tilbyde plads i dagtilbud efter forældrenes ønske og/eller i eget skoledistrikt.

Dagtilbuddene har åbent 47 uger om året. Der arrangeres fælles feriepasning 3 uger i sommerferien, de tre hverdage inden påske, hverdagene mellem jul og nytår samt fredagen efter Kristi Himmelfartsdag.

Daginstitutionerne kan have åben fra 49 til 53 timer om ugen. Åbnings- og lukketiden fastlægges lokalt.

Forældrene kan vælge mellem 4 pasningsmoduler i alle daginstitutioner på 30, 40, 45 eller 51 timer om ugen. I dagplejen er der 3 forskellige moduler på 32, 45 og 48 timer. Det korte modul på 32 timer pr. uge tilbydes kun hos enkelte dagplejere. Ved dagplejers sygdom tilbydes pasning i gæstedagpleje eller i en institution med gæstepasning. Ved dagplejers ferie tilbydes ligeledes gæstepasning, hvis forældrene har behov herfor.

3 Bevilling 44 Socialtilsynet - Forudsætninger

Følgende afsnit har til formål:

- at synliggøre fokusområder inden for fagområdet.
- at præcisere, hvilke politiske forventninger, der samlet set er til den service, der skal ydes indenfor de givne økonomiske rammer.

3.a Økonomisk oversigt

Nedenstående er en økonomisk oversigt for bevillingen. Ønskes mere detaljerede oplysninger om økonomiske baggrundsvariable, henvises til budgetforudsætningerne for bevillingen.

<i>Netto 1.000 kr. i 2019 prisniveau</i>	Budget 2019	Overslag 2020	Overslag 2021	Overslag 2022
Administrationsbygninger	1.485	1.485	1.485	1.485
Sekretariat og forvaltninger	-1.485	-1.485	-1.485	-1.485
I alt	0	0	0	0

3.b Aktuelle udfordringer

Socialtilsyn Midt skal i 2019 implementere et nyt grundkursus- og godkendelsesforløb for plejefamilier. Det nye koncept udspringer af satspuljen på børne- og socialområdet 2018-2021 og giver Socialtilsyn Midt mulighed for at få et mere kvalificeret vidensgrundlag i forbindelse med godkendelsesprocessen. Samtidig skal det nye koncept styrke ensartetheden med godkendelsesforløbet på landsplan.

3.c Beskrivelse af serviceniveau

Serviceniveauet i Socialtilsyn Midt udarbejdes på baggrund af Lov om socialtilsyn og den øvrige lovgivning som rammesætter socialtilsynets arbejde. Som minimum skal alle plejefamilier og sociale tilbud have mindst ét besøg årligt af Socialtilsyn Midt. Intensiteten af tilsynsbesøg bestemmes herudover ud fra de faktiske forhold på stedet samt en konkret risikovurdering.

4 Bevilling 45 Børn og unge med særlige behov - Forudsætninger

Følgende afsnit har til formål:

- at synliggøre fokusområder inden for fagområdet.
- at præcisere, hvilke politiske forventninger, der samlet set er til den service, der skal ydes indenfor de givne økonomiske rammer.

4.a Økonomisk oversigt

Nedenstående er en økonomisk oversigt for bevillingen. Ønskes mere detaljerede oplysninger om økonomiske baggrundsvARIABLE, henvises til budgetforudsætningerne for bevillingen.

<i>Netto 1.000 kr. i 2019 prisniveau</i>	Budget 2019	Overslag 2020	Overslag 2021	Overslag 2022
Kommunal sundhedstjeneste	13.882	13.882	13.882	13.882
Indtægter fra den centrale refusionsordning børn og unge	-3.795	-3.795	-3.795	-3.795
Opholdssteder mv. for børn og unge	5.569	5.569	5.569	5.569
Forebyggende foranstaltninger for børn og unge	71.730	71.730	71.730	71.730
Plejefamilier	63.280	63.280	63.280	63.280
Døgninstitutioner for børn og unge	23.184	23.184	23.184	23.184
Sikrede døgninstitutioner mv. for børn og unge	3.172	3.172	3.172	3.172
Særlige dagtilbud og særlige klubber	12.772	12.772	12.772	12.772
Botilbud for personer med særlige sociale problemer	1.560	1.560	1.560	1.560
Tjenestemandspension	1.047	1.047	1.047	1.047
I alt	192.401	192.401	192.401	192.401
Anlæg	800	800	0	0

4.b Aktuelle udfordringer

Der er fortsat et behov for at udvikle de nuværende indsatser indenfor børnehandicap- og familieområdet. Udviklingen af indsatserne foregår i samarbejde med blandt andet Socialstyrelsen.

Børnehandicap

I forhold til børn og unge med varig nedsat funktionsevne sker der i disse år ændringer i målgruppen, der medfører et behov for nye typer af foranstaltninger samt mere fleksible støtte- og aflastningsformer.

Familieområdet

Den tidlige og systematiske opsporing af børn, som vil have behov for en forebyggende indsats betyder, at der bliver fundet nye problemstillinger, som der skal tages hånd om. Det er

væsentligt at kunne handle og håndtere problemstillinger på familieområdet så tidligt som muligt. I den sammenhæng er det afgørende at kunne tilbyde de indsatser, der er behov for – og som efterspørges.

Der efterspørges fortsat en større mulighed for støtte i lokalområdet. Afdelingen har igangsat et udviklingsarbejde og en organisatorisk tilpasning for at sikre, at borgeren får den rigtige støtte og hjælp.

Sundhedsplejen

I sundhedsplejen er der en strukturel udfordring i at sikre serviceniveauet.

Sundhedsplejens serviceniveau med ydelser til alle spæd- og skolebørn er lovbestemt. Herudover er der i Silkeborg Kommune igangsat yderligere tiltag for at støtte udsatte gravide og familier, hvilket sundhedsplejen bruger et stigende antal ressourcer på. Der er endvidere ønske om, at sundhedsplejen indgår i et stort antal tværgående aktiviteter.

4.c Beskrivelse af serviceniveau

Børnehandicap og familieområdet

Bevillingen omfatter tilbud til børn, unge og familier med særlige behov, hvilket både kan skyldes sociale udfordringer eller en varig nedsat funktionsevne.

Indsatserne omfatter en bredvifte af tilbud fra de mindst indgribende og forebyggende indsatser som familierådgivning- og vejledning til de mest indgribende indsatser som anbringelse i plejefamilie eller på institution.

Tilbuddene leveres enten af Silkeborg Kommune eller af anden leverandør. Silkeborg Kommunes tilbud har fokus på en helhedsorienteret indsats, hvilket fordrer et tæt tværfagligt samarbejde mellem tilbud indenfor denne bevilling, myndighed og normaltilbud.

Sundhedsplejen

Sundhedsplejen leverer sundhedsfremme og forebyggelse til alle børnefamilier i Silkeborg Kommune jf. lov om forebyggende sundhedsydelser for børn og unge. Sundhedsplejen tilbyder nybagte familier hjemmebesøg og for førstegangsførelse endvidere deltagelse i det forældreforberedende kursus Familieiværksætterne. Sundhedsplejen udleverer sprogkuffert til alle tosprogede familier og 20 % af de etnisk danske familier, ligeledes laver sundhedsplejen trivselsmåling på alle børn. Sundhedsplejen screener alle forældre for efterfødselsreaktion 2-3 måneder efter fødslen.

Sundhedsplejen har en stor og væsentlig opgave i forhold til gravide og børn og unge med særlige behov; gravid team, graviditetsbesøg, ekstra besøg af sundhedsplejerske, Marte Meo, sårbar- og ung mødregruppe. Sundhedsplejen har endvidere et gruppetilbud til kvinder med efterfødselsreaktion.

Til skolebørn er der tale om dels individuelle samtaler og dels sundhedspædagogiske aktiviteter og undervisning. Sundhedsplejen varetager, i Kjellerup og Silkeborg, behandlingstilbud til overvægtige børn og unge.

Sundhedsplejen har konsulentfunktion i forhold til dagtilbud.

5 Bevilling 47 Handicap – Sociale overførsler - Forudsætninger

Følgende afsnit har til formål:

- at synliggøre fokusområder inden for fagområdet.
- at præcisere, hvilke politiske forventninger, der samlet set er til den service, der skal ydes indenfor de givne økonomiske rammer.

5.a Økonomisk oversigt

Nedenstående er en økonomisk oversigt for bevillingen. Ønskes mere detaljerede oplysninger om økonomiske baggrundsvARIABLE, henvises til budgetforudsætningerne for bevillingen.

<i>Netto 1.000 kr. i 2019 prisniveau</i>	Budget 2019	Overslag 2020	Overslag 2021	Overslag 2022
Sociale formål	15.444	15.444	15.444	15.444
I alt	15.444	15.444	15.444	15.444

5.b Aktuelle udfordringer

Bevillingen dækker primært udgifter til tabt arbejdsfortjeneste samt merudgifter der opstår ved at have et barn med handicap i familien, eksempelvis ved forøget slid på tøj, forøget slid på bolig m.v. Området er vanskeligt styrbart på lokalt niveau, da niveauet for dækning af merudgifter fastlægges i Lov om Social Service, samt et stort antal afgørelser fra Ankestyrelsen.

5.c Beskrivelse af serviceniveau

Bevillingen omfatter i stor udstrækning individuelt tildelte ydelser efter gældende lovgrundlag. Administrationen stiller som myndighed/bestiller krav til indsatsen både ved visitation og opfølgning for at sikre, at borgerens behov imødekommes bedst muligt til prisen.

Opfølgning på mål og budget

Der følges op på ovenstående mål og budget i forbindelse med de større årlige budget- og målopfølgninger, der gennemføres ultimo januar (status på det forgangne år), marts, juli og oktober. Der kan derudover forekomme ad-hoc opfølgninger efter behov.

Målene kan ved budgetopfølgningerne justeres som følge af lovændringer eller beslutninger, ændrede rammebetingelser mv. I denne forbindelse sikres sammenhæng mellem de justerede mål og budgettet.

Ved budgetoverskridelser iværksættes korrigerende handlinger, således årets budget overholdes.

TAKSTOVERSIGT

Udvalg: Børne- og Ungeudvalget Bevilling: 41 Skoler		
Ydelse:	Budget 2018 takst kroner	Budget 2019 takst kroner
<u>Fritidstilbud</u> Morgenmodul (I skoleferier dækker modulet også kun fra fritidstilbuddet åbner til skolens normale startstidspunkt)		
Morgenmodul	600,00	610,00
0. - 3. klasse Eftermiddagsmodul Heldagsmodul	1.365,00 1.665,00	1.390,00 1.700,00
4. klasse Lille modul Stort modul	510,00 810,00	525,00 825,00
5. klasse Lille modul Stort modul	390,00 625,00	400,00 640,00
6. klasse Lille modul Stort modul	310,00 495,00	320,00 510,00
Specialfritidstilbud for 7. klasse og opefter Lille modul Stort modul	310,00 495,00	320,00 510,00
Det lille modul er på 250 årlige timer og det store modul er på 480 årlige timer. Det er den enkelte skole, som beslutter hvilke moduler der tilbydes og hvordan timerne placeres. Se yderligere på den enkelte skoles hjemmeside.		
<u>Øvrige takster</u> Knallertkørekortbevis, inkl. obligatorisk førstehjælp Sommerferiekoloni, Silkeborg Lejren Ahl Hage	800,00 350,00	800,00 350,00
<u>Udleje af lokaler</u> Taksten for udleje af lokaler vil tage udgangspunkt i den faktiske pris for rengøring af et faglokale eller undervisningslokale samt et administrationsgebyr.		

TAKSTOVERSIGT

Udvalg: Børne- og Ungeudvalget Bevilling: 43 Dagpleje og daginstitutioner		
Ydelse:	Budget 2018 takst kroner	Budget 2019 takst kroner
Dagpleje		
Op til 48 timer	2.695,00	2.715,00
Vuggestue uden kost		
Op til 30 timer	2.660,00	2.675,00
Op til 40 timer	3.165,00	3.185,00
Op til 45 timer	3.325,00	3.345,00
Over 45 timer	3.450,00	3.470,00
Vuggestue med kost		
Op til 30 timer	3.281,00	3.301,00
Op til 40 timer	3.786,00	3.811,00
Op til 45 timer	3.946,00	3.971,00
Over 45 timer	4.071,00	4.096,00
Børnehave uden kost		
Op til 30 timer	1.320,00	1.330,00
Op til 40 timer	1.635,00	1.645,00
Op til 45 timer	1.745,00	1.755,00
Over 45 timer	1.795,00	1.805,00
Børnehave med kost		
Op til 30 timer	1.941,00	1.956,00
Op til 40 timer	2.256,00	2.271,00
Op til 45 timer	2.366,00	2.381,00
Over 45 timer	2.416,00	2.431,00
Tilskud til private institutioner		
Driftstilskud		
0-2 årige	8.951,00	9.143,00
3-6 årige	5.124,00	5.159,00
Tilskud til privat pasningsordning		
0-2 årige	5.302,00	5.390,00
3-6 årige	3.294,00	3.313,00
Tilskud til pasning af egne børn i eget hjem	1.913,00	1.913,00

SOCIALUDVALGET

Udvalgsaftale for Socialudvalget

Udvalgsaftalen er indgået mellem Socialudvalget og afdelingschefen for bevilling 53 Socialområdet. Aftalen er et-årig, men kan indeholde flerårige mål.

Udvalgsaftalens mål baseres på byrådets strategiske målsætninger:

Målsætning:

- Fortsat befolkningstilvækst
- Fokus på velfærdsområdet
- Vækst i beskæftigelse og uddannelse
- Fortsat fokus på Natur og Miljø
- Robust økonomi

Herudover vil FNs verdensmål indgå som input, når politikker udarbejdes.

Byrådets Værdimarkører:

- Samspil med omverdenen (borgere, organisationer og erhvervsliv – inddragelse og samarbejde)
- Samspil på tværs i kommunen (dialog og imødekommenhed)
- Fokus på de mest sårbare (generel lighed f.eks. i uddannelse og sundhed, mod til at prøve nye veje/innovativ velfærd)
- Faglighed og evidens (medarbejderinddragelse/viden i arbejdstilrettelæggelse)

Mål

Nedenfor fremgår målene for bevilling 53 Socialområdet, der skal være medvirkende til at opfylde byrådets strategiske målsætninger.

Tværgående udvalgsmaal

Fælles mål med Børne- og Ungeudvalget, Arbejdsmarkedsudvalget, Socialudvalget og Sundhed- og Ældreudvalget.

Mål	Handlinger	Succeskriterium
Udsatte unge tilbydes en tidlig og fremskudt indsats, således at deres udfordringer ikke vokser sig større <i>*Med udsatte unge menes, de unge der har brug for hjælp eller en særligt indsats. Bl.a. ift. mental sundhed, ledighed, misbrug, psykisk sygdom og manglende uddannelse.</i>	• Udvikling og etablering af et åbent rådgivningstilbud i samskabelse med unge og frivillige foreninger. • Udvikling af effektiv indsats mod ufrivillig ensomhed i udsatte grupper (blandt unge og ældre) i samarbejde med regionale og nationale samarbejdspartnere.	• Åbent rådgivningstilbud er sat i drift og der er udført en evaluering af de unges oplevelse heraf. • Rådgivningstilbuddet har bidraget til at de unge, der benytter tilbuddet, har bedre trivsel. • At der er udviklet og søsat indsatser mod ufrivillig ensomhed blandt unge. • Der er sket en nedgang i antallet af ufrivilligt ensomme unge.
Udsatte unge, med flere kontaktpunkter i kommunen, oplever en enkel indgang og koordineret indsats	Der implementeres en fælles samarbejdsmodel, som omfatter: • forenkling af de unges indgang til kommunen	• Samarbejdsmodellen er søsat i 2019 og der er udført en evaluering af de unges oplevelse heraf.

	• koordinering af de komplekse sager, der går på tværs af kommunens afdelinger	• De unge oplever en enkel indgang og giver udtryk for, at de har sammenhængende og koordinerede indsatser.
--	--	---

Udvalgsmål

Mål for bevilling 53 Socialområdet

Mål	Handlinger	Succeskriterium
Udvikle partnerskaber med relevante aktører og styrke sammenhængskraften	Øget fokus på bl.a. partnerskaber i forhold til beskæftigelsestilbud. Med udgangspunkt i det enkelte menneskes situation og dets konkrete behov for støtte og hjælp sættes fortsat fokus på at styrke sammenhæng i sagsbehandling, sammenhæng på tværs af sektorer, sammenhæng for familien og i forhold til borgerens liv i øvrigt. Samarbejdet med frivillige foreninger og organisationer søges videreudviklet for at kunne "levere en anden type støtte" end den støtte, som det professionelle system hidtil har kunnet tilbyde.	Der er indgået beskæftigelsesrettede partnerskaber ved udgangen af 2019. "Nem Indgang" til Socialafdelingen, så borgerne får et mere serviceorienteret miljø med høj kvalitet. Der er ved udgangen af 2019 igangsat konkrete samarbejdsinitiativer med fokus på tværgående (frivillig – offentlig) udvikling af støtteformer.
Bedre overgange i alle livsfaser	Øget fokus på overgange i borgerens liv – ikke bare ift. overgang mellem livsfaser, men også andre former for overgange ex. overgang fra hjem til botilbud eller fra beskyttet til egen bolig. Der arbejdes med en særlig pædagogisk metode CTI (Critical Time Intervention) til understøtning af disse overgange.	Efteruddannelse af medarbejdere i CTI metoden og at metoden vil blive anvendt overfor ca. 150 borgere i de første to år fra metodens opstart.
Styrkelse af den nære psykiatri – forstået som indsatser rettet mod den psykiske syges hverdagsliv	Indenfor den nære psykiatri søges bl.a. følgende forbedret: sammenhæng mellem hverdagsliv og behandling, vejen til uddannelse og job med fokus på trivsel og mental sundhed. I samarbejde med Midt Klyngen udvælges områder, der sætter fokus på effekt, progression og gennemsigtighed for at understøtte, at borgerne opnår	Der er igangsat et arbejde/konkrete projekter vedr. bedre rammer for sammenhæng mellem hverdagsliv og behandling for psykisk syge.

	størst mulig livskvalitet og mestring samt øgede muligheder for at bibeholde deres hverdagsliv.	
Flere "rigtige" boliger/boformer	I et samarbejde med boligforeninger og Silkeborg Kommunes Ejendomsafdeling skabes flere "billige" og "rigtige" boliger/boformer til socialt udsatte borgere, borgere med svære handicaps, borgere med autisme og ADHD samt "nye" målgrupper indenfor det specialiserede område.	Antallet af boliger med et husleje niveau under 3.500 kr. øges i 2019 med 50 boliger.
Styrke borgernes sundhed	Den sundhedsfaglige kvalitet i indsatsen overfor borgere med multiple og komplekse problemstillinger skal øges. Der arbejdes med projekter med særligt dette sigte: Projekt "Sundhed for alle". Endvidere skal der i regi af "Danmarks Outdoor Hovedstad" arbejdes for, at de svage grupper i højere grad indtænkes.	Sundhedsfaglig kompetenceudvikling blandt ansatte på bosteder og bostedslignende tilbud med fokus på anvendelse af screeningsværktøjer, der opsporer somatiske lidelser og andre sundhedsudfordringer. Igangsætning af sundhedsfremmende udeaktiviteter i regi af "Danmarks Outdoor Hovedstad" og i samarbejde med lokalsamfund og foreninger eksempelvis Idræt om dagen og Silkesind.

1. Bevilling 53 Socialområdet - Forudsætninger

Følgende afsnit har til formål:

- at synliggøre fokusområder inden for fagområdet.
- at præcisere, hvilke politiske forventninger, der samlet set er til den service, der skal ydes indenfor de givne økonomiske rammer.

1.a Økonomisk oversigt

Nedenstående er en økonomisk oversigt for bevillingen. Ønskes mere detaljerede oplysninger om økonomiske baggrundsvariable, henvises til budgetforudsætningerne for bevillingen.

<i>Netto 1.000 kr. i 2019 prisniveau</i>	Budget 2019	Overslag 2020	Overslag 2021	Overslag 2022
00.25.18 Driftssikring af boligbyggeri	1.343	643	643	643
00.25.19 Ældreboliger	171	171	171	171
03.22.07 Specialundervisning i regionale tilbud	75	75	75	75
03.22.17 Socialpædagogisk bistand til voksne	2.345	2.345	2.345	2.345
03.30.46 Ungdomsuddannelse for unge med særlige behov	13.096	11.362	11.362	11.362
04.62.90 Andre sundhedsudgifter	2.447	2.447	2.447	2.447
05.22.07 Indtægter fra den centrale refusionsordning	-9.072	-9.072	-9.072	-9.072
05.38.39 Personlig pasning og støtte af personer med handicap mv.	90.785	90.785	90.785	90.785
05.38.40 Rådgivning og rådgivningsinstitutioner	347	347	347	347
05.38.42 Botilbud for personer med særlige sociale problemer	6.247	7.847	6.847	5.747
05.38.44 Alkoholbehandling og behandlingshjem for alkoholskadede	5.547	5.547	5.547	5.547
05.38.45 Behandling af stofmisbrugere	12.658	12.658	12.447	12.447
05.38.50 Botilbud til længerevarende ophold	62.690	62.691	62.691	62.691
05.38.51 Botilbudslignende tilbud	109.809	112.172	112.172	112.172
05.38.52 Botilbud til midlertidigt ophold	64.765	64.835	64.835	64.835
05.38.53 Kontaktperson- og ledsagerordning	5.966	5.966	5.966	5.966
05.38.54 Særlige pladser på psykiatrisk afdeling	582	582	582	582
05.38.58 Beskyttet beskæftigelse	7.170	7.170	7.170	7.170

05.38.59 Aktivitets- og samværstilbud	38.612	38.612	38.612	38.610
05.72.99 Frivilligt socialt arbejde og øvrige sociale formål	2.538	2.538	2.538	2.538
I alt	418.121	419.721	418.510	417.410
Anlæg	40.250	6.750	6.600	6.600

1.b Aktuelle udfordringer

Tilgang i sager

En af de store udfordringer for bevillingen er, at budgetterne udhules af en generel demografimodel, der kun tager højde for forøgelsen i Silkeborg Kommunes samlede antal borgere i aldersgruppen 18-99 år. I budget 2019 tildeles der således demografimidler svarende til en stigning i antal borgere på 0,9 %. Samtidig er der dokumenteret en tilgang til området på 12,9 % er fra maj 2017 til maj 2018 – en udvikling der ikke ser ud til at stoppe.

Tilgangen af borgere er udgiftsmæssigt spredt. Hovedparten er i den lette ende af spektret, men dyre borgere kan også komme pludseligt. Socialafdelingen har på nuværende tidspunkt 65 borgere der der koster over 1 mio. kr. årligt.

Borgerstyret Personlig Assistance (BPA)

Der er fortsat budgetusikkerhed på BPA-området. Området må betegnes som vanskeligt styrbart, idet Silkeborg Kommune ikke har indflydelse på til- og fraflytning. En døgn-dækket borger medfører årlige udgifter på ca. 1,9 mio. kr. hvorfor ganske få til- eller fraflytninger af BPA-borgere kan medføre store udsving mellem årene.

Der blev i budget 2017, med henblik på rammeoverholdelse, indarbejdet en forventet geografisk afgang svarende til 5 mio. kr. Dette har siden vist sig at være svært realiserbart, da der er samme antal borgere på ordningen nu, som for 2 år siden – 28 borgere, hvoraf de 16 er døgn-dækkede.

Socialafdelingen har et stort fokus BPA området vedr. tilsyn og opfølgning i relation til om borgeren fortsat modtager den optimale støtte ud fra borgerens behov og de krav, der er til at have en BPA ordning - specielt i forhold til arbejdslederevnen og arbejdsgiverollen. Yderligere er der fokus på dialogbaseret tilsyn med arbejdsgivervirksomhederne i forhold til administrationen i ordningerne ved borgere, der har valgt en arbejdsgivervirksomhed for at sikre den visiterede og bestilte hjælp leveres ved borgeren.

Tilgang til forsorgshjem

Der er budget til 21,4 årspersoner på forsorgshjem i 2019. Budgettet er en pris- og lønfremskrivning af tidligere års budgetter, samt tildelte ekstra midler i budgetaftalen for 2019-2022. Der tildeles ikke demografimidler til forsorgsområdet.

Der er i budgetaftalen for 2019-2022, tildelt forsorgsområdet engangsmidler på 0,5 mio. kr. i 2019, 2,1 mio. kr. i 2020 og 1,1 mio. kr. i 2021. Midlerne i 2020 og 2021, skal bruges til opstart af nyt forsorgshjem på Tulipanvej, hvortil der endvidere er tildelt anlægsmidler på 6,3 mio. kr. til ombygning i 2019.

Der er de senere år set et højere niveau for søgningen til forsorgshjem. I 2017 var der i gennemsnit 22,3 årspersoner på forsorgshjem, og i 1. halvår 2018 var der i gennemsnit 26,8 årspersoner. Der er i budget 2019, budget til ca. 21,4 årspersoner. Sammenlignet med antallet af årspersoner i 2017 og 1. halvår 2018, er området således underfinansieret med 0,3 til 1,6 mio. kr. – efter statsrefusion er fratrasket.

Der er selvhenvendelse til forsorgshjem. Visitationskompetencen til forsorgshjem ligger hos den stedlige ledelse. Den kommunale myndighed (borgerens hjemkommune) tager herefter kontakt til borgeren for, at arbejde med en udslningsplan.

Permanet løft i budgetaftalen for 2019-2022

Udover de ekstra midler til forsorgsområdet, er der i budgetaftalen for 2019-2022, tildelt bevillingen et permanent løft på 4 mio. kr., som skal bidrage til at mindske socialområdets aktuelle udfordringer.

De 4 mio. kr. er foreløbigt indlagt i budgettet som en pulje.

1.c Beskrivelse af serviceniveau

Bevillingen yder service til borgere med fysiske og psykiske funktionsnedsættelser, samt borgere med særlige sociale behov. Både for borgere indenfor Silkeborg Kommune, og for borgere udenfor Silkeborg Kommune, hvor Silkeborg Kommune er handle- og betalingskommune.

Silkeborg Kommune skal ifølge Lov om Social Service tilbyde en særlig indsats til voksne med fysiske og psykiske funktionsnedsættelser, samt borgere med særlige sociale problemer.

Silkeborg Kommune har en bred vifte af tilbud, såsom rådgivning og vejledning, Særligt Tilrettelagt Ungdomsuddannelse, forsorgstilbud, efterforsorg, misbrugsbehandling, hjælp og støtte i hjemmet, Borgerstyret Personlig Assistance, botilbud/bofælleskaber, akut døgntilbud, aktivitets- og beskæftigelsestilbud, væresteder og ledsagelse.

Indsatserne skal styrke borgerens fysiske, psykiske og sociale udvikling. Der arbejdes med mindst indgribende, forebyggende og recovery-orienterede indsatser, med fokus på borgerens ressourcer og behov, og med en høj grad af borgerinddragelse. Endvidere er der stor fokus på inddragelse af netværk samt på pårørendesamarbejde.

Silkeborg Kommune stiller som myndighed krav til indsatsen, både ved visitation og ved løbende opfølgning, for at sikre, at borgerens behov imødekommes bedst muligt med den givne anvendelse af ressourcer.

Opfølgning på mål og budget

Der følges op på ovenstående mål og budget i forbindelse med de større årlige budget- og målopfølgninger, der gennemføres ultimo januar (status på det forgangne år), marts, juli og oktober. Der kan derudover forekomme ad-hoc opfølgninger efter behov.

Målene kan ved budgetopfølgningerne justeres som følge af lovændringer eller beslutninger, ændrede rammebetingelser mv. I denne forbindelse sikres sammenhæng mellem de justerede mål og budgettet.

Ved budgetoverskridelser iværksættes korrigerende handlinger, således årets budget overholdes.

TAKSTOVERSIGT

Udvalg: Socialudvalget Bevilling: 53 Socialområdet		
Ydelse:	Budget 2018 takst kroner/måned	Budget 2019 takst kroner/måned
Arendalsvej bodel 1		
Kostpakke	1.621,00	1.836,00
Madservice	3.613,00	3.685,00
Hygiejnepakke	136,00	141,00
Arendalsvej bodel 2		
Kostpakke	2.617,00	2.282,00
Madservice	3.613,00	3.685,00
Hygiejnepakke	136,00	141,00
Arendalsvej bodel 5		
Kostpakke	1.925,00	1.978,00
Hygiejnepakke	-	21,00
Bakkehuset		
Madservice	3.492,00	3.187,00
Hygiejnepakke	255,00	419,00
Ny Birkeparken		
Kostpakke	-	1.157,00
Bredhøjvej		
Kostpakke	1.536,00	1.562,00
Hygiejnepakke	185,00	58,00
Frydenslund Midlertidigt botilbud		
Kostpakke	2.558,00	2.563,00
Hygiejnepakke	49,00	15,00
Frydenslund Længerevarende botilbud		
Madservice	2.458,00	2.079,00
Hygiejnepakke	70,00	53,00
Frydenslund produktionskøkken		
Kostpakke - frokost	469,00	422,00
Kostpakke - fuldkost	2.458,00	2.079,00
Gormsvej		
Kostpakke	1.341,00	1.292,00
Hygiejnepakke	85,00	19,00
Botilbuddet H. C. Brenners Vej		
Kostpakke aftensmad	-	778,00
Kostpakke - fuldkost spiseforstyrrelser	-	1.769,00
Hygiejnepakke	-	66,00

TAKSTOVERSIGT

Udvalg: Socialudvalget Bevilling: 53 Socialområdet		
Ydelse:	Budget 2018 takst kroner / måned	Budget 2019 takst kroner / måned
Horsensvej		
Madservice	3.613,00	3.685,00
Hygiejnepakke	180,00	56,00
Bostedet Kjellerup		
Kostpakke	1.038,00	1.386,00
Klosterhaven		
Madservice	3.613,00	3.514,00
Hygiejnepakke	211,00	344,00
Marienlund		
Madservice	3.138,00	3.685,00
Hygiejnepakke	166,00	72,00
Multihuset		
Madservice	2.527,00	2.865,00
Hygiejnepakke	262,00	230,00
Nylandsvej		
Kostpakke	1.541,00	1.395,00
Hygiejnepakke	108,00	105,00
Sandvejen		
Kostpakke	1.947,00	1.470,00
Hygiejnepakke	95,00	84,00
Solbakkevej H-Huset		
Madservice	3.613,00	3.396,00
Hygiejnepakke	293,00	338,00
Solbakkevej Kernen		
Madservice	3.131,00	3.475,00
Hygiejnepakke	157,00	148,00
Tulipanvej afsnit 1		
Madservice	3.305,00	3.369,00
Hygiejnepakke	165,00	126,00
Tulipanvej afsnit 2		
Madservice	3.613,00	3.679,00
Hygiejnepakke	178,00	184,00
Vesterbo		
Kostpakke	1.868,00	1.815,00
Hygiejnepakke	87,00	58,00

ARBEJDSMARKEDS- UDVALGET

Udvalgsaftale for Arbejdsmarkedsudvalget

Udvalgsaftalen er indgået mellem Arbejdsmarkedsudvalget og afdelingschefen for bevilling 61 Arbejdsmarked – service, bevilling 66 Arbejdsmarked – overførselsudgifter, bevilling 67 Sociale overførsler og bevilling 69 Arbejdsmarked – institutioner. Aftalen er et-årig, men kan indeholde flerårige mål.

Udvalgsaftalens mål baseres på byrådets strategiske målsætninger:

Målsætning:

- Fortsat befolkningstilvækst
- Fokus på velfærdsområdet
- Vækst i beskæftigelse og uddannelse
- Fortsat fokus på Natur og Miljø
- Robust økonomi

Herudover vil FN's verdensmål indgå som input, når politikker udarbejdes.

Byrådets Værdimarkører:

- Samspil med omverdenen (borgere, organisationer og erhvervsliv – inddragelse og samarbejde)
- Samspil på tværs i kommunen (dialog og imødekommenhed)
- Fokus på de mest sårbare (generel lighed f.eks. i uddannelse og sundhed, mod til at prøve nye veje/innovativ velfærd)
- Faglighed og evidens (medarbejderinddragelse/viden i arbejdstilrettelæggelse)

Mål

Nedenfor fremgår målene for følgende bevillinger: bevilling 61 Arbejdsmarked – service, bevilling 66 Arbejdsmarked – overførselsudgifter, bevilling 67 Sociale overførsler og bevilling 69 Arbejdsmarked – institutioner, der skal være medvirkende til at opfylde byrådets strategiske målsætninger.

Tværgående mål

Fælles mål med Børne- og ungeudvalget vedrørende bevilling 61 Arbejdsmarked – service, bevilling 66 Arbejdsmarked – overførselsudgifter, bevilling 67 Sociale overførsler og bevilling 69 Arbejdsmarked – institutioner

Mål	Handlinger	Succeskriterium
Flere unge vælger en erhvervsuddannelse	Skoleafdelingen og Beskæftigelsesafdelingen vil gennem styrket samarbejde arbejde på at opnå målet ved at: • Udkolingen kvalificerer elevernes valg af ungdomsuddannelser igennem specialisering af udkolingen's fagrække. • Undervisningen i udkolingen bliver mere	Mindst 25 pct. af kommunens afgangselever skal vælge en erhvervsuddannelse direkte efter 9. eller 10. klasse i 2020. Andelen skal op på mindst 30 pct. i 2025.

	anvendelsesorienteret og erhvervsrettet, bl.a. ved at grundskolerne kan tilbyde eleverne et mere varieret og praktisk orienteret udskolingsforløb med forløb på lokale virksomheder. • Styrke uddannelsesvejledningen om erhvervsuddannelserne • Øge synlighedsindsatsen af karriereveje inden for de erhvervsfaglige områder. • Forankre den politisk vedtagne strategi for uddannelse til flere udsatte unge, som bl.a. har fokus på at skabe gode overgange mellem grundskole og tværfaglig indsats for de mest udsatte unge. • Styrke indsatsen omkring erhvervsvejledning for børn og unge i skolen.	
--	---	--

Fælles mål med Børne- og Ungeudvalget, Socialudvalget, Sundheds- og Ældreudvalget vedrørende bevilling 61 Arbejdsmarked – service, bevilling 66 Arbejdsmarked – overførselsudgifter, bevilling 67 Sociale overførsler og bevilling 69 Arbejdsmarked – institutioner

Mål	Handlinger	Succeskriterium
Udsatte unge* tilbydes en tidlig og fremskudt indsats, således at deres udfordringer ikke vokser sig større *Med udsatte unge menes, de unge der har brug for hjælp eller en særlig indsats. Bl.a. ift. mental sundhed, ledighed, misbrug, psykisk sygdom og manglende uddannelse.	Udvikling og etablering af et åbent rådgivningstilbud i samskabelse med unge og frivillige foreninger. Udvikling af effektiv indsats mod ufrivillig ensomhed i udsatte grupper (blandt unge og ældre) i samarbejde med regionale og nationale samarbejdspartnere.	Åbent rådgivningstilbud er sat i drift og der er udført en evaluering af de unges oplevelse heraf. Rådgivningstilbuddet har bidraget til at de unge, der benytter tilbuddet, har bedre trivsel. At der er udviklet og søsat indsatser mod ufrivillig ensomhed blandt unge. Der er sket en nedgang i antallet af ufrivilligt ensomme unge.
Udsatte unge, med flere kontaktpunkter i kommunen, oplever en enkel indgang og en koordineret indsats	Der implementeres en fælles samarbejdsmodel, som omfatter: • Forenkling af de unges indgang til kommunen • Koordinering af de komplekse sager, der går på tværs af kommunens afdelinger	Samarbejdsmodellen er søsat i 2019 og der er udført en evaluering af de unges oplevelse heraf. De unge oplever en enkel indgang og giver udtryk for, at de har sammenhængende og koordinerede indsatser

Fælles mål for bevilling 61 Arbejdsmarked – service, bevilling 66 Arbejdsmarked – overførselsudgifter, bevilling 67 Sociale overførsler og bevilling 69 Arbejdsmarked – institutioner

Mål	Handlinger	Succeskriterium
Flere borgere skal i hel eller delvis selvforsørgelse	Videreudvikle og forankre effektfulde investeringer på de enkelte målgruppeområder Videreudvikle evidensbaseret beskæftigelsesfaglighed og metodeanvendelse	Samlet set skal maksimalt 9.297 årspersoner modtage offentlig forsørgelse. I 2017 modtog 9.393 årspersoner offentlig forsørgelse. Antallet af ledige årspersoner skal maksimalt være 3.397. I 2017 var der 3.766 ledige årspersoner. Antallet af sygemeldte årspersoner skal maksimalt være 1.552. I 2017 var der 1.587 sygemeldte årspersoner. Antallet af førtidspensionister skal maksimalt være 2.678. I 2017 var der 2.696 førtidspensionister. Antallet af årspersoner i fleksjob skal mindst være 1.670. I 2017 var der 1.344 årspersoner i fleksjob.
Den tidlige og fremskudte beskæftigelsesindsats skal udvikles	Udbygge fremskudt og sammenhængende beskæftigelsesindsats for unge, herunder unge under 15 år Udbygge de udgående/tidlige indsatser målrettet virksomheder og medarbejdere for at fastholde medarbejdere og forebygge sygemelding Fremrykket indsats med målrettet opkvalificering og virksomhedsrettede indsatser som praktikforløb mv. for at forebygge langtidsledighed Udvikle nye muligheder for vejledning om opkvalificering og brancheskift til ansatte/opsagte medarbejdere	Der er udviklet og iværksat indsatser mhp forebyggelse og styrkelse af den tidlige indsats. Antallet af nysygemeldte borgere falder fra 2018 til 2019. Antallet af langtidsledige borgere falder fra 2018 til 2019.

Samskabelsen med borgere og virksomheder skal intensiveres, så de oplever størst mulig værdi af beskæftigelsesindsatsen	Tættere dialog og opfølgning med virksomheder om deres rekrutteringsbehov Videreudvikling af samskabelseskompetencer og -praksis i samarbejdet med borgere og virksomheder.	Borgere og virksomheders oplevelse af værdien af beskæftigelsesindsatsen skal være stigende fra udgangen af 2018 til udgangen af 2019.
Udsatte ledige* skal tilbydes en indsats med virksomhedsrettet fokus *aktivitetsparate kontant- og uddannelseshjælps-modtagere, borgere i ressourceforløb og modtagere af ledighedsydelse.	Styrke dialog med virksomheder for at fremme flere ordinære job og fleksjob på få timer Anvendelse af kombinerede forløb med praktik og ordinære timer Styrke den tværfaglige og koordinerede indsats med fælles mål om beskæftigelse på tværs af samarbejdspartnerne omkring borgeren Styrket anvendelse af hjælpemidler, personlig assistance o.l.	Der er udviklet og iværksat indsatser mhp at udsatte ledige tilbydes en virksomhedsrettet indsats. En større andel af virksomhedspraktikforløb fører til job i 2019 end i 2018. Der er indgået konkrete aftaler med samarbejdspartnere om en fælles, tværgående indsats.
Efterværn og fastholdelse af borgere i job eller uddannelse skal styrkes	Udvikle støtte til borgerne i overgangssituationer, f.eks. ved overgang til uddannelse og job Styrket opfølgning med fokus på fastholdelse og progression for borgere i indsats, praktik, løntilskud og job Videreudvikling af samarbejdet om fastholdelsesmentorindsatsen på uddannelsesinstitutionerne	Der er udviklet og iværksat indsatser mhp at styrke efterværn og fastholdelse i job og uddannelse. Færre borgere falder tilbage i offentlig forsørgelse i 2019 end i 2018.

1. Bevilling 61 Arbejdsmarked - service

Følgende afsnit har til formål:

- at synliggøre fokusområder inden for fagområdet.
- at præcisere, hvilke politiske forventninger, der samlet set er til den service, der skal ydes indenfor de givne økonomiske rammer.

1.a Økonomisk oversigt

Nedenstående er en økonomisk oversigt for bevillingen. Ønskes mere detaljerede oplysninger om økonomiske baggrundsvariable, henvises til budgetforudsætningerne for bevillingen.

<i>Netto 1.000 kr. i 2019 prisniveau</i>	Budget 2019	Overslag 2020	Overslag 2021	Overslag 2022
Beboelse	123	123	123	123
Ungdommens Uddannelsesvejledning	11.092	11.092	11.092	11.092
Produktionsskoler	6.624	6.624	6.624	6.624
Forebyggende foranstaltninger for børn og unge	0	0	0	0
Løn til forsikrede ledige og personer under den særlige uddannelsesordning, den midlertidige arbejdsmarkedsydelsesordning eller med ret til kontantydelse ansat i kommuner	0	0	0	0
Servicejob	-488	-488	-488	-488
Øvrige sociale formål	2.235	2.235	1.892	1.892
Tjenestemandspension	80	80	80	80
I alt	19.666	19.666	19.323	19.323

1.b Aktuelle udfordringer

Beskæftigelsesafdelingen arbejder videre med strategien for uddannelse til unge. Strategien beskriver anbefalinger til, hvordan Beskæftigelsesafdelingen kan byde ind på fortsat udvikling af indsatsen for de udsatte unge. Det skal ske i tæt samarbejde med de mange samarbejdsparter, som viser stor interesse og vilje til også at investere ressourcer og energi i at opnå ambitionen.

Strategien er indarbejdet i både de fastsatte bevillingsmål og i budgetforudsætningerne. Det seneste initiativ har udvidet fastholdelsesindsatsen for unge i ungdomsuddannelse, indsatsen dækker nu også de gymnasiale uddannelser, således at alle ungdomsuddannelserne nu er omfattet af indsatsen.

Servicejob er under udfasning, dette betyder at tilskuddet bliver reduceret i takt med at medarbejderne stopper i ordningen. Udgiften til medarbejderne er registreret på den bevilling, hvor de er ansat. I 2019 vil 3 medarbejdere være ophørt.

2. Bevilling 66 Arbejdsmarked - overførsler

Følgende afsnit har til formål:

- at synliggøre fokusområder inden for fagområdet.
- at præcisere, hvilke politiske forventninger, der samlet set er til den service, der skal ydes indenfor de givne økonomiske rammer.

2.a Økonomisk oversigt

Nedenstående er en økonomisk oversigt for bevillingen. Ønskes mere detaljerede oplysninger om økonomiske baggrundsvariable, henvises til budgetforudsætningerne for bevillingen.

<i>Netto 1.000 kr. i 2019 prisniveau</i>	Budget 2019	Overslag 2020	Overslag 2021	Overslag 2022
Erhvervsgrunduddannelser	3.520	3.520	3.520	3.520
Introduktionsprogram og introduktionsforløb mv.	2.916	2.916	2.776	2.776
Dagpenge til forsikrede ledige dagpengemodtagere	0	0	0	0
Løntilskud mv. til personer i fleksjob og personer i løntilskudsstillinger i målgruppe § 2 nr. 6 jf. lov om en aktiv beskæftigelsesindsats (tidligere skånejob)	0	0	0	0
Ressourceforløbsydelse og jobafklaringsforløb	9.113	9.791	10.468	11.145
Driftsudgifter til den kommunale beskæftigelsesindsats	74.946	74.926	74.823	74.823
Beskæftigelsesindsats for forsikrede ledige	11.161	11.161	11.161	11.161
Seniorjob for personer over 55 år	0	0	0	0
Beskæftigelsesordninger	2.037	2.037	2.037	2.037
I alt	103.693	104.351	104.785	105.462

2.b Aktuelle udfordringer

Arbejdsmarkedsudvalget har godkendt en ændret bevillingsstruktur, som betyder, at de følgende funktioner flyttes til bevilling 67 'Sociale overførsler' fra budget 2019:

- 05.57.78 Dagpenge til forsikrede ledige
- 05.58.81 Løntilskud til personer i fleksjob og personer i løntilskudsstillinger i målgruppen §2 nr. 6, jf. lov om en aktiv beskæftigelsesindsats
- 05.68.97 Seniorjob for personer over 55 år

Justeringen vil samle alle overførselsindkomsterne til borgere på en bevilling og det vil være lettere at se den samlede udvikling i overførselsudgifterne. Bevilling 66 Arbejdsmarked – overførsler indeholder herefter primært de indsatser der iværksættes for at hjælpe borgerne tættere på arbejdsmarkedet.

Regeringen har indgået en politisk aftale om en erhvervs- og iværksætterpakke, og en væsentlig del af finansieringen stammer fra en refusionsomlægning af den aktive

beskæftigelsesindsats, hvor refusionen vil bortfalde og i stedet blive kompenseret via budgetgarantien. Selvom der ikke er fremsat og vedtaget et lovforslag, som udmønter aftalen, har regeringen og KL indregnet konsekvenserne i økonomaftalen. Vi har derfor indregnet konsekvenserne af omlægningen i budgetforslaget

Overførselsudgifterne er omfattet af statens finansieringsordninger, som kompenserer alle kommuner under et. Mer/mindreforbrug som kan tilskrives nationale tendenser vil udløse en regulering af bloktilskuddet.

3. Bevilling 67 Sociale overførsler

Følgende afsnit har til formål:

- at synliggøre fokusområder inden for fagområdet.
- at præcisere, hvilke politiske forventninger, der samlet set er til den service, der skal ydes indenfor de givne økonomiske rammer.

2.a Økonomisk oversigt

Nedenstående er en økonomisk oversigt for bevillingen. Ønskes mere detaljerede oplysninger om økonomiske baggrundsvariable, henvises til budgetforudsætningerne for bevillingen.

<i>Netto 1.000 kr. i 2019 prisniveau</i>	Budget 2019	Overslag 2020	Overslag 2021	Overslag 2022
Kontanthjælp til udlændinge omfattet af integrationsprogrammet og integrationsydelse	22.191	22.376	23.316	23.316
Repatriering	0	0	0	0
Førtidspension tilkendt efter 1. juli 2014	119.102	137.822	156.542	175.262
Personlige tillæg mv.	9.466	9.466	9.466	9.466
Førtidspension tilkendt før 1. juli 2014	219.818	210.026	200.234	190.442
Sygedagpenge	131.558	129.374	129.374	129.374
Sociale formål	4.385	4.385	4.385	4.385
Kontant- og uddannelseshjælp	135.743	135.743	135.024	135.024
Kontanthjælp vedrørende visse grupper af flygtninge	0	0	0	0
Boligydelse til pensionister - kommunal medfinansiering	41.310	41.310	41.310	41.310
Boligsikring - kommunal medfinansiering	39.119	39.971	40.822	41.674
Dagpenge til forsikrede ledige dagpengemodtagere	129.414	129.016	129.547	129.547
Revalidering	25.161	25.161	25.161	25.161
Løntilskud mv. til personer i fleksjob og personer i løntilskudsstillinger i målgruppe § 2 nr. 6 jf. lov om en aktiv beskæftigelsesindsats (tidligere skånejob)	147.010	152.187	157.364	162.541
Ressourceforløb og jobafklaringsforløb	82.774	88.474	94.174	99.874
Ledighedsydelse	45.767	45.767	45.767	45.767
Seniorjob for personer over 55 år	14.178	14.178	14.178	14.178
I alt	1.166.996	1.185.256	1.206.664	1.227.321

2.b Aktuelle udfordringer

Siden 2015 har beskæftigelsesafdelingen arbejdet med forskellige investeringsprojekter, hvor fokus primært har været på modtagere af de jobrettede ydelser¹. Investeringsprojekterne skal, via en øget målrettet indsats på enten beskæftigelsesindsatsen eller en administrativ opnormering, hjælpe flere borgere i job eller uddannelse.

Vi har løbende reduceret i antallet af årspersoner på de jobrettede ydelser og denne tendens fortsætter i budget 2019, hvor vi forventer at reducere det samlede antal årspersoner med 277. Samtidig ser vi en øget tilgang til de mere permanente forsørgelsesområder², hvor vi har budgetteret med en stigning på i alt 255 årspersoner. Hovedparten af stigning er i fleksjobvisiterede, hvor borgerne fortsat er tilknyttet arbejdsmarkedet og udnytter deres restarbejdsevne. Når vi sammenligner Silkeborg Kommune med klyngen, er der en gennemgående tendens, hvor der ses en stigning i andelen af borgere på offentlig forsørgelse, som er visiteret til de mere permanente ydelser.

I foråret 2017 var der markant tilgang af borgere på sygedagpenge, tendensen er fortsat gennem resten af 2017 og i 1. kvartal 2018. Det betyder, at antallet af borgere på sygedagpenge er noget større end forventet ved budgetlægningen i 2018. En del af forklaringen skyldes at beskæftigelsen er steget generelt, og når der er flere aktive på arbejdsmarkedet vil der også blive flere sygemeldte. Der har særligt været en stigning i antallet af fleksjobansatte, hvor den gennemsnitlige andel sygemeldte er højere. Vi arbejder løbende på at finde årsagsforklaringer, for at kunne iværksætte de rette korrigerende handlinger.

Overførselsudgifterne er omfattet af statens finansieringsordninger, som kompenserer alle kommuner under et. Mer/mindreforbrug som kan tilskrives nationale tendenser vil udløse en regulering af bloktilskuddet.

¹ De jobrettede ydelser omfatter forsikrede ledige, kontanthjælp, uddannelseshjælp, sygedagpenge, jobafklaring og revalidering

² Permanente forsørgelsesområdet omfatter fleksjob, ledighedsydelse, ressourceforløb og førtidspension.

4. Bevilling 69 Arbejdsmarked - institutioner

Følgende afsnit har til formål:

- at synliggøre fokusområder inden for fagområdet.
- at præcisere, hvilke politiske forventninger, der samlet set er til den service, der skal ydes indenfor de givne økonomiske rammer.

2.a Økonomisk oversigt

Nedenstående er en økonomisk oversigt for bevillingen. Ønskes mere detaljerede oplysninger om økonomiske baggrundsvariable, henvises til budgetforudsætningerne for bevillingen.

<i>Netto 1.000 kr. i 2019 prisniveau</i>	Budget 2019	Overslag 2020	Overslag 2021	Overslag 2022
Driftsudgifter til den kommunale beskæftigelsesindsats	0	0	0	0
I alt	0	0	0	0

2.b Aktuelle udfordringer

Beskæftigelsesafdelingen har foretaget en større omorganisering. Formålet med den nye struktur er at skabe bedre rammer for, at borgere, virksomheder og samarbejdspartnere oplever en mere enkel, sammenhængende og faglig kvalificeret beskæftigelsesindsats. Et af elementerne i den nye struktur er at skabe en tættere sammenhæng mellem sagsbehandler og udfører, for at give de enkelte organisatoriske enheder mulighed for hurtigt og fleksibelt at kunne indrette tilbudsviften efter de ledige og sygemeldtes behov.

Der er en aktuel udfordring i at få revurderet den nuværende tilbudsvifte og få lavet et smidigt og fleksibelt fagligt og økonomisk set up, som sikrer at de enkelte tilbud leverer en høj kvalitet og god beskæftigelseseffekt til konkurrencedygtige priser.

Opfølgning på mål og budget

Der følges op på ovenstående mål og budget i forbindelse med de større årlige budget- og målopfølgninger, der gennemføres ultimo januar (status på det forgangne år), marts, juli og oktober. Der kan derudover forekomme ad-hoc opfølgninger efter behov.

Målene kan ved budgetopfølgningerne justeres som følge af lovændringer eller beslutninger, ændrede rammebetingelser mv. I denne forbindelse sikres sammenhæng mellem de justerede mål og budgettet.

Ved budgetoverskridelser iværksættes korrigerende handlinger, således årets budget overholdes.

SUNDHEDS- OG ÆLDREUDVALGET

Udvalgsaftale for Sundheds- og Ældreudvalget

Udvalgsaftalen er indgået mellem Sundheds- og Ældreudvalget og afdelingschefen for bevilling 73 - Sundhed og ældre. Aftalen er et-årig, men kan indeholde flerårige mål.

Udvalgsaftalens mål baseres på byrådets strategiske målsætninger:

Målsætning:

- Fortsat befolkningstilvækst
- Fokus på velfærdsområdet
- Vækst i beskæftigelse og uddannelse
- Fortsat fokus på Natur og Miljø
- Robust økonomi

Herudover vil FN's verdensmål indgå som input, når politikker udarbejdes.

Byrådets Værdimarkører:

- Samspil med omverdenen (borgere, organisationer og erhvervsliv – inddragelse og samarbejde)
- Samspil på tværs i kommunen (dialog og imødekommenhed)
- Fokus på de mest sårbare (generel lighed f.eks. i uddannelse og sundhed, mod til at prøve nye veje/innovativ velfærd)
- Faglighed og evidens (medarbejderinddragelse/viden i arbejdstilrettelæggelse)

Vision

Sundheds- og Ældreudvalgets vision er:

- Borgerne er mester i eget liv
- Lighed i sundhed
- Borgere, der har behov, får hjælp med høj kvalitet

Mission

Sundheds- og Ældreudvalgets mission er:

- At fremme borgernes mestringssevne gennem initiativer med et forebyggende og rehabiliterende sigte
- At fremme lighed i sundhed ved at skabe rammer og udvikle indsatser, der understøtter et sundt og godt liv.
- At give kvalificeret hjælp til de borgere, som har behov for det.

Sundheds- og Ældreudvalget:

- Tør prøve nyt
- Tør gå nye veje
- Vil skabe nye løsninger i samspil med borgerne
- Vil være foregangskommune

Mål

Sundheds- og Ældreudvalget tager sit afsæt i de eksisterende politikker i forbindelse med fastlæggelse af mission, vision og udvalgs mål for 2019 – 2022 (nemlig "Det Gode Hverdagsliv", Sundhedsfremme- og forebyggelsespolitikken, politikken om "Det Gode Samarbejde" samt Silkeborg Kommunes værdighedspolitik).

Nedenfor fremgår målene for følgende bevillinger: Bevilling 72- Sundhedsområdet og bevilling 73 – Ældreområdet, der skal være medvirkende til at opfylde byrådets strategiske målsætninger.

Tværgående mål

Fælles mål med Børne og Unge-udvalget, Arbejdsmarkedsudvalget, Socialudvalget og Sundheds- og Ældreudvalget vedrørende bevilling 41 – Skoler, bevilling 45 - Børn og unge med særlige behov, 53 – Socialområdet, 61 - Arbejdsmarked – serviceudgifter, 66 – Arbejdsmarkedet – overførselsudgifter, 67. – Sociale overførsler og bevilling 73 – Sundhed og ældre.

Mål	Handlinger	Succeskriterium
Udsatte unge tilbydes en tidlig og fremskudt indsats, således at deres udfordringer ikke vokser sig større *Med udsatte unge menes, de unge der har brug for hjælp eller en særligt indsats. Bl.a. ift. mental sundhed, ledighed, misbrug, psykisk sygdom og manglende uddannelse. <i>(Mål fra unge koordinationsudvalget)</i>	- Udvikling og etablering af et åbent rådgivningstilbud i samskabelse med unge og frivillige foreninger. - Udvikling af effektiv indsats mod ufrivillig ensomhed i udsatte grupper (blandt unge og ældre) i samarbejde med regionale og nationale samarbejdspartnere.	- Åbent rådgivningstilbud er sat i drift og der er udført en evaluering af de unges oplevelse heraf. - Rådgivningstilbuddet har bidraget til at de unge, der benytter tilbuddet, har bedre trivsel. - At der er udviklet og søsat indsatser mod ufrivillig ensomhed blandt unge. - Der er sket en nedgang i antallet af ufrivilligt ensomme unge.
Udsatte unge, med flere kontaktpunkter i kommunen, oplever en enkel indgang og en koordineret indsats <i>(Mål fra unge koordinationsudvalget)</i>	Der implementeres en fælles samarbejdsmodel, som omfatter: - forenkling af de unges indgang til kommunen - koordinering af de komplekse sager, der går på tværs af kommunens afdelinger	- Samarbejdsmodellen er søsat i 2019 og der er udført en evaluering af de unges oplevelse heraf. - De unge oplever en enkel indgang og giver udtryk for, at de har sammenhængende og koordinerede indsatser.

Bevillingsmål

Mål for bevilling 73 – Sundhed og ældre

Mål	Handlinger	Succeskriterium
Røg- og snusfri skoletid (for alle)	Indlede samarbejde og dialog med skoleafdelingen om røg- og snusfri skoletid og tobaksforebyggelse	Færre børn og unge starter med at ryge/bruge snus i Silkeborg Kommune. Flere skoler indfører røgfri skoletid

		Flere folkeskoler underviser i tobaksforebyggelse i 7.-9. klasse f.eks. gennem X:IT - undervisningsprogrammet. Alle skoler tager stilling til hvordan de støtter elever, der ryger i at stoppe med at ryge.
Borgeren er mester i eget liv Vi går fra støtte til et konstruktivt samarbejde med borgeren	Udvikle og afprøve nye velfærdsteknologiske løsninger, som bidrager til at borgeren kan bevare sin selvbestemmelse, eksempelvis gennem brug af virtuel hjemmepleje og hjemmesygepleje.	Der er igangsat prøvehandlinger, der bidrager til, at borgeren oplever at bevare sin selvbestemmelse.
En mere sammenhængende sundhedsindsats tæt på borgeren	Udvikle nye metoder til at lette overgange og styrke sammenhænge mellem de indsatser der er omkring borgeren. Udvikle forebyggende indsatser for borgere med KOL, der ikke får en indsats i Sundhed og Omsorg, og hvor der er høj risiko for genindlæggelse - i samarbejde med Hospital enheden Midt.	Der er igangsat prøvehandlinger på indsatser, som styrker sammenhængende forløb for borgeren. Projektets resultater er så gode, at de sættes i drift.
Mere lighed i sundhed	Udvikle en ny sundhedsfremme- og forebyggelsespolitik på tværs af afdelinger. Udvikle indsatser, der skal forebygge børn og unge begynder at ryge/bruge snus. Afprøve forskellige metoder til at forebygge ensomhed i et samspil mellem civilsamfund, erhvervsliv og kommune. Iværksætte indsatser på tværs af civilsamfund, erhvervslivs og kommune, som kan nedbringe forekomsten af kroniske sygdom blandt borgere med korte uddannelser. At etablere en dialog mellem Børn- og Ungeudvalget og Sundheds- og Ældreudvalget	Sundhedsfremme- og forebyggelsespolitikken er godkendt af byrådet. Færre unge begynder at ryge/bruge snus. At der er iværksat indsatser, der bekæmper ensomhed, og som har målbare effekter. Der er igangsat indsatser på udvalgte arbejdspladser som skal nedbringe forekomsten af kroniske sygdom.

	om, hvordan der skabes en større lighed i sundhed blandt børn og unge Aftale om fælles mål og fælles indsats for forebyggelse af social ulighed i sundhed	At der har været dialog mellem udvalgene om temaet Social ulighed i sundhed At der er aftalt fælles mål og en fælles indsats, der virker til forebyggelse af ulighed i sundhed
Silkeborg Kommune er en imødekommende kommune for borgere med demens	Udvikle måder hvor borgere med demens kan færdes trygt i by og natur. Understøtte at borgere med demens kan indgå i fællesskaber med mennesker med samme interesse.	Borgeren og deres pårørende oplever, at det er blevet mere trygt at færdes i by og natur. Flere borgere indgår i interessefællesskaber.

1. Bevilling 73 – Sundhed og ældre - Forudsætninger

Følgende afsnit har til formål:

- at synliggøre fokusområder inden for fagområdet.
- at præcisere, hvilke politiske forventninger, der samlet set er til den service, der skal ydes indenfor de givne økonomiske rammer.

1.a Økonomisk oversigt

Nedenstående er en økonomisk oversigt for bevillingen. Ønskes mere detaljerede oplysninger om økonomiske baggrundsvARIABLE, henvises til budgetforudsætningerne for bevillingen.

<i>Netto 1.000 kr. i 2019 prisniveau</i>	Budget 2019	Overslag 2020	Overslag 2021	Overslag 2022
Ældreboliger	3.072	3.072	3.072	3.072
Fritidsaktiviteter uden for folkeoplysningsloven	550	550	550	550
Genoptræning og vedligeholdelsestræning	40.360	40.360	40.360	40.360
Vederlagsfri behandling hos en fysioterapeut	17.488	17.488	17.488	17.488
Kommunal tandpleje	3.358	3.358	3.358	3.358
Sundhedsfremme og forebyggelse	10.284	10.284	10.284	10.284
Andre sundhedsudgifter	2.138	2.138	2.138	2.138
Indtægter fra den centrale refusionsordning	-2.363	-2.363	-2.363	-2.363
Personlig og praktisk hjælp og madservice til ældre				

omfattet af frit valg af leverandør samt rehabiliteringsforløb	201.218	201.218	201.218	201.218
Pleje og omsorg af primært ældre undtaget frit valg af leverandør	344.109	341.924	340.609	340.609
Hjemmesygepleje	52.886	52.886	52.886	52.886
Forebyggende indsats samt aflastningstilbud målrettet mod primært ældre	29.039	29.039	29.039	29.039
Hjælpe midler, forbrugsgoder, boligindretning og befordring til ældre	41.170	41.170	41.170	41.170
Plejevederlag og hjælp til sygeplejeartikler	5.007	5.007	5.007	5.007
Personlig støtte og pasning af personer med handicap	3.017	3.017	3.017	3.017
Hjælpe midler, forbrugsgoder, boligindretning og befordring til personer med handicap	6.588	6.588	6.588	6.588
Botilbud til længerevarende ophold (§108)	5.745	5.745	5.745	5.745
Voksen-, ældre og handicapområdet	30.306	30.306	30.306	30.306
Tjenestemandspension	4.181	4.181	4.181	4.181
I alt	798.153	795.968	794.653	794.653
Anlæg	14.330	26.800	53.726	71.900

1.b Aktuelle udfordringer

Demografiudviklingen – flere ældre borgere

Aldersgruppen af +67-årige er stigende, ligesom aldersgruppen af +80-årige. Dette skyldes for det første de store årgange i Danmark fra 1940'erne, som er +67 år, ligesom befolkningen bliver ældre. Restlevetiden for 67-årige er stigende. Således forventes der i 2019 at være 183 flere +80-årige i Silkeborg Kommune end i 2018, mens der i 2019 forventes 344 flere 67-79-årige end i 2018. Et stigende antal ældre og en større andel af ældre i befolkningen betyder en stigende efterspørgsel efter ældreområdet ydelser. Efterspørgslen efter ydelser stiger dog ikke proportionalt med stigningen af ældre borgere. Det skyldes sund aldring, rehabiliteringseffekter, velfærdsteknologi, effektiviseringer m.m. Ydelserne tildeles på baggrund af behov og ikke på baggrund af alder. Der er taget højde for sund aldring i den demografitildeling, der er i forbindelse med budgetlægningen.

Opgaver i det nære sundhedsvæsen - sygepleje

Borgere, og herunder de ældre, bliver i højere grad plejet og behandlet i eget hjem i stedet for på hospital. Der sker en løbende ændring i hvilke opgaver, som henholdsvis kommunen og regionen varetager. Tendensen er, at hospitalerne bliver stadig mere specialiserede, at forløbene accelereres, og at der arbejdes med at omlægge indsatsen fra indlæggelser til ambulant behandling. Borgeren behandles og plejes i nærmiljøet, hvis muligt, og helst undgå at skulle på sygehuset.

Når borgerne kommer hurtigere hjem efter sygehusbesøg er de ikke altid færdigbehandlet, og de kan derfor betegnes som "patient i eget hjem" – plejen og behandlingen forsætter således i hjemmet, som også kan være i en plejebolig, ligesom behandlingen kan fortsætte på en midlertidige plads. Syge borgere er dermed i behandlingsforløb i eget hjem. De accelererede forløb på hospitalerne med tidligere udskrivelse samt omlægning fra stationær til ambulant

behandling øger efterspørgslen på ydelser og især sygepleje i kommunerne og har dermed betydning for sygeplejeopgavernes indhold og omfang. Ligeledes er de praktiserende læger blevet mere opmærksom på de kommunale kompetencer inden for behandling og rehabilitering f.eks. i Akutteamet og hjemmesygeplejen, ligesom de praktiserende læger henviser til de midlertidige pladser. Dette giver et øget pres på den kommunale sygepleje. De komplekse opgaver i sygeplejen og hjemmeplejen betyder et behov for øget samarbejde og koordinering med praktiserende læger og hospital.

Borgere med særlige behov

En anden udfordring, der kan forventes at presse økonomien i de kommende år, er at der er en let stigning af borgere med særlige behov, som ikke lader sig dække indenfor vanlige indsatser. Borgerne kan være karakteriseret ved at have et tungt plejebestand kombineret med eksempelvis en svær erhvervet hjerneskade dvs. have svære kognitive udfordringer samt andre diagnoser f.eks. inden for psykiatrien, misbrug mv. – en udfordring der også er med til at øge kompleksiteten i hjemmeplejen og sygeplejen. Borgerne i målgruppen har behov for en kombination af indsatser, som udføres og planlægges på anden vis og i helt særlige tilfælde er der behov for støtte hele døgnet. Tilgang og antal er varierende, og hvor tilgang af en enkelt borger i målgruppen vil presse økonomien. Udfordringen gør sig både gældende både i forhold til borgere i eget hjem og i plejeboliger.

1.c Beskrivelse af serviceniveau

Praktisk hjælp, personlig pleje, træning, madservice, hjemmesygepleje og plejebolig

Serviceniveauet for praktisk hjælp og personlig pleje, træning, madservice, hjemmesygepleje, plejeboliger mv. er beskrevet i kvalitetsstandarder. Kvalitetsstandarderne er tilgængelige på Silkeborg Kommunes hjemmeside.

Vederlagsfri fysioterapi

Der tilbydes vederlagsfri fysioterapi til børn i kommunalt regi i samarbejde med Videnshus Dybkær. Tilbuddet gives på baggrund af lægehenvielse, og forældrene har frit valg af privat eller kommunal leverandør. Der er ligeledes etableret kommunalt tilbud om vederlagsfri fysioterapi til beboere på plejecentre.

Idræt om Dagen

Idræt om Dagen vil fortsat tilbyde en række idrætsaktiviteter for borgere, der har dagen til rådighed.

Omsorgstandpleje

Omsorgstandpleje gennemføres på plejecentrene og i borgernes eget hjem samt på de 6 behandlingsklinikker.

Specialtandpleje

Specialtandpleje gennemføres på Dybkærklinikken ved Dybkærskolen og i samarbejde med Region Midt i den Regionale Specialtandpleje i Viborg. Der henvises i øvrigt til Silkeborg Kommunes hjemmeside, Tandplejen

Opfølgning på mål og budget

Der følges op på ovenstående mål og budget i forbindelse med de større årlige budget- og målopfølgninger, der gennemføres ultimo januar (status på det forgangne år), marts, juli og oktober. Der kan derudover forekomme ad-hoc opfølgninger efter behov.

Målene kan ved budgetopfølgningerne justeres som følge af lovændringer eller beslutninger, ændrede rammebetingelser mv. I denne forbindelse sikres sammenhæng mellem de justerede mål og budgettet.

Ved budgetoverskridelser iværksættes korrigerende handlinger, således årets budget overholdes.

TAKSTOVERSIGT

Udvalg: Sundheds- og Ældreudvalget Bevilling: 73 - Sundhed og ældre		
Ydelse:	Budget 2018 takst kroner	Budget 2019 takst kroner
Madudbringning, køl normal portion	53,00	54,00
Madudbringning, varm normal portion	53,00	54,00
Biret, udbragt	18,50	19,00
Kostpakke - plejehjem/centre pr. måned	3.613	3.685
Morgenmad	24	24
Middagsmad	65	67
Aftensmad	30	30

KLIMA- OG MILJØUDVALGET

Udvalgsaftale for Klima- og Miljøudvalget

Udvalgsaftalen er indgået mellem Klima- og Miljøudvalget og afdelingschefen for bevilling 81 Natur og Miljø. Aftalen er et-årig, men kan indeholde flerårige mål.

Udvalgsaftalens mål baseres på byrådets strategiske målsætninger:

Målsætning:

- Fortsat befolkningstilvækst
- Fokus på velfærdsområdet
- Vækst i beskæftigelse og uddannelse
- Fortsat fokus på Natur og Miljø
- Robust økonomi

Herudover vil FNs verdensmål indgå som input, når politikker udarbejdes.

Byrådets Værdimarkører:

- Samspil med omverdenen (borgere, organisationer og erhvervsliv – inddragelse og samarbejde)
- Samspil på tværs i kommunen (dialog og imødekommenhed)
- Fokus på de mest sårbare (generel lighed f.eks. i uddannelse og sundhed, mod til at prøve nye veje/innovativ velfærd)
- Faglighed og evidens (medarbejderinddragelse/viden i arbejdstilrettelæggelse)

Mål

Nedenfor fremgår målene for følgende bevillinger: Bevilling 81 Natur og Miljø, der skal være medvirkende til at opfylde byrådets strategiske målsætninger.

Bevillingsmål

Mål for bevilling 81 Natur og Miljø

Mål	Handlinger	Succeskriterium
Der arbejdes på at nå målene i de Kommunale naturhandleplaner og den statslige vandområdeplan 2015-2021 for Jylland og Fyn. Igangværende drift (græsning m.m.) på andre naturarealer søges opretholdt. Vedligeholdelsesniveau på naturstier og friluftsfaciliteter søges opretholdt.	Udføre de handlinger, der er angivet i de kommunale naturhandleplaner og i indsatsprogrammet for vandområdeplanen.	Der arbejdes videre med flere indsatser i 2019, hvor der vil være særlig fokus på hedepleje og invasive arter. Øvrig naturpleje/-drift samt vedligeholdelsesniveau på øvrige stier og friluftsfaciliteter opretholdes. Indsatsprogrammet for vandområdeplanen gennemføres i planperioden.
De kommunale skove skal tilgodes mange forskellige brugergrupperes ønsker og tilbyde passende faciliteter til bevægelse og ophold i naturen.	Fokus på at skabe bedst mulig adgang til skovene og særlige steder med oplevelser.	Skabe bedre adgang/opmærksomhed til f.eks. udsigtspunkter. Tilgodes så mange interessegrupper som muligt.

Biodiversiteten i de kommunale skove øges.	Gennemførelse af pleje på 2-3 udvalgte lokaliteter, som er udpeget i forbindelse med kortlægningen af biodiversiteten i de kommunale skove.	Skabe større opmærksomhed omkring skovenes høje biodiversitet. Gennem biodiversitetsfremmende tiltag at sikre levesteder for særlige arter.
Større grad af borgerinddragelse og Frivillighed i forhold til drift og øvrig udnyttelse af grønne områder.	Øge antallet af projekter med borgerinddragelse og frivillighed.	Mere medejerskab til kommunens projekter og grønne områder. Reducering af kommunens driftsudgifter.
Omklassificering af vandløb. Revision af vandløbsregulativer og herunder for Gudenåen.	Gennemføre omklassificering af vandløb, revidere specifikke vandløbsregulativer, regulativer digitaliseres.	Omklassificering af 4 vandløb er foretaget og udkast til 10 nye regulativer foreligger i 2018.

1. Bevilling 81 Natur og Miljø - Forudsætninger

Følgende afsnit har til formål:

- at synliggøre fokusområder inden for fagområdet.
- at præcisere, hvilke politiske forventninger, der samlet set er til den service, der skal ydes indenfor de givne økonomiske rammer.

1.a Økonomisk oversigt

Nedenstående er en økonomisk oversigt for bevillingen. Ønskes mere detaljerede oplysninger om økonomiske baggrundsvariable, henvises til budgetforudsætningerne for bevillingen.

<i>Netto 1.000 kr. i 2019 prisniveau</i>	Budget 2019	Overslag 2020	Overslag 2021	Overslag 2022
Naturbeskyttelse	6.049	6.049	6.049	6.049
Vandløbsbeskyttelse	3.013	3.013	3.013	2.813
Diverse udgifter og indtægter	0	0	0	0
I alt	9.062	9.062	9.062	8.862
Anlæg	6.400	3.700	2.400	3.400

1.b Aktuelle udfordringer

Arbejdet med de kommunale naturhandleplaner og vandområdeplanens indsatsprogram er godt i gang.

I takt med flere kommunale udstykninger øges antallet af grønne områder, der kræver pleje. Det har været således, at de arealer, som ikke overdrages til grundejerforeningerne, tilfalder Natur og Miljø. Der følger ikke driftsmidler med.

Der arbejdes fortsat på, at plejeindsatsen på de grønne områder tilpasses budgettet. Konsekvenserne er stop for græsslåning af nogle bynære arealer, samt ekstensivering af andre plejeindgreb som beskæring og stirens overinger.

1.c Beskrivelse af serviceniveau

Vandløb vedligeholdes i henhold til gældende regulativer.

Kommunale skove og naturområder, samt nogle privatejede arealer, drives naturnært med fokus på naturindhold og rekreative værdier. For skovene gælder særligt, at driften er certificeret, og kommunen er derfor forpligtiget til dels at leve op til en række bæredygtighedsprincipper og dels til løbende at dokumentere både driftstiltag, konflikter mellem brugergrupper og eventuelle afvigelser i forhold til driftsplanen.

Tilgængeligheden i naturen forbedres ved fortsat udbygning af stinet og ved øget information.

Plejen af grønne områder og bynære skove er ekstensiv, og der sker løbende yderligere ekstensivering. Det betyder f.eks., at græsslåning flere steder helt ophører, og ellers kun foretages fra 1-6 gange årligt, og at plejen af beplantningsbælter sker ved større indgreb med 8-10 års interval. Det er ikke den optimale pleje, og det giver mange borgerhenvendelser, men det er det niveau, der er midler til.

Rottebekæmpelsen sker i henhold til gældende bekendtgørelse, hvad angår antal rutinebesøg og opfølgende besøg.

Opfølgning på mål og budget

Der følges op på ovenstående mål og budget i forbindelse med de større årlige budget- og målopfølgninger, der gennemføres ultimo januar (status på det forgangne år), marts, juli og oktober. Der kan derudover forekomme ad-hoc opfølgninger efter behov.

Målene kan ved budgetopfølgningerne justeres som følge af lovændringer eller beslutninger, ændrede rammebetingelser mv. I denne forbindelse sikres sammenhæng mellem de justerede mål og budgettet.

Ved budgetoverskridelser iværksættes korrigerende handlinger, således årets budget overholdes.

TAKSTOVERSIGT

Udvalg: Klima- og Miljøudvalget Bevilling: 81 Natur og Miljø		
Ydelse:	Budget 2018 takst kroner	Budget 2019 takst kroner
Rottebekæmpelse - afgift pr. 100.000 kr. ejendomsværdi	5,20	5,20
Pejsebrænde, pr. rummeter		
Andet løvtræ	300,00	300,00
Birk	300,00	
Bøg	340,00	350,00
Nåletræ	240,00	250,00

BEVILLINGSREGLER

Bevillingsmyndighed

Som det fremgår af "Lov om kommunernes styrelse" er Byrådet den eneste bevillingsmyndighed. Dette betyder bl.a., at udvalgene ikke må påbegynde foranstaltninger, der vil medføre indtægter og udgifter, som ikke er bevilget i forbindelse med vedtagelsen af årsbudgettet, uden Byrådets forudgående godkendelse.

Forhøjelse af drifts- og anlægsbevillinger skal altid bevilliges af Byrådet.

Byrådet har dog bemyndiget Økonomi- og Erhvervsudvalget til at give tillægsbevillinger i tilfælde, hvor beløb ønskes flyttet internt mellem driftsbevillinger eller internt mellem anlægsbevillinger (nulsager). Det er forudsat, at fagudvalgene har behandlet omdisponeringerne forud for Økonomi- og Erhvervsudvalgets behandling. Dog vil udmøntning af centrale puljer ikke nødvendigvis skulle fagudvalgsbehandles. Omdisponeringer vedrører hovedkonto 0-6 og sker i forbindelse med budgetopfølgning.

Foranstaltninger, der er påbudt ved lov eller lignende, kan dog iværksættes uden Byrådets forudgående bevilling, men bevilling skal da indhentes snarest muligt.

Efter Byrådets godkendelse af budgettet har de stående udvalg og Økonomi- og Erhvervsudvalget ansvaret for de bevilgede beløb inden for de respektive områder samt de materielle og mængdemæssige forudsætninger, der ligger til grund herfor. Udvalgene og driftsafdelingerne må herefter administrere i overensstemmelse med budgettets forudsætninger og inden for dets rammer.

Jf. § 41 i "Lov om kommunernes styrelse" skal takster for kommunale ydelser vedtages af Byrådet. Det drejer sig om takster for benyttelse af skolefritidsordning, sociale institutioner, herunder daginstitutioner, og forskellige serviceordninger, f.eks. madudbringning. Taksterne bliver fastsat i forbindelse med budgettets vedtagelse.

For de sociale institutioner, der er dækket ind under rammeaftalen mellem de midtjyske kommuner og Region Midtjylland, fastsættes taksterne ud fra aftalens gældende

retningslinjer.

Bevillingsbinding

I Økonomi- og Indenrigsministeriets bevillingsregler for kommuner fastsættes de nærmere regler for specifikation af posterne på årsbudgettet, hvor Byrådet ved dets vedtagelse skal tage bevillingsmæssig stilling.

For driftsbevillingers vedkommende er der fastsat følgende mindstekrav til bevillingsniveauer:

"Byrådet skal ved årsbudgettets endelige vedtagelse som mindstekrav tage bevillingsmæssig stilling til budgettets driftsposter specificeret på udvalgsniveau."

For anlægsbudgettet afsættes et rådighedsbeløb, hvor der er fastsat følgende mindstekrav til bevillingsniveau:

"Byrådet skal ved årsbudgettets endelige vedtagelse som mindstekrav tage stilling til budgettets rådighedsbeløb vedrørende anlægsarbejder specificeret på udvalgsniveau."

Inden et anlægsprojekt igangsættes er det en betingelse, at der foreligger en anlægsbevilling samt frigivelse af rådighedsbeløb. I forbindelse med årsbudgettets vedtagelse meddeles ingen anlægsbevillinger. Der er således ikke knyttet en bevillingsmæssig men alene en finansiel funktion til de rådighedsbeløb, der står opført i bevillingsoversigten.

For 2019 vil der med budgettets vedtagelse være givet godkendelse af følgende bevillinger:

Økonomi- og Erhvervsudvalget:

- 2 Renter
- 3 Finansforskydninger
- 4 Lån
- 5 Tilskud og udligning
- 6 Skatter
- 11 Ældreboliger
- 12 Kommunale ejendomme
- 14 Centralfunktioner
- 15 Fælles formål
- 16 Tværgående aktiviteter

Bevillingsregler

Plan- og Vejudvalget:

- 24 Kollektiv trafik
- 25 Veje
- 28 Entreprenøropgaver
- 29 Planlægning og Byggemodning

Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget:

- 34 Kultur og Fritid

Børne- og Ungeudvalget:

- 41 Skoler
- 43 Dagpleje og daginstitutioner
- 44 Socialtilsyn Midt
- 45 Børn og unge med særlige behov
- 47 Handicap – sociale overførsler

Socialudvalget:

- 53 Socialområdet

Arbejdsmarkedsudvalget:

- 61 Arbejdsmarked – service
- 66 Arbejdsmarked – overførsler
- 67 Sociale overførsler
- 69 Arbejdsmarked – institutioner

Sundheds- og Ældreudvalget:

- 73 Sundheds- og Ældreområdet
- 76 Aktivitetsbestemt medfinansiering
- 78 Fritidsområdet

Klima- og Miljøudvalget:

- 81 Natur og miljø

Alle bevillinger gives som nettobevillinger, bortset fra de finansielle bevillinger 2-6, som gives brutto.

Anlægsbevillinger

Anlægsbevilling samt frigivelse af rådighedsbeløb er en forudsætning før igangsættelse af et givent anlægsprojekt. Rådighedsbeløbene kan alene frigives af Byrådet ved særlig anlægsbevilling for hvert enkelt anlægsarbejde efter anmodning fra vedkommende udvalg. Økonomistaben udarbejder forud for fagudvalgsbehandling en økonomisk erklæring, hvoraf det fremgår hvorvidt rådighedsbeløbet kan afholdes indenfor budgettets rammer.

Rådighedsbeløb vedrørende anlægsarbejder i budgettet angiver dermed en øvre grænse for størrelsen af de udgifter, der i budgetåret må afholdes inden for de pågældende anlægsbevillinger.

Anlægsbevillinger kan være et- eller flerårige og gives til anlægsudgifter og -indtægter under hovedkontiene 0-6. Er der givet en anlægsbevilling i indeværende år betragtes rådighedsbeløbet det følgende år automatisk frigivet ved budgettets vedtagelse for det følgende år.

Som udgangspunkt skal der gives en særskilt anlægsbevilling til hvert enkelt anlægsarbejde.

Økonomi- og Indenrigsministeriets bevillingsregler giver dog mulighed for at fravige denne hovedregel og slå flere anlægsarbejder sammen i én anlægsbevilling, såfremt det drejer sig om mindre, ensartede anlægsarbejder.

Forhøjelse af et rådighedsbeløb kræver en tillægsbevilling i form af tillæg til rådighedsbeløbet. Tillægsbevillingen skal indeholde en angivelse af, hvorledes denne finansieres. Økonomistaben udarbejder i denne forbindelse en økonomisk erklæring, hvoraf finansieringen vil fremgå.

Reglerne for afgivelse af anlægsbevillinger gælder endvidere for udlån og låneoptagelse.

Kapitalposter:

Budgettet omfatter en række poster, hvortil der ikke er knyttet en bevillingsmæssig funktion, og hvor der altså ikke skal ske en bevillingsmæssig stillingtagen fra Byrådets side.

Disse poster indgår i budgettet med henblik på opfyldelsen af den finansielle funktion, dvs. for at budgettet kan danne grundlag for Byrådets vurdering og stillingtagen til, hvorledes den samlede kommunale aktivitet skal finansieres.

Der er tale om følgende kapitalposter:

- Kurstab og kursgevinster
- Forskydninger i likvide aktiver og kortfristede tilgodehavender
- Forskydninger i aktiver og passiver herunder legater, deposita og beløb til opkrævning/udbetaling for andre
- Forskydninger i kortfristet gæld

Bevillingsregler

Tillægsbevillinger

Behandles i Byråd:

Tillægsbevillinger til bevillingerne 11-81, finansieret helt eller delvist af bevillingerne 2-6.

Behandles i Økonomi- og Erhvervsudvalg:

Tillægsbevillinger (nulsager) mellem bevillingerne 11-81, jf. bemærkninger tidligere vedrørende "Bevillingsmyndighed".

Budgetomplaceringer

Behandles administrativt:

Budgetomplaceringer inden for den enkelte bevilling.

Overførselsadgang

Drift:

Byrådet er indstillet på ved tillægsbevillinger det følgende år at genbevilge ikke forbrugte driftsbevillinger indenfor rammerne af økonomisk decentralisering, jf. regler for økonomisk decentralisering. På tilsvarende måde er der adgang til at "låne" af næste års budget. Ikke ansøgte merforbrug vil blive behandlet som "lån" af næste års budget.

Der er således ikke indført en "automatisk" adgang til at overføre opsparede budgetbeløb fra et budgetår til et andet – eller til at låne af næste års budget.

Anlæg:

Byrådet er indstillet på ved tillægsbevillinger det følgende år at genbevilge ikke forbrugte rådighedsbeløb til bevilgede anlæg, når der er tale om tidsmæssige forskydninger i anlægsprojektet. På samme baggrund kan der søges adgang til at "låne" af kommende års rådighedsbeløb.

Yderligere kan der ske overførsel af ikke frigivne rådighedsbeløb mellem budgetår. Dette sker i forbindelse med budgetopfølgningen pr. 31. oktober.

For drifts – såvel som for anlægsbevillinger – udarbejdes efter regnskabsårets afslutning opgørelse over mer-/mindreforbrug på de enkelte bevillinger til forelæggelse for de respektive fagudvalg. Økonomistaben udar-

bejder efterfølgende en samlet overførsels-sag til Økonomi- og Erhvervsudvalg og Byråd.

Finansielle bevillinger:

For de finansielle bevillinger 2-6 er der generelt ikke mulighed for at overføre opsparede budgetbeløb fra et budgetår til et andet eller adgang til at "låne" af næste års budget.

Overførsler vedrørende "Indskud i Landsbyggefonden" samt "Låneoptag til ældreboliger" behandles dog efter samme regler som for anlæg.

Bevillingskontrol – budgetopfølgning

En bevilling er en bemyndigelse og en forpligtelse til at afholde udgifter eller oppebære indtægter inden for de beløbsmæssige rammer og de materielle vilkår, hvorunder bevillingen er givet ifølge budget og budgetbemærkninger.

Budgetopfølgning for alle budgetområder skal gennemføres som anført i Silkeborg Kommunes styringsmodel. Grundlaget for budgetopfølgningen er de økonomirapporter, der dannes ud fra kommunens økonomisystem.

Driftsafdelingerne har, i samarbejde med Økonomistaben, ansvaret for at udarbejde budgetopfølgningen og forelægge budgetopfølgning og eventuelle afvigelsesrapporter for det budgetansvarlige udvalg. Økonomistaben udarbejder efterfølgende en samlet sag til Økonomi- og Erhvervsudvalg og Byråd.

Aflæggelse af anlægsregnskaber

For alle anlægsarbejder aflægges et særskilt anlægsregnskab. Det skal ske senest i forbindelse med aflæggelsen af årsregnskabet for det år, hvor det pågældende anlægsarbejde er afsluttet.

Ved et eventuelt merforbrug skal fagudvalget finde finansiering herfor inden for egne bevillinger.

Regler for økonomisk decentralisering

MÅLSÆTNING

Målet med økonomisk decentralisering er at sikre grundlaget for, at der i Silkeborg Kommune kan træffes gode og hurtige beslutninger tæt på den enkelte borger.

Med gode beslutninger menes beslutninger, der er i overensstemmelse med både de generelle målsætninger, der fastlægges af Byrådet, og de lokalprægede målsætninger, som fastlægges i et samarbejde mellem institutioner og brugere i lokalområderne.

Med hurtige beslutninger menes beslutninger, der kan træffes enten umiddelbart i tilknytning til at problemet opstår, eller som er led i en proces fastlagt af brugere og ansatte omkring aktiviteten.

Tæt på den enkelte borger vil sige, at beslutninger primært træffes af brugere og/eller ledere og ansatte, der er beskæftiget med den konkrete aktivitet. Beslutningerne kan dog også træffes af andre, hvor det er underforstået, at definitionen omkring gode beslutninger er opfyldt.

Byrådets overordnede målsætninger med økonomisk decentralisering er herudover:

- at integrere den faglige kompetence og det økonomiske ansvar
- at øge motivationen hos ledere, medarbejdere og bestyrelse
- at styrke den enkelte institutions selvforvaltning
- at sikre en brugerorienteret drift og udvikling
- at øge den organisatoriske og økonomiske fleksibilitet
- at forbedre ressourceudnyttelsen

Byrådet anerkender og accepterer, at der som følge af decentraliseringen kan opstå forskelle de enkelte institutioner imellem.

RETNINGSLINIER

Serviceudgifter har som udgangspunkt nettooverførselsadgang mellem budgetår. For afdelinger og stabe på bevilling 14 Centralfunktioner kan der dog ikke automatisk ske overførsel på konti, der alene administreres af afdelingen/staben som f.eks. afsætning til revision, arbejdsskadeområdet, gebyrindtægter mv.

Reglerne for økonomisk decentralisering er gældende for alle kommunale institutioner.

Reglerne skal ses i sammenhæng med afsnittet om "Bevillingsregler".

Der er udarbejdet en oversigt over hvilke institutioner (og øvrige områder), der er omfattet af reglerne for økonomisk decentralisering. Ændringer vil en gang årligt blive forelagt Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Der er ikke adgang til automatisk overførsel for andre typer af driftsudgifter og driftsindtægter, som overførselsudgifter, udgifter til forsikrede ledige, aktivitetsbestemt medfinansiering, ældreboliger og indtægter fra den centrale refusionsordning.

1. Overordnede bestemmelser

Grundlaget for den økonomiske decentralisering er gældende lovgivning, Social- og Indenrigsministeriets konteringsregler samt de fastsatte mål og standarder besluttet af Byrådet og øvrige bindende forskrifter, herunder det til enhver tid gældende budget med dertil hørende bemærkninger.

Institutionen må ikke gennem salg forringe institutionens aktiver uden forudgående godkendelse af fagudvalget. Der må ikke flyttes eller fjernes værdier fra institutionen. Her tænkes ikke på salg af forældede effekter af ubetydelig værdi.

2. Budget

2.1 Generelt

Institutionen tildeles årligt et nettobudget.

Lederen har i samarbejde med medarbejderne og eventuel bestyrelse fuld dispositionsret over budgettet.

Regler for økonomisk decentralisering

Institutionslederne er ansvarlige for at overholde institutionens samlede budget - målt i kroner. I princippet er det helt op til arbejdsstedet, hvordan arbejdet tilrettelægges. Det vigtigste er, at de opstillede mål opnås indenfor det tildelte budget. Hver måned skal alle budgetansvarlige/institutionsledere gennemføre et ledelsestilsyn, der har til formål at sikre institutionernes overholdelse af budgettet.

Budgettet indeholder som hovedprincip alle institutionens driftsudgifter og driftsindtægter.

Udenfor budgettet er udgifter og indtægter som ikke objektivt eller hensigtsmæssigt kan budgetteres på det enkelte omkostningssted. Denne type udgifter og indtægter, der begrænses mest muligt, benævnes centrale puljer. Afgørelse herom træffes af afdelingen.

2.2. Bindinger og friheder

De indtægter, der indgår i regnskabet skal have en naturlig tilknytning til områdets ordinære virke.

Ekstraordinære indtægter skal være i overensstemmelse med institutionens ordinære formål og drift.

Dispositioner, der medfører fremtidige merudgifter samt iværksættelse af væsentlige nye aktiviteter skal afholdes indenfor institutionens budget. Væsentlige nye aktiviteter skal endvidere godkendes i det respektive fagudvalg.

Modtages tilskud eller sponsorater skal fagudvalget orienteres.

Der er frihed til at anvende budgettet uden hensyn til, på hvilken konkret konto budgetbeløbene står.

Er der en godkendt normeringsaftale eller andre lignende aftaler for institutionen, skal disse altid overholdes.

De kommunale budget- og regnskabsregler, momsregler, kommunens personalepolitik, indkøbspolitik samt andre godkendte regler og politikker skal overholdes.

3. Budgetkorrektioner

Alle aktivitetsområder kan være omfattet af op- eller nedreguleringer ved den årlige budgetlægning og i forbindelse med budgettopfølgningerne i løbet af året.

Det gælder i den forbindelse, at samtlige enheder indenfor samme fagområde som udgangspunkt behandles ens, medmindre særlige forhold tilsiger andet. Forud for eventuelle justeringer informeres de respektive institutioner.

4. Tillægsbevillinger

Udgangspunktet er, at der ikke ydes tillægsbevillinger. Undtagelser er alene i tilfælde, hvor budgetforudsætningerne er væsentligt ændret. Bestemmelsen er tosidet og kan således være både negativ og positiv.

Byrådet kan som hovedprincip ikke gøre indgreb i en eventuel foretaget opsparring i forbindelse med finansiering af omtalte tillægsbevillinger.

5. Overførsel af over- eller underskud

Det er tilladt at overføre ikke forbrugte midler eller forlods bruge af kommende års budget efter at budgettet er vedtaget.

Overførslerne opgøres i forbindelse med regnskabsafslutningen. Efter udløbet af den regnskabsmæssige supplementsperiode opgøres regnskabet for institutionen.

Overførsel af over- eller underskud kan udgøre +/- 5 % af oprindeligt budget, og med en bagatelgrænse på kr. 1.000. Underskud på mere end 5 % accepteres ikke og driftsafdelingerne vil derfor have til ansvar at udarbejde en afdragsordning med institutionen.

Et evt. merforbrug skal afvikles inden for 3 år.

Ikke forbrugt budget defineres i det enkelte år således: Overførsel = oprindeligt budget + overførsel fra tidligere år (positiv eller negativ) + årets øvrige tillægsbevillinger (positiv eller negativ) - årets forbrug.

Afdelingen udarbejder hvert år et regnskab for den enkelte institution, hvor forbrug sammenholdes mod korrigeret budget. En

Regler for økonomisk decentralisering

samlet oversigt over samtlige områder med økonomisk decentralisering udarbejdes til forelæggelse i fagudvalget.

Økonomistaben udarbejder efterfølgende en samlet overførselssag til forelæggelse for Økonomi- og Erhvervsudvalg og Byråd med henblik på godkendelse af overførselsbeløbene til efterfølgende regnskabsår.

Hvis der centralt er aftalt andre grænser, skal disse efterleves (eksempelvis Rammeaftale på det specialiserede socialområde).

Hvis der ønskes en udvidelse af overførselsgrænsen som et led i en speciel flerårig prioritering skal dette godkendes i Økonomistaben samt i vedkommende afdeling. Samtidig skal afviklingsperioden aftales.

6. Anvendelse af opsparede midler

Institutionen kan frit disponere over opsparede midler uden hensyntagen til på hvilke konti opsparing er sket.

I tilfælde hvor en institution af over-skud/opsparing foretager dispositioner, som medfører fremtidige øgede driftsomkostninger, skal sådanne afholdes indenfor institutionens budgetramme.

7. Investeringer / besparelser

Foretager institutionen investeringer med henblik på efterfølgende besparelser så som udskiftninger, renoveringer eller lignende af f.eks. de tekniske anlæg, og der derved opnås en fremtidig årlig driftsbesparelse, vil besparelsen i alle tilfælde ubeskåret tilfalde institutionen.

I tilfælde hvor der foretages investeringer med sigte på fremtidige lavere driftsomkostninger på institutionen finansieret med beløb udenfor institutionens budgetramme foretages samtidigt med investeringen en korrektion af institutionens budgetramme svarende til den forventede besparelse. Korrektion foretages i dialog med den pågældende institutionsleder. Sådanne investeringer og efterfølgende besparelser skal ske i samarbejde med økonomistaben.

8. Administration og samarbejde

Den enkelte institutionsleder er budgetansvarlig og tillægges samtidigt administrative forpligtelser i henhold til bl.a. kommunens økonomistyringsprincipper.

Institutionens anvendelse af budgetrammen og eventuelle alternative indtægter og opsparede midler skal ske i overensstemmelse med gældende regler vedrørende formelt nedsatte bestyrelser, råd og samarbejdsudvalg.

Ved anskaffelser og varekøb er institutionen forpligtet til at bruge leverandører, som kommunen har indgået obligatoriske indkøbsaftaler med. E-handel via kommunens indkøbssystem skal anvendes ved alle de indkøb, hvor det er muligt.

9. Lån, leje og leasing

9.1 Lån

Der må **ikke** optages lån

9.2 Leje og leasing

Der må ikke indgås leje-/leasingaftaler medmindre kommunen kan opnå en **klar fordel** heraf.

Der må ikke indgås leje-/leasingaftaler om vedvarende benyttelse af ejendomme, lokaler m.v., hvis etablering kan sidestilles med en anlægsopgave. Kun leasing af driftsudstyr er tilladt.

Indgåelse af leje-/leasingaftaler forudsættes aftalt med afdelings-/stabschefen.

Forinden indgåelse af leasingaftaler skal der indhentes en udtalelse fra Økonomistaben (Analyse & Udvikling hhv. Regnskabs- og Rådgivningscenteret).

Ved indgåelse af leasingaftaler pålægges enheden/kommunen en økonomisk forpligtelse i en periode fremover. For at begrænse denne forpligtelse/binding, som den enkelte enhed kan påføre sig selv og kommunen gælder følgende retningslinjer:

- Der foretages en grundig vurdering af aftalens økonomiske fordelagtighed. Leasing bør kun finde sted, hvis

Regler for økonomisk decentralisering

der kan sandsynliggøres/dokumenteres en samlet besparelse i forhold til selv at anskaffe pågældende driftsudstyr.

- Der må ikke indgås leasingaftaler alene for at udskyde betalingerne i forhold til kontantkøb. Udnyt i stedet muligheden for overførselsadgang.
- Enhedens samlede årlige leasingydelse må højst udgøre 3 % af enhedens driftsramme (inklusive leasingaftaler der er indgået før reglerens vedtagelse).
- Leasingperioden må generelt ikke overstige 4 år.
- Kopi af den indgåede aftale (leasingkontrakten) sendes til økonomistaben af hensyn til korrekt registrering i kommunens regnskab.

10. Opfølgning på institutionsaftale

Sidst på året udarbejdes institutionsaftaler for det kommende budgetår, og i forbindelse med regnskabsafslutning følges op på det forgangne års institutionsaftale. Nærmere retningslinjer for indhold og opbygning af denne opfølgning udarbejdes af de enkelte afdelinger.

11. Konflikter

Uanset hvor omhyggelige og detaljerede regler, der udarbejdes for den økonomiske decentralisering, vil der kunne opstå konfliktsituationer, f.eks. ved tolkning af reglerne.

Eventuelt opståede konflikter eller problemer skal primært søges løst på institutionen. De formelle kanaler til løsning af konflikter bruges kun sekundært.

12. Ikrafttræden

Disse regler træder i kraft i forbindelse med Budget 2019.